

4° Inc. lat. 680:

20. Clear

X X S. B.

(friction:

4° A lat. 386)

1 n. b. H.

→ 2 n. b. H.

3 - Main - Pop. 14.987

#

~~285~~

~~A. v. l. t.~~

[Faint, illegible markings]

0
III
65

HIERONYMVS ALEANDER MOTTEN:
SIS ILLVSTRISSIMO ADVLE:
SCENTI LODOVICO BOR:
BONIO VINDOCI:
NENSI.S.P.D.

Statim Papinij Sylvas nunc primum in Gallia
impressas: & paucis ad modū atē cogniras edi
turi impressores nostri rogauerunt me/ vt per
meam in liminari pagina epistolā sub alicui⁹
principis noīe pdirent in publicū: facile enim
fore/ vt p se alias hic liber plurimū laudatus/ plus adhuc lau
dis tali nomine esset habiturus. Non dānaui ego pborum
hoīm consiliū: sed perquirēdū duxi/ non tā qui idoneus fo
ret ad hoc patrociniū suscipiēdū (satis em̄ multi in his regio
nibus tales reperiuntur) q̄ qui libēti id animo facere vellet.
Et quū pleriq; occurrerēt/ quosv̄ opes tm̄/ vel literę/ vel no
bilitas generis claros faceret. Te vnum omnes pdicabāt/ in
quo oīa hęc pariter eminerēt. Nā quū sis in tāta opū/ & Re
gijs sāguinis dignitate constitutus: in eoq; etatis lubrico/ in
quo diffīcillimū est a voluptatibus abstinere / mirū creditu
est/ te tāto ardere amore studiorū/ vt nō aleę magis/ q̄ bona
rū litterarū ludus: nō veneris potius/ q̄ mineruę munia dele
ctent. Per qđ facile sperare possū/ id qđ intēdimus/ velle te
nō min⁹ nobis p̄stare/ q̄ posse. Florētissimas igitur Papinij
Sylvas perquā (vt spero) castigate nup̄ impressas ad te Illu
striss. Adulescēs munerī mitto. Non q; opiner huiuscemo
di librum vel alibi impressū/ vel manu pulcherrime scriptū
tibi deesse. Sed vt meo etiā / q̄uis paruo testionio cognoscat
te e rarissimorū principū numero esse/ ad quorū fauorē/ stu
diosi viri cōfugiant: tū vt sciāt literati oēs cui referre debeāt
acceptum: q; is liber/ quem sane q̄ pauci atēa sed nō paucis
nummis vix emere poterāt: nūc p̄stet vniciq; exiguo gre
cōperādus. Quod si cui piā fortasse imp̄ssorū nostrorū labo
res pagę vident digni/ qui tāto iuueni mittant: addā huic di
caturę mātissā (quę vtinā vt Lucilliana illa obsoniū vincat)
nam quas commentī sumus in hūc auctorem p̄lectiones/
sub tuo faustissimo nomine propediē exordiemur. Quod

& ip̄mvt/paz̄ ē/si parū tibi videbī:refugiendū mīhi video
ad sacrā/illudq; adminiculū/quo vel vno q̄libet parua mu-
nuscula apud p̄cīpes/qbus mittunt:fauorabilia sūt.Si nō
quod dat/sed dātis animū respiciāt.Hoc Reges / hoc Pōtifi-
ces/hoc deniq; vno Deū opt.Max.nobis cōciliam⁹. Cēterū
quē de hui⁹ op̄is laudib⁹ dici possēt:vt omittā/q; Statius in
alijs quidē operibus quū multū excellat: in hoc se etiā ip̄so
est maior.Illud prēterea q; quū achilleida nō p̄fecerit/The-
baida nimis cruciauerit (vt multa plerumq; coacta illic vi-
deas)huiuscemodī Syluas nō nisi numine quodā percit⁹ eo
dem fere tp̄is momēto(quē felicitas ingenij fuit) & incoha-
uit & absoluit.Vt quicquid repētini/& poetici furoris(abq;
quo oīa poemata irrita fieri vel Platonis testimonio cōpro-
batur)habebat/in hoc vno opere cōclusū videat⁹. Vnde non
immerito in hmōi poematijs & prim⁹/& fere vnic⁹ censea-
tur.Verū obuia fortasse hęc & cognitu sat multis facilia.Ill-
lud ausim asseuerare nullū esse poema / quod post Vergilij
diuina op̄a frequētī i manib⁹ iuuenū ad musaz̄ limina tēde-
tiū veritari deberet:q̄ Statij Syluz̄.Nā sicuti vergilij poema-
tis teneros adhuc & lactētes puerorū aīos educam⁹:ita p̄ Pa-
pinij Syluas iā alia appetētes adulescētē stomachos reddi-
mus robustiores.Et quēadmodū Vergili⁹/vt panis vitē n̄rē
perpetuū est omniū studiorū alimentū.Ita has Syluas p̄in-
deacū pane obsoniorū varietatē optie cū vergiliana lectio-
ne cōiungim⁹.Multi sūt in Academia Parisina(in qua op̄-
tīmo cū noīe/sed meliore successu/Ludouice illustriss.Lite-
ris nauas operā)prēclaro iuuenēs igenio / & poeticis studijs
maxime adcomodato.Sed qui tamen vbi vltra primos epi-
grāmatū lusus aliquid maius adgrediūtur/quū non fuerint
in huiuscemodī poematis:peride atq; in cāpo martio Tīro-
nes exercitati/lōgi operis honeri succūbentes raro perueni-
ant ad frugem. Sed p̄fecto diuersa veteres abierunt. Nā &
Homerus vatū deus:q̄ vera bella caneret/vmbratilē prius
ranarū & murū pugnā lusit:& noster Maro ante q̄ seria ad-
grederet(vt verbis martialis vtat)culicem fleuerat ore rudī:
Sic Lucan⁹:Sic Silius:Sic veteres poetē oēs.Nemoq; fuit eo-
rū/qui nō aliq̄d periculū i paruis argumētis pri⁹ fecerit:vt
ex illo siscitaret q̄tum sibi de magnis sperandū foret. Velu

ti auiculę/ q̄ nōdū volauerūt : per ramulos pri⁹ eius arboris/
 in qua nidū habēt/mox a p̄xima in proximā arborē per ali
 quot dierum volitant/q̄ aperto aeri se committant. Sic pro
 fecto in oībus fere prius est spei rudimētū/q̄ rei experimen
 tum. Et natura ipsa videt/quū lilium facere addisceret/ con
 uoluulū prius fecisse. Quod si nostri temporis adulescentes
 nō tam temere illotis pedibus ad longū opus adcederēt/sed
 in huiusmodi p̄ludijs sese prius exercerent (quod facillī
 me facient/si papini Syluas imitādas sibi proponent) quis
 non videt/ quorū nunc indolem tantū modo admiramur : vi
 suos aliquando: vel nos/ vel posteros/ poemata p̄clara &
 quę vsq; quaq; semper honorandam redoleant vetustatem?
 Sūt qui Maronis p̄ludia legāt/q̄ nō īprobo/Sed illa & pau
 ca admodū repiūtur (Nā nō oīa q̄ p̄fanū vulgus Vergilio ad
 tribuit Vergiliana sūt) et ea adeo corrupta: vt ne a suo quidē
 auctore/si aliquando reuiuiscat/sint cognoscenda. Alij quę
 puer Lucanus lusit/ desiderāt. At & illa ipsa si extarent: tāto
 tamen malim/q̄ aliorū puerilia experimenta/ Syluas Papi
 ni/ quas in seria etate lusit/legere: quanto p̄stat veterani
 militis stratagema q̄ Tironis ferociā imitari. Adde q̄ p̄es
 ter elegantiam / & variarum rerum/ & argumentorū copiā/
 qua & legentis animus pasci/ & foueri ingenium possit: nī
 hil in his syluis inuenias non castum/nihil non pium/nihil
 deniq; non bonis moribus consentaneum. Quod a nobis q̄
 vere dicatur cognoscent propediem (vt spero) discipuli hu
 ius vr̄bis/p̄ceptoresq; qui vtiliores & delectabiliore has
 literas profitent/ modo semel legant statianas Syluas/ legēt
 autem & relegēt sepiuscule/si et seip̄os curare/ & vt bono in
 genio sunt (quod sepe alias dixi) ita bonorum librorum face
 re delectum volent.

Vale & salue decus nostrum.

a. iij.

Sylvarum primus.
EQVVS MAX. DOMITIANI.

Væ super ipso moles gemmata colosso
Stat latius complexa fove / Caelone pactu
Fluxit opus / Sicis an conformata camis
Effigies / lassu Steropa Bronteq; reliq;
An te Palladia talè Germanice nobis
Effinere man? / qualè mō i rena tenet

Rhenus / & attoniti vidit domus ardua Daci

Nunc age fama prior notum per secula nomen

Dardanij miretur Equi / cui vertice sacro

Dindymon / & cassis decrevit frondibus Ida.

Hunc neq; disculis coepissent Perga ma muris.

Nec grege permulto pueri innup; æq; puellæ:

Ipsæ nec Aeneas: nec magnus duceret Hector.

Adde / quod ille nocens / & uosq; amplexus Achivos:

Hunc mittis commendat Eques / iuvat ora tueri

Multa notis belli / placidamq; gerentia pacem.

Nec veris maiora putes / par forma decorq;

Par honor. exhaustis Martem non amplius armis

Bistonius portat Sonipes: magnosq; superbit

Pondere / nec tardo raptus prope flumina cursu

Fumat / & ingenti propellit Strymona flatu.

Par operi sedes. hinc obuia limina pandit:

Qui fessus bellis / assertæ munere prolis /

Primus iter nostris ostendit in æthera Diuis.

Discitur è vultu / quatum tu mitior armis /

Qui nec in externos facilis scuire furores

a. iij.

Statio papinij mure
dominam raris cam
magnum sua ingul p
latio appu rei in fero
mire magnitudinis

Statua
ignifera a fons hinc
reparat

Lans a magnitudine

Terna lans romunda
naris a yst hinc

Dysram ams a laro
in prima dyp

Statij Papinij

Das Catiss: Dacissq; fidem: te signa ferente

Et minor in leges iret Gener: & Ca to castris.

At laterum pallus hinc Iulia templa tuentur:

Illinc belligeri sublimis regia Pauli.

Terga pater: blandosq; videt Concordia vultu.

Ipse autem puro cellum caput aere septus.

Templa superfulges: & prospectare videris:

An noua contemptis surgant Palatia flammis

Pulchrius: an tacita vigilet face Troicus ignis!

Atq; exploratas iam laudet Vesta ministras:

Dextra vetat pugnare leuam Tritonia Virgo

Non grauat: & secta praetendit colla Medulae.

Ceu stimulis accedat equum: nec dulcior vlg

Lecta deae sedes: nec si pater ipse teneris.

Pectora: quae mundi valeant euoluere curas.

Et qui se rotis Temele dedit hausta metallis.

It tergo demissa chlamys: latus ense quieto.

Securum: magnus quanto mucrone minatur

Noctibus hibernis: & sydera terret Orion.

At Sonipes: habitus: animosq; imitatus equestris

Acrius attollit vultus: cursumq; minatur:

Cui rigidis stant colla iubis: viuusq; per armos

Impetus: & tantis calcaribus ilia late

Suffectura patent: vacuae pro celsipite terre!

Aenea captiui crimem tegit vngula Rhent.

Hunc & Adraustus visum extimuit et Arion.

Et pauet aspiciens Ledaus ab eade propinqua

Cyllarus: hic domini nunq mutauit habenas:

Nunc commendat equum a
lato quo est am lator:
habens in signis hinc

Apostropha sua quid sit
fama sua quid sit
pater ipse teneris

Et illud ad pater

Nunc distribuit domini
nam est nunc a
pater ipse teneris

Eximus fl...
pater ipse teneris
Adraustus, pater
rix arguor
Cyllarus
pater ipse teneris
& pater ipse

Sylvarum primus.

Perpetuis frenis atq; vni seruiet astro.

Vix sola sufficiunt: infellaz pondere tanto.

Subter anhelat humus: nec ferro: aut ere laborat:

Sed Genio. teneat quis eterna crepido:

Quæ super ingesti portaret culmina montis:

Cœliferiq; attrita genu durasset Atlantis.

Nec longe traxere more: iuuat ipsa labores

Forma dei presens: operiq; intenta iuuentus

Miratur plus posse manus: strepit ardua pulsu

Machina. continuus septem per culmina montes

It fragor: & magnæ fingit vaga murmura Romæ.

Ipsæ loci custos: curus sacra torago:

Famulosq; lacus nomen memorabile seruat.

Innumeros eris sonitus: & verberè crudo

Vt sensit mugire forum. mouet horrida sancto

Ora situ: meritaq; caput venerabile quercu.

Ac primum ingentes habitus: lucemq; coruscant

Expauit maioris equi: terq; ardua mersit

Colla lacu trepidus: lætus mox præfide viso.

Salue magnorum proles: geni torq; deorum:

Auditum longe numen mihi. nunc mea felix

Nunc veneranda palus: cum te prope noll e: tuumq;

Immortale iubar vicina sede tueri

Concessum: semel auro ego: inuentorq; salutis

Romuleæ. tu bella Louis: tu prælia Rhemi:

Tu ciuile nefas: tu tardum in foedera montem:

Longo Marte domas. q; si te nostra tulissent

Secula: tentasses me non audente: profundos

Statij Papinij

Ire lacus. Sed Roma tuas tenuit et habenas.

Tedat equus latiae / qui contra templa Diones:

Caesarei stat sede fori / quem traderes ausus

Pellæo Lisyppæ duci / mox Caesaris ora

Aurata ceruice tulit. vix lumine fesso

Explores: q̄ longus in hunc despectus ab illo.

Quis rudis vsq; adeo: qui non / vt viderit ambos /

Tantum dicat equos / quantum distare regentes!

Non hoc imbriferas hyemes opus: aut Iouis ignem

Tergeminum / Aeolijs non agmina carceris horret:

Annorum ve moras / stabit dum terra: polusq;

Dum Romana dies. huc & sub nocte silenti

Cum Superis terrena placent / tua turba relicto

Labetur cœlo / miscebitq; oscula iuxta.

Ibit in amplexus Natus / fraterq; paterq;

Et soror. vna locum ceruix dabit omnibus astris.

Vtere perpetuum Populi / magniq; Senatus

Munere / Apellæ cuperent te scribere ceræ /

Optassetq; nouo similem te ponere templo

Atticus: elei lentior Iouis. & tua mitis

Ora Taras: tua sydereas imitantia flammæ

Lumina: contempto mallet Rhodos aspera Phœbo:

Certus ames terras / & quæ tibi templa dicamus

Ipse colas / nec te Cœli iuuat aula. tuosq;

Latius huic dono videas dare thura Nepotes.

EPITHALAMION STELLAE:

ET VIOLANTILLAE.

Sylvarum Primus.

Unde sacro Latij sonuerunt carmine montes.

Cui Paean noua plectra moues: huiusq; comati

Facundum suspendis ebur: procul ecce canoro

Demigrant Helicone de x: quatiuntq; nouena

Lampade: solennem thalamis coeuntibus ignem

Et de pierijs vocalem fontibus yndam.

Quas inter vultu petulans Elegia propinquit

Celsior affueto: diuasq; hortatur: & ambit

Alternum factura pedem: decimamq; videri

Secupit: & medias saltit permitta sorores.

Ipla manu nuptam genitrix Aeneia ducit

Lumine demissam: & dulci probitate rubentem.

Ipla toros: & sacra parat: coetuq; latino

Diffimulata dea micrinem: vultumq; genasq;

Temperat: atq; noua gestit minor ire marita.

Nosco diem: causaq; sacri: te concinit iste

Pande fores: te stella chorus: tibi Phœbus: & Euan!

Et de menalia volucer Tegeaticus vmbra

Serta ferunt: nec blandus amor: nec gratia cessat

Amplexum niueos optat: coniugis artus

Floribus innumeris: & olenti spargere thymbra.

Tu modo fronte Rosas: Violis modo Lilia mixta

Excipis: & dominæ niueis a vultibus obstitas.

Ergodies aderat parcarum conditus albo

Vellere: quo stellæ Violantillæq; professus

Clamaretur hymen: cedant curæq; metusq;

Cessent mendaces obliqui carminis astus.

Fama tace subijit leges: & frena momordit

N. ad h. ad p.
parcas qui d. d. d.
al. d. d. d. d.
d. d. d. d. d.

Statij Papinij

Ille solutus amor. consumpta est fabula vulgi.

Et narrata diu yiderunt oscula ciues.

Tu tamen attonitus (Quis data copia tantæ

Noctis) adhuc optas: promissaq; numine dextro

Vota paues: pone o dulcis suspiria Vates!

Pone tua est licet expositum per limen aperto

Ire/rediſe/gradu: iam nuſq̃ ianitor/aut lex:

Aut pudor / amplexu tandem satiare petito

Coniugis & duras pariter reminiscere noctes.

Digna quidem merces: & si tibi Iuno labores

Herculeos / stygijs & si concurrere monstribus

Fata darent / si Cyaneos raperere per æstus.

Hanc propter tutum / Pisa a lege trementem

currere / & oenomai fremitus audire sequentis.

Nec si Dardania pastor temerarius Ida

Sediffes/heç dona forent:nec fi Alma per auras

Te potius prehensa veheret Titonia biga.

Sed quæ causa toros: inopinaq; gaudia vati

Attulit/ hic mecum dum feruent agmine postes/

Atriacq; & multa pulsantur limina virga/

Hic Erato iucunda doce: vacat apta mouere

Colloquia / & docti norunt audire Penates.

forte serenati qua stat plaga lactea coeli/

Alma Venusthalamo/pulsa modo nocte iacebat/

Amplexu duro Gēfici resoluta mariti.

fulcra / torosq; deæ / tenerum premit agmen Amorum /

iona petunt, quas ferre faces / que pectora figi

imperet/an terris servire/an malit in vndis

Sylvarum Primus.

An miscere deos/an adhuc vexare tonantem?

Ipsi animus nondum/nec cordi fixa voluntas!

Fessa iacet stratis:vbi quondam conscia culpæ

Lemnia repererunt depræhensio vincula lecto.

Hic puer et turba volucrum/cui plurimus ignis

Ore/manuq; seu nunq; frustrata sagitta!

Agmine de medio tenera sic dulce profatus

Voce/pharetrati pressere silentia fratres.

Scis vt Mater:ait: nulla mihi dextera segnis

Militia: quæcunq; hominum/diuumq; dedisti!

Vituri t quondam lachrymis:& supplice dextra:

Et votis/precibusq; virum concede moueri

O genitrix. duro nec enim ex Adamante creati:

Sed tua turba sumus. clarus de gente latina

Est iuuenis:quem patritijs maioribus ortum

Nobilitas gausa tulit: præsaq; formæ

Protinus e nostro poluit cognomina cælo.

Hunc egomet tota quondam (tibi dulce) pharetra

Improbis:& densa trepidantem cuspidè fixi.

Quâuis Ausonijs multum gener ille petitus

Matribus/edomui victum/dominæq; potentis

Ferre iugum:& longos iussi sperare per annos.

Ast illam summa leuiter (sic namq; iubebas)

Lampade:parentes:& inermi strinximus arcu.

Ex illo quantos iuuenis premat anxius ignes

Testis ego:attonitus q̄tum me nocte/dieq;

Virgentem ferat. haud vlli vehementior vnq;

Incubui Genitrix. iterataq; vulnèra fixi.

Statij Papinij

Vidi ego & immitti cupidum decurrere campo
Hippomenem nec sic meta pallebat in ipsa,
Vidi & Abydeni iuuenis certantia remis
Brachia/laudauiq; manus/& saepe natanti
Prælusi/minor ille calor/quosæua tepebant
Aequora.tu veteres iuuenis transgressus amores.
Ipse ego te/tantos stupui superare per æstus/
Firmauiq; animos/blandisq; madentia plumis
Lumina deterfi.quoties mihi questus Apollo.
Sic vatem mœrere suum. iam mater amatos
Indulge thalamos.noster comes ille:piusq;
Signifer: armiferos poterat memorare labores/
Claraq; facta virum:& torrentes sanguine campos.
Hinc tibi plectra dedit.mirisq; incedere vates
Maluit:& nostra laurum subtexere myrto.
Hic iuuenum lapsus/suacq; laud hefterna reuoluit
Vulnera.pro quanta est Paphij reuerentia Mater
Numinis:hic nostra defleuit fata Columbæ.
Dixerat.& tenera Matris ceruice pependit
Blandus/& admotis teperefecit pectora pennis.
Illa refert:vultu non alpernata rogari.
Grande quidem:rarumq; viris.quos ipsa probant:
Peierius vorum iuuenis cupit.hancego:formæ
Egregium mirata decus:cui gloria patrum/
Et generis certabat honos/tellure cadentem
Excepi/souiq; sinu/nec colla/genasq;
Comere/nec pingui crinem deducere amomo
Cessauit mea Nate/manus.mihi dulcis imago

Sylvarum Primus

Profiluit. celsæ procul aspice frontis honores/

Suggestumq; comæ. latias metire/ quid vltra

Emineat matres. quantum Latonia Nymphas

Virgo premit. quantumq; egomet Nereidas exto.

Hæc & caruleis mecum conflurgere digna

Fluctibus. & nostra potuit considerare concha.

Et si flammiferas potuisset scandere sedes:

Hæc intrare domos. ipsi erraretis amores.

Huic quis census dederim largita beatos:

Vincit opes animo. queritur iam Seras auaros

Augustum spoliare. nemus. Clymeneaq; deesse

Germina. nec virides satis illachrymare sorores.

Vellera sidonio iam pauca rubescere tabo.

Raraq; longævis niuibis cristalla gelari.

Huic Hermum/ fuluocq; Tagum decurrere limo.

Nec satis ad cultus. huic Inda monilia Glaucum

Protea. q; atq; omnem Nereida quærere iussi.

Hanc si Thessalicos vidisses Phœbe per agros:

Erraret Daphne. securâ in litore Naxi

Theseum iuxta foret hæc conspecta cubile:

Gnosida desertam profugus liquisset & Euan.

Quod nisi me longis placisset Iuno querelis:

Falsus huic pennas. & cornua sumeret æthræ

Rektor. in hanc vero cecidisset Iuppiter auro.

Sed dabitur iuueni. cui tu mea summa Potestas

Nate cupis. thalami quis iuga ferre secundi

Sæpe neget mœrens. ipsam iam cedere sensis:

Inq; vicem tepuisset viro. sic fata leuauit

lam mripit mms
gmdare mltanham
ad mms a hltanham
+ mms pmtanham

Vm fllt

Dma vx dngt mltby
ngfnt mltby m q
mptby m q

Pox ex illud mms
dnt mltanham + gal
rbr dnt & exollat
daphnm q dnt mlt

Promittat futura
Ipsam mlt

Nue dntby mlt
mpt mltby mlt
dntby mlt + mlt
+ dnt + mltanham

^{Alba silva}
^{Statij} Papinij

Sydereos artus: thalamiq; egressa superbum

Limen / amyclæos ad frena citauit olores.

Jungit Amor: la tamq; vehens per nubila matrem

Gemmato terdone sedet. iam Tybridis arces

Iliacæ: pandit nitidos domus alta Penates.

Claraq; gaudentes plauserunt limina Cyoni.

Digna deæ sedes: nitidis nec sordet ab astris.

Hic Libycus / Phrygiusq; Silex: hic dura Iaconum

Saxa virent: hic flexus Onyx: & concolor alto

Vena mari / rupesq; nitent: quis purpura sape

Oebalis: & Tyrif moderato liuet aheni.

Pendent innumeris fastigia nixa columnis.

Robora Dalmatico lucent satiata metallo.

Excludunt radios syluis decussa vetustis

Frigora: perspicui viuunt in marmore fontes.

Nec seruat natura vices: hic Sirius alget:

Bruma tepet: versumq; domus sibi temperat annum:

Exultat visu: textisq; potentis Alumnæ

Non secus alma Venus. q̄ si Paphon æquore ab alto:

Idaliasq; domos: Ericinæq; templa subiret.

Tunc ipsam solo recliuem affata cubili

Quo nam hic vsq; sopor: vacuq; modestia lecti

O mihi laurentes inter dilecta puellas:

Quis morum: hideiq; modus: nunq; ne virili

Submittere iugo: veniet iam tristior ætas:

Exerce formam: & fugientibus vttere donis.

Non ideo tibi tale decus: vultusq; superbos:

Meq; dedi: viduos vt transmittare per annos

Sylvarum Primus.

Ceu non cara mihi: satis O: nimiumq; priores

Despexisse procos: at enim hic tibi sanguine toto

Deditus vnam omnes inter miratur amatq;

Nec formæ stirpis egens. nam docta per urbem

Carmina / qui iuuehes / que non didicere puellæ

Hunc & bis senos (sic indulgentia pergat

Præsidis Ausonij) cernes attollere fates

Ante diem: certe iam nunc Cybeleia nouit

Limina: & Euboicæ carmen legit ille Sibyllæ.

Iamq; parens latius (cuius prænoscere mentem

Fas mihi) purpureos habitus: iuueniq; curule

Indulgebit ebur. Dacas (quæ est gloria maior)

Exuias: lauroq; dabit celebrare recentis,

Ergo age iunge toros: atq; ossa deme iuuentæ.

Quas ego non gentes: quæ non face corda iugauit

Alitum / pecudumq; mihi / duriq; ferarum

Non renuere greges: ipsum in connubia terræ

Aethera (cum pluuijs rarescunt nubila) soluo.

Sic rerum series: mundi q; reuertitur a tas.

Vnde nouum Troiæ decus: ardentumq; deorum

Raptor erat: phrygio si non ego iuncta marito

Lydius vnde meos iterat et Tybris iulos

Quis septem geminæ posuiss et moenia Romæ

Imperij latiale caput: nisi Dardana furto

Cœpiss et Martem / nec me prohibente / sacerdos

His mulcet dictis: tacitumq; inspirat amorem

Connubij: redeunt animo iam dona / precesq;

Et lachrymæ / vigilesq; viri prope limina questus.

Statij Papinij

Elizantia ggr

Asteris & Vatis totam cantata per urbem:

Asteris ante dap es nocte Asteris/Asteris ortus:

Quantum non clamatus Hylas iamq; aspera coepit

Flectere corda libens: & iam sibi dura videri.

Macte toris latios inter placidissime vates:

Quod dutum per mensus iter: coeptiq; laboris

Præhendisti portus: tumida sic transfuga Pisæ

Ammis: in externos longe flammatus amores:

Flumina demerito trahit intemerata canali:

Donec Sicanios tandem prolatus: anhele

Ore bibat fontes: miratur dulcia Nais

Oscula: nec credit pelagoyenisse maritum.

Quis tibi tunc alacri: coelestium munere claro

Stella dies: quanto salierunt pectora voto:

Dulcia cum domina: dexter connubia vultus

Annuir: ire Polo: nitidosq; errare per axes

Visus: Amyclæis minus exultauit arenis

Pastor: ad Idæas Helena veniente carinas.

Thessala nec talem viderunt Pelea Tempe

Cum Thetin æmonijs Chiron accedere terris

Erecto prospexit equo: q longa morantur

Sydera: q segnis votis Aurora mariti.

At procul vt Stellæ thalamos sensere parari

Latous vatum Pater: & Semeleius Euan/

Hic mouet Ortygia: mouet hic rapida agmina Nysa.

Huic lycij montes: gelidæq; ymbracula thymbræ/

Et pænalus honos: illi pangea resultant/

Ismaraq; & quondam genialis littora Naxi.

solus adhibere

Da logff di pila

Er. may laro a a

Vatis angus linnia

De iuribus aduic

Thessala nec talem viderunt Pelea Tempe

Cum Thetin æmonijs Chiron accedere terris

Erecto prospexit equo: q longa morantur

Sydera: q segnis votis Aurora mariti.

At procul vt Stellæ thalamos sensere parari

Latous vatum Pater: & Semeleius Euan/

Hic mouet Ortygia: mouet hic rapida agmina Nysa.

Huic lycij montes: gelidæq; ymbracula thymbræ/

Et pænalus honos: illi pangea resultant/

Sylvarum primus.

Tunc caras iniere fores/comitibus canoro

Hic Chelyn. hic flauam maculoso Nebrida tergo:

Hic thyrsos: hic plectra ferit/ hic enthea lauro

Tempora/ Minoa crinem premit ille corona.

Vix dum emissa dies/ & iam socialia presto

Omina/ iam festa feruet domus vtraque pompa.

Fronde virent postes/ & feruent compita flammis.

Et pars immensa gaudet celeberrima Romæ.

Omnis honos. cuncti veniunt ad limina Fæces.

Omnis plebeio testitur prætexta tumultu.

Hic eques/ hic iuuenum questus. stola mixta laborat/

Felices vtroque vocant: sed in agmine plures

Inuidere viro: iam dudum poste recliuis

Quærit hymen thalamis/ intactum dicere carmen

Quo vatem in ulcere queat. dat Iano verenda

Vincula/ & insigni geminat concordia ræda.

Hic fuit ille dies. noctem canat ipse Maritus.

Quantum nosse licet sic victa sopore doloso

Martia fluminea posuit latus Ilia ripa.

Non talis niqueos strinxit Lauinia vultus/

Cum turno spectante rubet: non Claudia talis

Respexit populos mota iam virgo carina.

Nunc opus Aonidum comites/ tripodumque ministri

Diuersis certare modis. eat enthea vittis:

Atque ederis redimita cohors/ vt pollet ouanti

Quisque lyra. sed præcipue qui nobile gressu

Extremo fraudatis opus: date carmina festis

Digna toris. hunc ipse choro plaudente/ Philetas/

Statij Papinij

Callimachusq; senex: vmbroq; Propertius antro:

Ambissent laudare diem: nec tristis in ipsis

Naso Tomis: diuesq; foco lucente Tibullus.

Me certe non vnus amor: simplexq; canendi

Causa trahit: tecum similes: iunctaq; Camœnæ

Stella mihi: multumq; pares bachiamur ad aras:

Et sociam doctis haurimus ab omnibus vnam:

At te nascentem gremio mea prima recepit

Parthenope: dulcisq; solo tu gloria nostro

Reptasti: nitidum confurgit ad æthera tellus

Euboïs: & pulchra tumeat Sebetos Alumna.

Nec tibi sulfureis Lucinæ naides antris

Nec Pompeiani placeant magis Sarni.

Eia age præclaros latio properate nepotes

Qui leges: qui castra legant: qui carmina ludant.

Acceleret partu decimum bona Cynthia mensem.

Sed parcat Lucina precor: tuq; ipse parenti

Parce puer: ne mollem vterum: ne stantia la das

Pectora: cumq; tuos tacito natura recessu

Format: vultus: multum de patre decoris

Plus de matre feras: at tu pulcherrima forma

Italidum tandem merito possessa marito

Vincta diu quæ sita foue: sic damna decoris

Nulla tibi: longæ viridis sic flore iuuentæ

Perdurent vultus: tardeq; hæc forma senescat.

TIBVRTNIVM MANLII VOPISCI.

Ernere facundi Tibur glaciale Vopisci

Si quis & inserto geminos anicene penates!

Sylvarum Primus.

Aut potuit sociæ commercia noscere ripæ/
Certantesq; sibi dominum defendere villas.

Illum nec calido latrauit Sirius astro/

Nec grauis aspexit Nemees frondentis Alumnus.

Talishyems tectis. frangunt sic improba Solem.

Frigora/Pisæumq; domus non æstuat annum.

Visa manu tenera tectum scripsisse voluptas

Tunc Venus Idalijs vnxit fastigia succis:

Permulsitq; comas: blandumq; reliquit honorem

Sedibus: & volucres vetuit discedere natos.

O longum memoranda dies, quæ mente reporto

Gaudia: quam lassos per tot miracula visus?

Ingenium quam mite solo? quæ forma beatis

Arte manus concessa locis: non largius vsq̃

Indulſit natura ſibi. nemora alta citatis

Incubueris vadis / fallax respondat imago

Fronibus: & longas eadem fugit ymbra per yndas.

Ipse Anien (miranda fides) infraq3: superq3:

Saxeus. hic tumidam rabiem: spumosaq; ponit

Murmura/ceu placidi veritus turbare Vopisci:

Pieriosq; dies/ & auentes carmina somnos.

Littus vtrunq; domi: nec te mitissimus amnis

Diuidit, alternas seruant Prætoria ripas

Non externa sibi. fluvium ve obstare queruntur

helli/ferarob *20 70 6 adro*
Sestiacos nunc Fama finus/Pelagusq; natatum

lactet: & audaci iunctos Delplinas Ephoebo.

Hic aeterna quies nullis hic iura Procellis.

Nunc ferre equis, dum hic transmittere visus.

b.ij.

Statij Papinij

Et voces & pene manus sic Chalda fluctus

Expellunt fluuij sic dissociata profundo

Brutia ficanum circunspicit ora Pelorum.

Quid primum medium ve canam quo fine quiescam?

Auratas ne trabes an Mauros vndiq postes?

An picturata lucentia marmora vena

Mirer an emissas percuncta cubilia lymphas?

Huc oculis huc mente trahor venerabile dicam

Lucorum senium te quæ vada fluminis infra

Cernis an ad sylvas quæ respicis Aula tacentis?

Qua tibi tota quies offensa quæ turbine nullo

Nox filiet & nigros imitantia murmura somnos.

An quæ graminea sulcepta crepidine fumant

Balneæ & impositum ripis argentibus ignem?

Qua quæ Vapor feris iunctus fornacibus Amnis

Ridet anhelantes vicino flumine nymphas.

Vidi artes veterum quæ manus variis quæ metalla

Viua modis labor est auri memorare figuras

Aut ebur aut dignas digitis contingere gemmas.

Quicquid & argento primum vel in ære Myronis

Lusit & enormes manus est experta Colossos.

Dum vagor aspectu visus quæ per omnia duco

Calcabam nec opinus opes nam splendor ab alto

Defluus & nitidum referentes aera testæ

Monstrauere solum varias vbi picta per artes

Gaudet humus suberant quæ nouis Alarota figuris.

Expauere gradus quid nunc ingentia mirer?

Aut quid partitis distantia tecta trichoris?

miror arbor Sylvarum primus.
 Quid te quæ medijs seruata penatibus arbor
 Tecta per: & postes liquidas emergis in auras
 Quo non sub domino sauas passiura bipennes?
 Et nunc ignaro forsan vel lubrica Nais;
 Vel non abruptos tibi demet Hamadrias annos.

Quid referam alternas gemino super aggere mentas?
 Albentesq; lacus: altoq; in gurgite fontes:
 Teq; per obliquum penitus quæ laberis amnem
 Martia: & audaci transcurris flumina plumbo:
 An solum Ionij sub fluctibus Elidis amnem
 Dulcis ad ætneos deducat semita portus:

Illis ipse antris Anienus: fonte relicto/
 Nocte sub arcana glaucos exutus amictus/
 Huc: illuc fragili prosternit pectora musco,

Aut ingens in stagna cadit vitreasq; natatu
 Plaudit aquas: illa recubat Tiberinus in vmbra.

Illic sulfureos cupit Albula mergere crines.
 Hæc domus: Aegentiæ nemoralem adiungere Phœben.

Et dryadum viduare choris argentia possit

Taygeta: & syluis arcescere Pana Lycaïs.

Quod ni templa darent alias Tirynthia sortes/
 Et Prænestina poterant migrare Sorores.

Quid bifera Alcinoi laudem pomaria: vosq;
 Qui nunq vacui prodistis in æthera rami?

Cedant Telegoni: cedant laurentia Turni

Iugera: Lucrinaq; domus: littusq; cruenti

Antiphata: cedant vitrea iuga perfida Circes

Dulichij sylulata Lupis: arceq; superba

b. iij.

Statig dicitur in
 illa rursus
 in vmbra dicitur
 possit et ad i. lathie
 & vmbra dicitur

fortia e. acrobata
 in vmbra dicitur
 in dicitur
 in dicitur
 in dicitur

Statij Papinij

Anxuris: & sedes phrygio quas mitis Alumno

Debet anus: cedant quę te iam solibus arctis

Auia nimbosa reuocabunt littora bruma.

Scilicet hic illi meditantur pondera mores.

Hic premiter fecunda quies. virtusq; serena

Fronte grauis. sanusq; decor. luxuq; carentes.

Delitię. quas ipse suis digressus Athenis

Mallet deserto senior Cargetius horto.

Hęc per & egeas hymes. Phadumq; nivosum

Sydu: & O lenijs dignum petisse sub astris.

Si Maleę credenda ratis. Siculosq; per estus

Sit via: cur oculis sordet vicina voluptas?

Hic tua tiburtes faunos chelys: & iuuat ipsum

Alciden: dictumq; lyra maiore catillum.

Seu tibi pindaricis animus contendere plectris:

Siue chelyn tollis heroa ad robora: siue

Liuentem satyram nigra rubigine turbes:

Seu tua nõ alia splendescat epistola cura:

Digne Mide: cresq; bonis: & perfide Gaza.

Macte bonis animi. cuius stagnantia rura

Debuit: & flauts Hermus transcurrere ripis:

Et limo splendente Tagus. sic docta frequentes

Ocia. sic omni detectus pectora nube

Fimpen Nestoreę precor egrediare senectę.

SOTERIA PRORVTI
LIOGALLICO.

Sylvarum Primus.

Stis io superi: nec inexorabile Clotho

Voluit opus videt alma pios Astrea, Iouiq;

Conciliata cadit/dubitataq; sydera cernit

Gallicus. es coelo / dis es Germanice cordi.

Quis neget: erubuit tanto spoliare ministro

Imperium fortuna tuum. stat proxima ceruix

Ponderis immensi damnosaq; fila senectæ

Exiit atq; alios melior reuifcitur in annos.

Ergo alacres: quæ signa colunt urbana: cohortes

Inq[ui]s sinum: quæ sæpe tuum fora turbida questu

Confugiunt Legesq; vrbesq; vbicunq; togatae

Quæ tua longinquis implorant iura querelis

Felix Gaudes
Certent lætitia. nosterq; ex ordine collis

Confremat/& fileant peioris murmura famæ.

Quippe manet. longumq; ^{gall-7} tuo redeunte manebit: ^{pisto}

Quem penes intrepide mitis custodia Romæ.

Nec tantum induerint fati noua secula crimen /

Aut instaurati peccauerit ara Terenti.

Ast egonec Phoebum (q̄q̄ mihi surda sine illo

Plectra.) nec Aonias decima cum Pallade diuas/

Aut mitem Tegex / Dirces ve hortabor Alumnium.

Ipse veni/viresq; novas:animumq; ministra:

Qui caneris. docto nec enim sine carmine tantus

• Aufoniæ decora ampla togæ/centumq; dedisti

Iudicium/mentemq; viris, licet enthea vatis

Excludat Pimpla a sitim. nec conscia detur

Pirene/largos potius mihi gurgēs inhaustus:

Qui rapitur de fonte tuo seu plana solutis

b.iii.f.

Setra nihil
atid. N. i.
phra munita
dij. munita
oblat. p. p. p.
f. h. m. m.
be. p. p. p.

6-7 figa bellina
et nigra urbana

Moring Lig
 Formid
 Da, in cat gallie
 & infus

Statij Papinij

Elegantissim

Cum struis orsa modis / seu cum tibi dulcis in artem

Frangitur / & nostras curat facundia leges.

Quare age: si Cereri sua dona / merumq; Lyæo

Reddimus / & diues prædæ / tamen accipit omni

Exuias Diana tholo / captiuæq; tela

Bellipotens / nec tu quando tibi Gallice maius

Eloquium / sandiq; opibus sublimis abundas:

Sperne coli tenuiore lyra. vaga cingitur astris

Luna / & in oceanum ri ui cecidere minores.

Quæ tibi sollicitus persoluit præmia morum

Verbis amor: quæ tum patrumq; equitumq; notauit:

Lumina / & ignaræ plæbis lugere potentes.

Non labente Numa timuit sic curia foelix.

Pompeio: nec celsus eques / nec foemina Bruto:

Hoc illud / tristis inuitum audire cathenas:

Parcere verberibus: nec qua iubet alta potestas

Ire sed armatas multum sibi demere vires /

Dignariq; manus humilis / & verba precantum /

Reddere iura foro / nec proturbare curules /

Et ferrum mulcere toga. sic itur in alta

Pectora / sic mixto reuerentia fidir amor.

Ipsa etiam cunctos grauis inclementia fati

Terruit / & subiti præceps iuuenile percelli

Nil cunctante malo. non illud culpa senectæ /

(Quippe ea bis senis vix dum orsa excedere lustris.)

Sed labor intendens / animi & in membra vigentis

Imperium / vigilesq; suo pro Caesare curæ:

Dulce opus. hinc fessos penitus subrepsit in artus

Sylvarum Primus.

Insidiosa quies/& pigrae obliuia vitæ.

Tunc Deus: Alpini/qui iuxta culmina dorſi/

Signat a pollineos sancto cognomine lucos/

Respicit. Heu tanti pridem securus Alumni/

Progressusq; moras/hic mecum Epidauria proles: vt agellio

Hinc alti gaudens datur aggredienda facultas.

Ingentem recreare virum teneamus adorti.

Tendatis iam fila colos.nec fulminis atri

Sit metus.has vltro laudarit Iuppiter artes.

Nam neq; plebeiam: aut dextro sine numine cretam

Seruo animam/atq; adeo breuiter dum tecta subimus;

Expediam.genus ipse suis/præmissaq; retro

Nobilitas/nec brigo latet/sed luce sequente

Vincitur/& magno gaudet celsisse nepoti.

Prima togæ virtus.illa quoq; clarus/& ingens

Eloquio: mox innumeris exercita castris/

Occiduas: primaq; domos:& sole sub omni

Permeruit iurata manus.nec in ocia pacis

Permissum laxare animos/ferrumq; retingi.

Hunc Galatia vigena ausa est incessere bello/

Hunc quoq; perq; nouem timuit Pamphylia menses/

Pannoniusq; ferox/arcuq; horrenda fugaci

Armenia/& patiens latij iam pontis Araxes.

Quid geminos falces/magnæq; iterata reuoluam

Iura Asia: velit illa quidem ter habere: quaterq;

Hunc sibi.sed reuocant fasti/maiorq; curulis

Nec promissa semel.libyci quid mira tributi

Obsequia:& missum media de pace triumphum

Statij Papinij

Laudem & opes tantas nec qui mandauerat: ausus
 Expectare fuit. gaudet Trasimenus: & Alpes:
 Canneseq; animæ: primusq; insigne tributum
 Ipse palam lacera poscebat Regulus vmbra.
 Non vacat Arctoas acies: Rhenumq; rebellem:
 Captiuæq; preces Veleðæ: & quæ maxima nuper
 Gloria: depositam Dacis pereuntibus urbem
 Pandere. cum tanti lectus rectoris: habenas
 Gallice: fortuna non admirante subisti.
 Hunc igitur (si digna loquor) rapiemus iniquo
 Nate Ioui. rogat hoc latiae pater inclytus vrbis:
 Et meruit. neq; enim frustra mihi nuper honora
 Carmina patritio pueri. sonuisti in ostro.
 Si qua salutifero gemini Chironis in antro
 Herba tholo quocunq; tibi Trojana recondit
 Pergamus: aut medicis felix Epidaurus arenis
 Educat. Ida a profert quam Creta sub vmbra
 Dictami florentis opem. quoc; anguis abundat
 Spumatu. iungam ipse manus: atq; omne benigne
 Virus. odoriferis arabum quod doctus in aruis.
 Aut amphrysiaco pastor de gramine carpsi.
 Dixerat. inueniunt positos iam segniter artus/
 Pugnantemq; animam. ritu se cingit vterq;
 Pæonto. monstrantq; simul: parentq; volentes.
 Donec letiferas vario medicamine pestes/
 Et suspecta mali ruperunt nubila somni.
 Adiuuat ipse Deus. morboq; valentior omni
 Occupat auxilium. citius non arte relictus

Her. omnia videret
 lant. p. v. v. v. v. v.
 Gallia

Idam. l. 6a
 Car. flor. p. 1
 exp. r. r. l. 6a

Sylvarum Primus.

Telephus æmonia nec quæ metuentis atridæ
Sæua machidonio coierunt vulnera succo.

Quis mihi tot cœtus inter: populiq; patrumq;
Sit curæ: voti q; locus: tamen ardua testor

Sydera: teq; pater vatum Tymbræe. quis omni

Luce mihi: quis nocte timor: dum postibus hærens

Adiduius. nunc aure vigil: nunc lumine: cuncta

Auguror. immense veluti connexa carinæ

Cymba minor: cum sæuit hyems: pro parte furenti

Parua receptat aquas: & eodem voluitur austro.

Netite nunc lætæ candentia fila sorores

Netite. nemo modum transmissi computet cui

Hic vitæ natalis erit. tu Troica dignus

Secula: & euboici transcendere pulueris annos

Nestoreosq; litus. qua nunc tibi pauper acerra

Digna litent: nec si vacuet meuania valles

Aut prestent niueos Clitumna noualia tauror

Sufficiam. sed sepe dies hos inter honores

Cespes: & exiguo placuerunt farra salino.

BALNEVM ETRVSCI.

Non Heliconæ graui pulsat chelys enthea plectro
Nec lassata voco toties mihi numina musas.

Et te Phœbe choris: & te dimittimus Euan

Tuq; inimica feræ volucer tegeæ e sonore

Terga premas. alios possunt mea carmina cœtus

Naidas vndarum dominas: regemq; corulci

Ignis: adhuc fessum: siculaq; incude rubentem

Statij Papinij
Elucisse satis/paulum arma nocentia Thebæ
Ponit educto volo lasciuire sodali.

Iunge puer cyathos atq; enumerare labora/
Cunctantemq; intende Chelym/discede laborq;

Curag; dum nitidis canimus gemmantia saxis

Balnea/dumq; procax myrtis:hederisq; soluta

Fronte:verecundo Chlo mea ludit Etrusco.

De deæ virides:liquidusq; auertite vultus/

Et vitreum teneris cinem redimite corymbis:

Veste nihil tectæ,quales emergitis altis

Fontibus:& visu laryros torquetis amantes.

Non vos quæ culpa decus infamastis aquarum

Sollicitare iuuat,procul hinc:& fonte doloso

Salmacis:& viduæ Crebrenidos arida luctus

Flumina/& Herculei,prædatrix cedat alumni.

Vos mihi quæ latium/septenag; culmina nymphæ

Incolitis/Thybrimq; nouis attollitis vndis:

Quas præceps Anien/atq; exceptura natatus

Virgo iuuat,marfasq; niues:& frigora ducens

Martia/præcellis quarum vaga molibus vnda

Crescit/& innumero pendens transmittitur arcu.

Vestru opus aggredimur,vestra est/quæ carmine molli

Pando:domus,non vnq; alijs habitastis in antris

Ditius,ipsa manus tenuit Cytherea mariti/

Monstrauitq; artes,neu vilis flamma caminos

Vreret,ipsa faces volucrum succendit amorum.

Non huc admittæ Thasos:aut vndosa Caristios.

Mœret Onyx longe,queriturq; exclusus Ophites.

*Quia q. v. d. h. in
noie a h. q. v. d. h. in
noie a h. q. v. d. h. in*

*Alia d. m. o. r. a. s.
d. a. r. a. t. i. o. n. e. s.
d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s.*

N. o. n. v. o. s. q. u. æ. c. u. l. p. a. d. e. c. u. s. i. n. f. a. m. a. s. t. i. s. a. q. u. a. r. u. m.

A. h. u. s. s. p. h. o. s. r. o. l. a. t. u. s.

Virgo A. q. d. h. l. o. g. o. s. t.

*COVXHTES
COSPHITES*

COVXHTES

COSPHITES

Sylvarum Primus.

Sola nitet flautis Nomadum decia metallis

Purpura sola cauo phrygia quam Synados antro

Iple cruentavit maculis lucentibus Atys.

Quasq; Tyrus niqueas secat: & fidonia rupes.

Vix locus Eurotae viridis cum regula longo

Synada distinctu variat non lumina cessant.

Effulgent Camerae vario fastigia vitro

In species animosq; nitent stupet ipse beatas

Circumplexus opes & parcius imperat ignis.

Multus ubiq; dies radijs ubi culmina totis

Perforat atq; alio sol improbus vritur aestu

Nil ibi plebeium nusq; Temeslea notabis

Aera sed Argentofelix propellitur vnda

Argentoq; cadit labrilq; nitentibus instat

Delitias mirata suas & abire recusat.

Extra autem niqueo qui margine coeruleus annis

Vivit & in fundo summo patet omnis ab imo.

Cui non ire lacu pigrosq; exoluere amictus

Suadeat hoc mallet nasci Cytherea profundo.

Hic te perspicuum melius Narcise videres.

Hic velox Hecate velit & deprehensa lauari.

Quid Nunc strata solo referam tabulata crepantis

Auditura pilas ubi languidus ignis inerrat

Aedibus & tenuem voluunt hypocaufta vaporem

Nec si baranis veniat novus hospes ab oris

Talia despiciat fas sit componere magnis

Parua) Neronea nec qui modo lotus in vnda

Hic iterum sudare neget macte oro nitenti

Mimochi

phrygia

synados

Atys

Tyrus

fidonia

Eurotae

Synada

Camerae

animosq;

imperat

ignis

radijs

culmina

Atys

Temeslea

Cytherea

Narcise

Hecate

deprehensa

lauari

tabulata

crepantis

languidus

ignis

hypocaufta

vaporem

baranis

hospes

ab oris

componere

magni

Neronea

modo

lotus

in vnda

macte

oro

nitenti

^{Statij Papinij}
Ingenio: curaq; puer tecum ista senescant/
Et tua iam melius discat fortuna renasci

KAL. DECEMBRES SA-
TVRNALES.

T phœbus Pater: & seuera Pallas:

Et Musæ procul ite Furiatæ:

Iani vos reuocabimus Kalendis.

Saturnus mihi Compède exoluta

Et multo grauidus mero December/

Et ridens iocus: & sales proterui

Adfint dum refero diem Beatam

Læti Celsaris: ebriamq; partem.

Vix Aurora nouos moueat Ortus.

Iam bellaria adorea pluebant.

Hunerozem veniens profudit eurus.

Quicquid nobile ponticis Nucetis:

Fœcundis cadit aut iugis Idumes:

Quod ramis præ germinat Damalcusi:

Et quas præcoquit Ebofia cannas

Largis gratuitum cadit rapinis.

Molles Caioli/Lagunculiq;

Et mallis amerina non perustis/

Et mustaceus/ & latente Palma

Præghantes Cariotides cadebant.

Non tantis Hyas inferna nimbis/

Terras obruit/ aut soluta Plias

Qualis per cuneos hyems Latinos

*Ebofia
Ex illa p. 6
arabica*

Sylvarum Primus.

Plebem grandine concutit serenam.

Ducat nubila Iuppiter per orbem.

Et latis pluuias minetur agris.

Dum nostri Iouis hi ferantur imbres.

Ecce autem caueas subit per omnis

Insignis specie: decora cultu.

Plebes altera non minor sedente.

Hi Panaria: candidasq; mappas

Subuectant: epulasq; lautiores.

Illi marcida vina largiuntur.

Idæos totidem putes ministros.

Orbem/qua melior seueriorq; est

Et gentes alis infimul togatas.

Et cum tot populos beata pascas:

Hunc Annona diem superba nescis.

In nunc secula compara vetustas.

Antiqui Iouis aureumq; tempus.

Non sic libera vina tunc fluebant:

Nectarum seges occupabat annum/

Vna vescitur omnis ordo/mensa/

Parui/Fœmina/Plebs/Eques/Senatus/

Libertas reuerentiam remisit.

Et tu quinetiam (quis huc vocare?

Quis promittere possit hoc deorum?)

Nobiscum locias dapes inisti

Iam se (quisquis is est) inops: beatus

Conuiuam ducis esse gloriatur.

Hos inter fremitus: nouosq; luxus/

Samel in anno nunc videt appolla

Statij Papinij

Spectandi levis effugit voluptas.

Stat sexus rudis/insciusq; ferri.

Et pugnas capit improbus viriles.

Credas ad Tanaim/ferumq; Phasin.

Thermodontiacas calere Turmas.

Hic audax subit ordo Pumilonum.

Quos Natura breui statu peracto/

Nodosum semel in globum ligauit.

Edunt vulnere/conferuntq; dextras/

Et mortem sibi qua manu minentur

Ridet Mars Pater:& cruenta Virtus:

Casuraq; vagis Grues rapinis:

Mirantur Pumilos ferociore.

Iam noctis propioribus sub vmbis

Diues Sparfio:quos agit tumultus

Huc intrant faciles emi puellæ.

Hic agnoscitur omne quod Theatris

Aut forma placet/aut probatur arte.

Hoc plaudunt græge Lydiæ tumentes

Illic cymbala/tinnulæq; Cades:

Illic agmina confremunt Syrorum:

Hic plebs scaenica/quiq; comminutis

Permutat vitreis gregale Sulfur.

Inter quæ subito cadunt volatu/

Immensæ volucrum per astra nubes:

Quas Nilus sacer/horridusq; Phasis/

Quas vdo Numidæ legunt sub aëstro.

Defunt qui rapiant/sinusq; pleni

Diues Sparfio
Pomus p. v. b.
T. b. p. v. b. d.
T. b. p. v. b. d.
T. b. p. v. b. d.
T. b. p. v. b. d.

Exia in
Cymbala

Sulfurata
Hoc

de tatalibira
hiaz: principis

Sylvarum Primus.

Gaudent: dum noua lucra comparantur.

Tollunt innumeras ad astra voces.

Saturnalia principis sonantes:

Et dulci dominum fauore clamant.

Hoc solum vetuit licere Caesar:

Vix dum coerulea nox subibat orbem:

Descendit media nitens Arena

Densas flammeus orbis inter ymbras:

Vincens Gnosia facem corone

Collucet polus ignibus/nihilq;

Obscurae patitur licere nocti.

Fugit pigra quies/ineritq; somnus/

Hec cernens: alias adiuit vrbes.

Quis spectacula? quis locos licentes?

Quis conuiuia? quis dapes inemptas?

Largi flumina quis canat lyae?

Iam iam deficio: tuoq; Baccho

In sexum trahor ebrius soporem.

Quos ibit procul hic dies per annos?

Quam nullo sacer exolefcit aeo?

Dum montes latij/paterq; tybris:

Dum stabit tua Roma dumq; terris

Quod reddis Capitolium manebit.

STATII PAPINII SYLVARVM

LIBER SECVNDVS ME-

LIOREM ATEDIVM.

GT familiaritas nostra: quia gaudeo Melior vir
 optime/ nec minus in iudicio literarum: quam
 in omni vitæ colore tersissimè/ & ipsa opuscu-
 lorum quæ tibi trado conditio sic posita est/ ut
 totus hic alter liber meus etiam sine epistola expectetur.
 Primum enim habet Glauciam nostrum/ cuius gratissimam
 infatiam/ & qualem plerumque infelices sortiuntur/ apud
 te complexus amabam. Iam vero tibi huius amissi recens
 vulnus (ut scis) Epicae dio profectus sum/ adeo festinātere
 ut excusandam habuerim effectibus tuis celeritatem: nec
 nunc eam apud te iacto/ qui nostri: sed & cæteris indico/ ne
 quis asperiore lima carmen examinet / & a cōfuso scriptū:
 & dolenti datum / cum pene superuacua sint tarda solatia.
 Pollij mei villa Surrentina quæ sequitur debuit a me vel
 in honorē eloquētiæ eius diligentius dici/ sed amicus igno-
 uit. In Arborē certe tuam Melior: & Psittacum scis a me le-
 ues libellos quasi epigramatis loco scriptos. eadē exigebat
 stili facilitatē Leo māsuetus. quē in Amphiteatro prostratū
 frigidū erat sacratissimo Imperatori nū statim traderē. Ad
 Versū quoque nostrū iuuenē cādidissimū/ & sine iactura defi-
 diæ doctissimū/ scriptā de puero amisso cōsolationē. super ea:
 quæ ipsi debeo/ huic libro libet inserui. quia honorē eius
 tibi latur⁹ acceptū. excludit volumē Genethliacon Lucani
 quod Polla argētaria carissima vxorū/ cū hūc diē forte cōsecre-
 rem⁹/ iputari sibi voluit. Ego nō potui maiore tāti autho-
 ris habere reuerentiā/ quā quod laudes ei⁹ dictur⁹ hexametros
 meos timui. Hęc quæliacūque sūt Melior carissime/ si tibi non di-
 splicuerit/ a te publicū accipiāt. Sin min⁹/ ad me reuertant⁹.

Sylvarum Secundus.

EPICAEDION IN GLAVCIAM MELIORIS.

Vod tibi pręrepti Melior solamę Alũnię
 Improbis ante rogos:& adhuc viuent
 fauilla
 Ordiant/abruptis etiã num flebile venis
 Vulnus hiat/magnęq; patet via lubrica
 plagę.

Cum iam egomet cantus/& verba medentia sauos
 Confero/tu planctus:lamenta;q; fortia maui/
 Odisti;q; chelym/surdaq; auerteris aure.
 Intempesta cano.citius me Tigris abactis
 Fœtibus/orbati;q; velint audire Leones.
 Nec si tergeminum sicula de virgine carmen
 Affluat/aut syluis chelys intellecta:ferisq;
 Mulceat infanos gemitus.stat pectore demens
 Luctus/& admoto latrant pręcordia tactu.
 Nemo veta:řatiare malis/ęgrum;q; dolorem
 Libertate doma.iam flendi expleta voluptas/
 Iam ne preces fœlus non indignaris amicas/
 Iam ne canam:lachrymis en & mea carmina:in ipso
 Ore natant/tristeli;q; cadunt in verba liturę.
 Ipse etenim tecum nigrę solennia pompę
 Spectatum;q; vrbis scelus/& puerile feretrum
 Produxi.& sauos damnati thuris acervos/
 Plorantem;q; animam supra sua funera vidi/
 Te;q; patrum gemitus superantem/& brachiã matrum/
 Complexum;q; rogos ignem;q; haurire parantem.
 Vix tenui similis comes/offendiq; tenendo/
 Et nũc(heu)vittis/& frontis honore soluto/

c.ij.

Statij Papinij

Infaustus Vates/vexo mea pectora tecum.
 Plango lyra:& diri comitem/sociūq; doloris
 (Si merui/luctusq; tui consortia sensi)
 Iam lenis patiare precor:me fulmine in ipso
 Audiuere patres.ego iuxta busta profusis/
 Matribus:atq; pijs cecini solatia natis.
 Et mihi:cum proprios gemerem defectus ad ignes:
 Quem natura patrem:nec te lugere seuerus
 Arceo.sed confer gemitus:pariterq; fleamus.
 Iandudum dignos aditus:laudumq; tuarum
 O meritodilecte puer:primordiaquerens
 Distrahor.hinc anni stantes in limine vitæ:
 Hinc me forma rapit:rapit inde modestia præcox:
 Et pudor:& tenero probitas maturior æquo.
 O vbi purpureo suffusus sanguine candor:
 Sydereiq; orbes:radiataq; lumina cælo:
 Et castigatæ collecta modestia frontis:
 Ingenuiq; super crines:mollisq; decoræ
 Margo comæ:blandis vbi nam ora arguta querelis
 Osculaq; impliciti vernos redolentia flores
 Et mixtæ risu lachrymæ:penitusq; loquentis
 Hybleus vox mixta fauis:cui sibila Serpens
 Poneret.& sœua vellent seruire Nouercæ
 Nil veris affingo bonis.heu lactea colla:
 Brachiaq;& nunq; domini sine pondere ceruix.
 O vbi venturæ spes non longinqua iuuentæ:
 Atq; genis optatus honos:iurataq; multum
 Barba tibi:cuncta in cineres grauis intulit hora:

Sylvarum Secundus.

Hostilisq; dies nobis meminisse relictum.
 Quis tua colloqui's hilaris mulcebit amatis
 Pectora: quis curas: mentisq; arcana remittet?
 Accensum quis bile feret: famulisq; tumentem
 Leniet: ardentiq; in se deflectet ab ira?
 Inceptas quis ab ore dapes/libataq; vina
 Auferet: & dulci turbabit cuncta rapina?
 Quis matutinos abruptet murmure somnos
 Impositus stratis: abitusq; morabitur arctis
 Nexibus: atq; ipso reuocabit ad oscula polle?
 Obuius intranti rursus: quis in ora: manusq;
 Profiliet: breuiusq; humeros circundabit vlnis?
 Muta domus (fateor) desolataq; penates/
 Et situs in thalamis: & mœsta silentia mensis.
 Quid mirum: tanto si te pius Altor honorat
 Funere: tu domino requies: portusq; Senectæ,
 Tu modo delitiæ: dulces: modo pectore curæ.
 Non te barbaricæ versabat verna Catastæ.
 Nec mistus Pharijs venalis mercibus infans.
 Compositosq; sales/meditataq; verba locutus:
 Quæfisti lasciuus Herum: tardeq; parasti.
 Hinc domus/hinc ortus/dominisq; penatibus olim
 Charus vterq; parens: atq; in tua gaudia liber:
 Ne querere genus raptum sed protinus alio
 Sustulit exultans: ac prima lucida voce
 Astra salutantem dominus sibi mente dicaui:
 Amplexusq; sinu tulit: & genuisse putauit.
 Fas mihi sanctorum venia dixisse parentum.

Statij Papinij

Tuq; oro Natura finas:cui prima per orbem
Iura animis sociare datum:non omnia sanguis
Proximus:aut serie generis demissa propago:
Alligat.interius noua sæpe:adcitaq; serpunt
Pignora connexis.natos genuisse necesse est.
Hęc legisse iuuat.Tenero sic blandus Achilli
Semifer Aemonium vincebat Pelea Chiron.
Necsenior Peleus natum comitatus in arma
Troica:sed caro Phoenix hærebat:Alumno.
Optabat longe reditus Palantis ouantes
Euander/fidus pugnas spectabat Acetes.
Cumq; procul nitidis genitor cessaret ab astris:
Fluctiuagus volucrem comebat Persea Dictys.
Quid referam altricum victos pietate parentes?
Quid te post cineres:deceptaq; funera Matris:
Tutius Inoo reptantem pectore Bacche?
Iam secura parens Thuscis regnabat in vndis
Ilia/portantem lassabat Romulus Accam.
Vidi ego transfertos alieno in robore ramos
Altius ire suis:& te iam fecerat illi
Mens:animusq; patrem:nec dum moresye:decorve.
Tu tamen & mutas etiam tum murmure voces/
Vagitumq; rudem/fletusq; infantis amabis.
Ille velut primos expiraturus ad austos
Mollibus in pratis alte flos improbus extat:
Sic tener ante diem/vultu/gressuq; superbo:
Vicerat æquales.multumq; reliquerat annos,
Siue cathenatis curuatus membra palaestris

Sylvarum Secundus.

Staret: amyclæa conceptum matre putares.
 Oebaliden illo præceptis mutaret Apollo.
 Alcides pensaret Hylan. seu grauius amictu
 Attica facundi decurreret orsa Menandri/
 Laudaret gauisa sonum: crinemq; decorum
 Fregisset rosea lasciuia Thalia corona.
 Maonium siue ille senem: Troiæq; labores
 Diceret: aut casus tarde remeantis Vlyssi
 Ipse pater sensus/ ipsi stupuere magistri.
 Scilicet in fausta Lachesis cunabula dextra
 Attigit: & gremio puerum complexa fouebat
 Inuidia: illa genas/ & adultum comere crinem/
 Et monstrare artes/ & verba refringere/ quæ nunc
 Plangimus. Herculeos annis æquare labores
 Coeperat assurgens: sed adhuc infantia mista/
 Iam tamen & validi gressus/ mensuraq; maior
 Cultibus: & visæ puero decrescere vestes.
 Cum tibi/ quas vestes/ quæ non gestamina mitis
 Festinabat herus/ breuibus constringere Lenis
 Pectora: & angusta telas arctare lacerna.
 Enormes non ille sinus: sed semper ad annos
 Texta legens: modo puniceo velabat amictu:
 Nunc herbas imitante finis: Nunc dulce rubenti:
 Murice: Nunc viuus digitos incendere gemmis
 Gaudebat: non turba comes: non munera cessant.
 Sola verecundo deerat Prætecta decori.
 Hæc fortuna domus: subitas inimica leuauit
 Parca manus: quo diua feros grauis exeris angues

Statij Papinij

Non te forma mouet: Non te lachrymabilis ætas,
Hunc nec sequa viro potuisset carpere Procnæ:
Nec fera crudeles Colchis durasset in iras.
Editus golia nec si foret iste Creusa
Toruus ad hunc Athamas / insanos flecteret arcus.
Hunc quæ Hector eos cineres / Troiamque perosus /
Turribus e phrygijs flectet missurus Vlysses.
Septima lux: & iam frigentia lumina torpent:
Iam complexa manu crinem tenet Infera Iuno.
Ille tamen parcis fragiles virginitibus annos:
Te vultu moriente / videt: linguaque cadente
Murmurat: in te omnis vacui iam pectoris efflat
Reliquias: solum meminit: solumque vocantem
Exaudit: tibi que ora mouet: tibi verba reliquit:
Et prohibet gemitus: consolaturque dolentem,
Gratum est / fata tamen: quod non mors lenta iacentis
Exedit puerile decus: manesque subiuit
Integer: & nullo temeratus corpora damno
Qualis erat: quid ego exequias / & prodiga flammis
Dona loquar: moestoque ardentia funera luxu?
Quod tibi purpureo tristis rogos aggere creuit:
Quod ciliicum flores: quod munera graminis Indi:
Quodque Arabes / Pharijque (palam est / vidi) liquores
Arsuram lauere comam: cupit omnia ferre
Prodigus: & totos Melior succendere census
Desertas exosus opes. sed non capit ignis
Inuidus: atque arctæ defunt in munera flammæ.
Horror habet sensus. qualem te funere summo:

Sylvarum Secundus.

At ꝑ rogum iuxta Melior placidissime/quondam
 Extimui:tu ne ille hilaris/comisqꝫ /videris!
 Vnde animi/ſequeꝫ manus/& barbarus horror!
 Tu modo fuſus humi/lucem auerſaris iniquam,
 Nunc toruus/pariter veſtes/& pectora/rumpis.
 Dilectosqꝫ ꝑremis viſus:& frigida lambis
 Oſcula.erant illic Genitor:Materqꝫ iacentis
 Mœſta:ſed attoniti te ſpectauere parentes.
 Quid mirum?Plebs cuncta/neſas/& ꝑreuiã ſterunt
 Agmina:Flamnio quẽ limite Miluius agger
 Tranſuehit.immeritus flammis dum triſtibus infans
 Traditur:& gemitum/formaqꝫ/ac voce meretur.
 Talis in Iſthmicos prolatus ab equore portus
 Naufragus impoſita iacuit ſub matre Palæmon.
 Sic& in Angniſerẽ ludentem gramine Lerne
 ꝑreꝑſum ſquamis auibus bibit anguis Ophelten.
 Pone mœtus:lẽtiqꝫ in inas deſiſtã vereri.
 Illum nec terno latrabit Cerberus ore.
 Nulla ſoror flammis:nulla aſſurgentibus Hydris
 Terrebit.quin ipſe auideꝫ trux nauita cimbe
 Interius ſteriles ripas/& aduſta ſubibit
 Littora:ne puero dura aſcendiſſe facultas.
 Quid mihi gaudenti proles Cyllenia/virga
 Nuntiut:eſt ne aliquid tam ſeꝫuo in tempore lætum?
 Nouerat effigiem/generoſiqꝫ ardua Bleſſi
 Ora puer:dum ſepe domi noua ſerta ligantem
 Te videt:& ſimiles voluẽtem pectore curas.
 Hunc ybi Lẽthẽi luſtrantem gurgitis oras

Statij Papinij

Aufonios inter procures/seriemq; Quirini/
Agnouit:timide primum vestigia iungit
Accessu tacito:summosq; laceffit amictus.
Inde magis sequitur.neq; enim magis ille trahetem
Spernit:& ignota credit de stirpe nepotum.
Mox vbi delitias:& rari pignus amici
Sensit:& amissi puerum solatia blēsi
Tollit humo:magnaq; ligat ceruice:diuq;
Ipse manu gaudens vehit:& quę munera mollis
Elysi/steriles ramos:mutasq; volucres
Porxit:& obtuso pallentes germine flores.
Nec prohibet meminisse tui.sed pectora blandus
Miscet:& alternum pueri partitur amorem.
Hic finis raptō.quin tu iam vulnera sedas:
Et tollis mersum luctu caput/omnia functa/
Aut moritura vides.obeunt Noctesq;/Diesq;/
Astraq;/nec solidis prodest sua machina terris.
Nam populos mortale genus:plebisq; caduce
Quis fleat interitus?Hos bella:Hos equora poscunt.
His amor exitio:furor His:& seua cupido.
Vt fileam morbos:Hos ora rigentia Brumę:
Illos implacido letalis Sirius igni.
Hos manet imbrifero pallens Autumnus hiatu.
Quicquid babent ortus/finem timet.ibimus omnes/
Ibimus.immensis vnam quatit Aeacus vmbis.
At hic quem gemimus foelix/Hominesq;/Deosq;/
Et dubios casus:& cęcę lubrica vite
Effugit/immunis fati.non ille rogauit:

Sylvarum Secundus.

Non timuit/meruit ve mori. Nos anxia plebes/
 Nos miseri: quibus vnde dies suprema: quis cui
 Exitus/incertum: quibus instet fulmen ab astris.
 Quę nubes fatale sonent. nil flectris istis/
 Sed flectere libens. ades huc emissus ab atro
 Limine: cui soli cuncta impetrare facultas
 Glaucia. nam infantes animas/nec Portitor arcet:
 Nec dirę comes ille ferę. tu pectora mulce:
 Tu prohibe manare genas: noctesq; beatas
 Dulcibus alloquijs:& viuus vultibus imple.
 Et perisse nega/desolatamq; sororem/
 Qui potes/& miseros perge insinuare parentes.

SVRRENTINVM POLLII.

St inter notos Sirenum nomine muros:
 Saxaq; tyrrenę templis onerata Minerę.
 Celsa Dicarchei speculatrix villa profundis
 Qua Bromio dilectus ager: collesq; per altos
 Vritur:& prelis non inuidet vva Falernis.
 Huc me post patris letum quinquennia lustris/
 Cum stadio iam pigra quies: tanusq; sederet
 Pulvis: ad Ambracias conuersa Gymnade frondes/
 Trans gentile fretum placidi facundia Polli
 Detulit:& nitidę iuuenilis gratia Pollę/
 Flectere iam cupidum gressus. qua limite noto
 Appia longarum teritur Regina viarum.
 Sed iuuere morę. placido lunata recessu
 Hinc atq; hinc curuas perrumpunt equora rupes.

Statij Papinij

Dat natura locum. montiq; interuenit vnum
Littus/& in terras scopulis pendentibus:exit.
Gratia prima loci.gemina testudine fumant
Balnea/& e terris occurrit dulcis amaro
Nympha marileuis hic Phorci chorus:vdacq; crines
Cymodoce viridifq; cupit Galatea lauare.
Ante domum tumide moderator cœrulus vnde
Excubat:innocui custos laris.huius amico
Spumant templa salo.felicia rura tuetur
Alcides.gaudet geminosub numine portus.
Hic seruat terras.Hic sæuis fluctibus obstat/
Mira quies pelagi.ponunt hic lassæ furorem
Aequora/& insani spirant clementius Austri.
Hic præceps minus audet hyems.nulloq; tumultu
Stagna modesta iacent/dominiq; imitantia mores,
Inde per obliqua serepit Porticus arces:
Vrbis opus.longoq; domat saxa aspera dorso.
Qua prius obscuro permixti puluere soles:
Et feritas inamoena via/nunc ire voluptas:
Qualis:si subeas Ephyre.Bacchiados altum
Culmen/ab Inoo fert semita tecta Lecheo.
Non mihi si cunctos Helicon indulgeat amnes/
Et superet Pimplea sitim:largeq; volantis
Vngula sedet equi/referetq; arcana pudicos
Phœmonœm fontes/vel quos meus auspice Phœbo
Altius inmersa turbauit Pollius vna/
Innumeras valeam species:cultusq; locorum/
Peierijs æquare modis.vix ordine longo

Sylvarum Secundus.

Suffecere oculi vix dum per singula ducor /
 Suffecere gradus. quæ rerum turba locine:
 Ingeniū: an domini miter prius: hæc domus ortus
 Aspicit. & Phoebi tenerum iubar / illa cadentem
 Detinet: exactamq; negat dimittere lucem /
 Cum iam fessa dies. & in equora montis opaci
 Umbra cadit vitreoq; natant prætoria Ponto.
 Hæc pelagi clamore fremunt. Hæc tecta / sonoros
 Ignorant fluctus / terreq; silentia malunt.
 His fauit Natura locis. hic victa / colenti
 Cessit: & ignotos docilis mansuevit in vsus.
 Mons erat hic / vbi plana vides: Hæc lustra fuerunt /
 Quæ nunc tecta subis. vbi nunc nemora ardua cernis:
 Hic nec terra fuit. domuit possessor: & illum
 Formantem rupes: ex pugnanteq; secuta
 Gaudet humus. nunc cerne iugum discentia saxa:
 Intransesq; domos: iussuq; recedere montem.
 Iam methymnæi vatis manus: & chelys vna
 Thebais / & Getici cedat tibi gloria plectri.
 Et tu saxa moues: & te nemora alta sequuntur.
 Quid referam. veteres cæræq; ærisq; figuras:
 Si quid Apellei gaudent animasse colores:
 Si quid adhuc vacua: tamen admirabile Piffa
 Phidiacæ rasere manus. quod ab arte Myronis:
 Aut Polycletæo iussu est quod viuere coelo:
 Aeraq; ab Isthmiacis auro potiora fauillis:
 Ora ducum / & vatum / sapientumq; ora priorum /
 Quos tibi cura sequi. quos toto pectore sentis

Statij Papinij

Expers curarum: atq; animū virtute quietā
 Compositus: semperq; tuus. quid millereuoluam
 Culmina: visendiq; vices: sua cuiq; voluptas.
 Atq; omni proprium thalamo mare: transq; iacentem
 Nerea: diuersis seruit sua terra fenestris.
 Hæc videt Inarimē. illi Prochyta aspera paret.
 Armiger hac magni patet Hectoris. inde malignum
 Aera respirat pelagocircunflua Nessis:
 Inde vagis omen foelix Euplea carinis.
 Quæq; ferit curuos exerta Megalia fluctus
 Angitur: & domino contra recubante: proculq;
 Surrentina tuus spectat prætoria Limon.
 Vna tamen cunctis procul eminet: vna diæris/
 Quæ tibi Parthenopen directo limite ponti
 Ingerit. hic grais penitus desecta metallis
 Saxa. quot eæ respergit vena Syenes:
 Synnade quot mœsta: Phrygiæ fodere secures
 Per Cybeles lugentis agros. vbi marmore picto
 Candida purpureo distinguitur Area gyro.
 Hic & Amyclæi cæsum de monte Lycurgi
 Quod viret: & molles imitatur rupibus herbas.
 Hic Nomadum lucent flauentia saxa: Thasosq;
 Et Chios: & gaudens fluctus spectare Caristos.
 Omnia chalcidicas turres obuersa salutant:
 Maeste animo qđ grata probas: qđ grata frequentas
 Arua: nec inuideant quæ te genuere Dicarchi
 Moenia. nos docto melius potiemur Alumno.
 Quid nunc ruris opes: pontoq; noualia dicam

Sylvarum Secundus

Iniecta:& madidas Baccheo nectare rupes:
 Sepe per Autumnum iam pubescente Lyæo
 Conscendit scopulos: noctisq; occulta sub vmbra
 Palmite maturo rorantia lumina terfit
 Nereis:& dulces rapuit de collibus vuas.
 Sepe & vicino sparsa est vindemia fluctu.
 Et Satyri cecidere vadis:nudamq; per vndas
 Dorida montani cupierunt prendere Panes.
 Sis foelix tellus dominis ambobus in annos.
 Mygdonij/Pylisq; senis.nec nobile mutes
 Seruitium:nec te cultu Tirynthia vincant
 Aula:Dicarcheiq; sinus.nec sapius istis
 Blanda Theramnæi placeant vineta Galefi.
 Hic seu syderias exercet Pollius artes:
 Seu voluit monitus/quos dat Gargeticus author:
 Seu nostram quatit ille chelym:seu dissona nectis
 Carmina:sive minax ultorem stringit iambon:
 Hinc levis e scopulis meliora ad carmina Siren
 Aduolat.hinc motis audit Tritonia cristis.
 Tunc rabidi ponunt flatus:maria ipsa vetantur
 Obstreperere:emergunt pelago:doctamq; trahuntur
 Ad chelyn:& blandi scopulis Delphines aderrant,
 Viue Midæ gazis:& Lydo ditior auro
 Troica:& Euphrate supra diademata foelix:
 Quem non ambigui fasces:non mobile vulgus:
 Non leges:non castra tenent:qui pectore magno/
 Spemq;/mœtumq; domas vitio sublimior omni
 Exemptus fatis:indignantemq; refellis

Statij Papiniſ

Fortunam: dubio quem non in turbine rerum
 Deprendet ſuprema dies. ſed abire paratum:
 Ac plenum vita. nos vilis turba: caducis
 Deſeruite bonis. ſemper q̃ optare parati:
 Spargimur in caſus. ceſſa tu mentis ab arce
 Deſpicias errantes. humanaq; gaudia rides/
 Tempus erat cum te geminæ ſuffragia terræ
 Diriperent/celluſq; duas veherere per vrbes/
 Inde dicarcheis multum venerande coloni/
 Hinc aſcite meis. pariterq; his largus:& illis
 Ac iuvenile calens/plectriq; errore ſuperbus.
 At nunc diſcuſſa rerum caligine/verum
 Aſpicias/illo alij rurfus iactantur in alto.
 At tua ſecuros portus blandamq; quietem
 Intrauit non quaſſa ratis. ſic perge. nec vnq̃
 Emeritam in noſtras puppem demitte procellas
 Diſcite ſecuri: quorum de pectore mixtæ
 In longum coiere faces: ſanctusq; pudice
 Seruat amicitia leges amor. ite per annos/
 Sæcula q; & priſcæ titulos præcedite fama.
 Tuq; nurus inter longe pulcherrima/cuius
 Non frontem vertere minæ: ſed candida ſemper
 Gaudia / & in vultu curarum ignara voluptas
 Non tibi ſe poſitas infelix ſtrangulat arca
 Diuitias/auidiq; animum diſpendia torquent
 Fenoris expoſiti cenſus/ſed docta fruendi
 Temperies/non vlla Deo meliore coheret
 Pectora: non alias decuit Concordia mentes.

Sylvarum Secundus.

ARBOR ATEDII.

STat/quæ perspicuas nitidi Melioris opacet
 Arborescens/cōplexa lacus/quæ robore ab imo:
 Curuata in nodos redit inde cacumine recto
 Ardua:ceu medijs iterum nascatur ab vndis/
 Atq; habitet vitreum tacitis radicibus amnem.
 Quid phœbum tam parua rogem? vos dicite causas
 Naides.& faciles(satis est)date carmina Fauni.
 Nympharum teneræ fugiebant Pana cateruæ.
 Ille quidem it:cunctas tanq̃ velit:it tamen vnam]
 In Pholoen:syluis hæc:fluminibusq; sequentis
 Nunc hirtos gressus/Nunc improba cornua vitat.
 Iamq; & belligerum Iani nemus/atraq; Caci
 Rura:Quirinalesq; fuga suspensa per agros
 Cœlica testæ subit:ibi demum victa labore:
 Fessa metu/qua nunc placidi Melioris:aperti
 Stant sine fraude lares:flauos collegit amictus
 Arctius niuæ posuit se margine ripæ.
 Insequitur velox pecorum Deus:& sua credit
 Connubia.ardenti iam iam suspiria librat
 Pectore iam prædæ leuis:miminet.ecce citatos
 Aduertit Diana gradus:dum per iuga septem
 Errat.Auentina q; legit vestigia terræ.
 Pœnituit vidisse Deam.conuersaq; fidas
 Ad comites:nunq̃ ne auidis arceborapinis
 Hoc petulans:scœdumq; pecus:semperq; pudici
 Decrescet mihi turba chori:sic deinde locuta
 Depromit pharetra telum breue:quod neq; flexis

Statij Papinij

Cornibus: aut solito torquet stridore. sed vna
Emisit contenta manu: leuamq; soporem
Naïdos: auersa fertur tetigisse sagitta.
Illa Deam pariter surgens: hostemq; proteruum
Vidit: & in fontem: niueos ne panderet artus:
Sic tota cum veste ruit/stagnisq; sub altis
Pana sequi credens: Ima latus implicat alga/
Quid faceret subito deceptus prædo: nec altis
Credere corpus aquis: hirtæ sibi conscius audet
Pellis: & a tenero nandi rudis. omnia questus:
Immitem Bromium/Stagna inuida/& inuida tela:
Primæuam visu Platanum/cui longa propago/
Innumeraq; manus:& iturus in æthera vertex/
Deposuit iuxta. viuamq; aggressit arenam:
Optatisq; aspergit aquis.& talia mandat.
Viue diu nostri pignus memorabile voti
Arbor:& hæc dura latebrosa cubilia nymphæ
Tu saltem decliuis ama/preme frondibus vndam
Illa quidem meruit. sed ne precor igne superno
Aestuet/ aut dura feriatur grandine/ tantum
Spargere tu laticem:& folijs turbare memento:
Tunc ego teq; diu recolam/ dominamq; benignę
Sedis:& illesâ tutabor vtrancq; senecta.
Et Iouis:& Phœbi frondes:& discolor vmbra
Populus:& nostrę stupeant tua germína pinus.
Sic ait. illa Dei veteres animata calores
Vberibus stagnis: obliquo pendula trunco
Incubat: atq; ymbris sinuatur amantibus vndas.

Sylvarum Secundus.

Sperat & amplexus. sed aquarum spiritus arce t:
 Nec patitur tactus. tandem eluctata: sub aura
 Libratur fundo: rursusq; enode cacumen
 Ingeniosa leuat. veluti descendat in imos:
 Stirpe lacus alia: iam nec Phœbeia Nais
 Odit. & exclusos inuitat gurgite ramos.
 Hęc tibi parua quidem geniali luce paramus
 Dona: sed ingenti forsan victura sub æuo.
 Tu cuius placido posuere in pectore sedem
 Blandus Honos: hilarisq; tamen cum pondere Virtus/
 Cui nec pigra quies: nec iniqua potentia: nec spes
 Improbæ: sed mediis per honesta: & dulcia limes
 Incorrupte fidem: nulloq; experte tumultus/
 Et secrete palam: qui digeris ordine vitam:
 Idem auri facilis contemptor: & optimus idem
 Condere diuitias/opibusq; immittere lucem
 Hac longum florens animi: morumq; iuuenta
 Iliacos æquare senes: & vincere/persta/
 Quos pater elysio: genitrix quos detulit annos,
 Hoc illa duras exorauere sorores:
 Hoc: quę te sub teste: situm fugitura tacentem:
 Ardua magnanimi reuirefcit gloria Blesfi.

PSITTACVS MELIORIS.

Sittace dux volucrum: domini facūda voluptas:
 P Humanę solers immitator Psittace linguę.
 Quis tua tam subito præclusit murmura fato?
 Hesternas miserande dapes moriturus iniisti
 dij.

Statij Papinij

Nobiscum:& gratae carpentem munera mensae
 Errantemq; toris mediae plus tempore noctis
 Vidimus.affatus etiam/medita q; verba
 Reddideras.at nunc æterna silentia lethæ
 Ille canorus habes.cedat Pphaetontia vulgi
 Fabula.nec soli celebrant sua funera Cycni:
 At tibi quanta domus rutila testudine fulgens?
 Connexusq; ebori virgarum argenteus ordo
 Argutumq; tuo stridentia limina cornu
 Et querulæ iam sponte fores?vacat ille beatus
 Carcer:& angusti nūq; conuitia tecti:
 Huc doctæ stipentur aues.quis nobile fandi
 Ius natura dedit.plangat phœbeius ales:
 Auditaq; memor penitus dimittere voces
 Sturnus:& Aonio versæ certamine Picæ:
 Quiq; refert iungens iterata vocabula Perdix:
 Et quæ Bistonio queritur Soror orba cubili.
 Ferte simul gemitus:cognataq; ducite flammis
 Funera:& hoc cunctæ miserandū addiscite carmen:
 Occidit aeris celeberrima gloria gentis
 Psittacus?ille plagæ viridis regnator eor:
 Quem non gemmata volucris Iunonia cauda
 Vinceret aspectu:gelidi non Phasidis ales.
 Nec quas humenti Numidæ rapuere sub austro.
 Ille saluator regum:nomenq; locutus
 Cæsareum:& queruli quondam vice functus amici:
 Nunc conuiuia leuis:monstrataq; reddere verba
 Tam facilis.quo tu melior dilecte recluso

Sylvarum Secundus.

Nunq̄ solus eras. at non inglorius vmbriæ
 Mittitur assyrio cineres adolentur amomo.
 Et tenues Arabum respirant germine plumę.
 Sicanijq; crocis. senio nec festus inerti
 Scandet odoratos Pphoenix foelicior ignes.

LEO MANSVETVS IMPE.

Vid tibi constrata mansuescere profuit ira?
 Quid scelus: humanaq; animo dediscere cedere?
 Imperiumq; pati: & domino parere minori?
 Quid? quod abire domo: rursusq; in claustra reuerti
 Suetus: & a capta iam sponte recedere præda/
 Insertaq; manus laxo dimittere morsus/
 Occidis altorum vastator docte ferarum
 Non grege Massyllo: curuag; indagine clausus:
 Non formidato supra venabula saltu
 Incitus: aut cæco fouere deceptus hiatu.
 Sed victus fugiente fera, stat cardine aperto
 Infelix cauea: & clausas circum vndidig; portas
 Hoc licuisse nefas pauidi timuere Leones.
 Tunc cunctis cecidere iubæ: puduitq; relatum
 Aspicere: & totas duxere in lumina frontes.
 At te non primo fufum nouus obruit ictu
 Ille pudor. mansere animi: Virtusq; cadenti
 A media iam morte redit. nec protinus omnes
 Terga dedere minæ: sicut sibi conscius alti
 Vulneris: aduersum moriens it miles in hostem:
 Attollitq; manum / & ferro labente minatur
 d. iij.

Statij Papinij

Sic piger ille gradu solitoq; exutus honore
 Firmit hians oculos animamq; hostemq; requirit.
 Magna tamen subiti tecum solatia leti
 Videte feres: quod te moesti: Populusq; Patresq;
 Ceu notus caderes tristi gladiator Arena:
 Ingemuere mori. magni quod Cæsaris ora
 Inter tot Scythicas/Libycasq; & littore Rheni:
 Et Pharia de gente feras: quas perdere vile est:
 Vnius amissi tetigit iactura Leonis.

EPICEDION PILETI VRSI.

SAeue nimis: lachrymis quisquis discrimina ponis
 Lugendiq; modos. miserum est prima uia parenti
 Pignora: surgentesq; nefas accendere natos.
 Durum & deserti prærepta coniuge: partem
 Conclamare tori. moesta & lamenta sororum:
 Et fratrum gemitus. arcte tamen: & procul intrat
 Altius in sensus: maioraq; vulnera vincit
 Plaga minor: famulum (quoniam rerum omnia caeca
 Sic miscet Fortuna manu: nec pectora mouit)
 Sed famulum gemis Vrse pium: sed amore: fideq;
 Has meritum lachrymas: cui maior stemmate iuncto
 Libertas ex mente fuit. ne comprime fletus:
 Ne pudeat. rumpat frenos dolor iste: Deisq;
 (Si tã dura placent.) hominem genus (hei mihi subdo
 Ipse faces) hominem Vrset: uum cui dulce volenti
 Seruitium: cui triste nihil/qui sponte/sibiq;
 Imperiolus erat. quis nam hæc in funera missos

Sylvarum Secundus.

Castiget luctus: gemit inter bella peremptum
 Parthus equum: fidosq; canes fleuere Molossi:
 Et volucres habuere rogum: Ceruusq; Maronis.
 Quid si nec famulus (vidi ipse: habitusq; notauit
 Te tantum cupientis herum) sed maior in ore
 Spiritus: & tenero manifesti in sanguine mores?
 Optarent multum gratiæ: cuperentq; latinæ
 Sic peperisse nurus. non talem Cressa superbum
 Callida sollicito reuocauit Thesea filo.
 Nec Paris Oebalios talis visurus amores
 Rusticus: inuisas defecit in æquora pinus.
 Non fallo: aut cantus assueta licentia ducit.
 Vidi: & adhuc video: qualem nec bella cauentem
 Littore virgineo Thetis occultauit Achillem.
 Nec circum saxi fugientem moenia Phœbi
 Troilon Aemoniæ deprendit lancea dextræ.
 Qualis erat: procul heu cunctis Puerisq; Virisq;
 Pulchrior: tantum domino minor: & illius vnus
 Ante decor: quantum præcedit clara minores
 Luna faces: quantumq; alios premit Hesperus ignes.
 Non tibi fœmineum vultu decus: oraq; supra
 Mollis honos. qualis dubiæ post crimina formæ
 De sexu transire iubent: paruoq; virilis
 Gratia: nec petulans acies/blandiq; seuerio
 Igne oculi. qualis bellis iam casside visa
 Parthenopeus erat. simplexq; horrore decoro
 Crinis: & obfessæ non dum: primoq; micantes
 Flore genæ. talem Ledæo gurgite pubem

Statij Papinij

Educat Eurotas. teneri sic integer æui
Elin adit/primosq; Ioui puer approbat annos.
Nam pudor inde nouæ mentis:tranquillaq; morum
Temperies/teneroq; animus maturior æuo/
Carmina quæ donasse queant/Sepe ille volentem
Castigabat herum/studioq; altisq; iuuabat
Consilijs:tecum tristisq;/hilarisq; nec vnq̃
Ille iuus:vultumq; tuo fumebat ab ore.
Dignus& Aemonium Pyladen præcedere fama/
Cecropiamq; fidem.sed laudum terminus esto:
Quem fortuna finit:non mente fidelior ægra:
Sperauit tardi reditus Eumæus Vlyssi.
Quis Deus:aut quis nam tam tristia vulnera casus
Eligit/vnde manus fatis tam certa nocendi?
Oq̃ diuitijs:censuq; exutus opimo
Fortior Vr̃e fores.si vel fumante ruina
Ructassent dites Vesuuina incendia Locros:
Seu Polentinos merfissent flumina saltus.
Seu Lucanus ager/seu Tybridis impetus/altas
Indextram torfisset aquas paterere serena
Fronte Deos.siue alma fidem:messescq; negasset
Cretaq;/Cyreneq;.& qua tibi cunq; beato
Larga redit Fortuna sinu,sed gnara dolorum
Inuidia infelix:animi vitalia vidit:
Lædendiq; vias.vitæ modo carmen adultæ
Nectere tentabat iuuenum pulcherrimus ille:
Cum tribus Eleis vnam Trieterida lustris
Attendit toruo tristis Rhamnusia vultu.

Sylvarum Secundus.

Ac primum.impleuitq; toros:oculisq; nitorem
 Addidit:& soluto sublimius ora leuauit
 Heu misero letale fauens.seseq; videndo
 Torfit:& inuidia:mortemq; amplexa:iacenti
 Iniecit nexus:carpsitq; immitis adunca
 Ora verenda manu.quinta vix Phosphoros hora
 Rorantem sternebat equum.iam littora duri
 Sæua Piletesenis/durumq; Acheronta videbas.
 Quo domini clamante sono:non sc̃uius atros
 Nigraffet planctu genitrix tibi sæua lacertos:
 Nec pater.& certe qui vidit funera frater
 Erubuit vinci.sed nec seruilis adempto
 Ignis.odoriferos exhaustit flamma Sabæos:
 Et Cilicum messes:phariæq; exempta volucris
 Cinnama:& Assyrio manentes gramine succos
 At domini fletus:hos tantum auferre fauille
 Hos bibit vsq; rogos.nec quod tibi Setia canos
 Restinxit cineres:gremio nec lubricus ossa
 Quod vallauit Onyx/miseris acceptius vmbria
 Quam gemitus.sed & ipse iuuat:quid terga dolori
 Vrse damus:quid damna foueas:& pectore iniquo
 Vulnus amas:vbi nota reis facundia raptis?
 Quid caram crucias tam sæuis luctibus vmbra/
 Eximius licet ille animi/meritusq;/dolorem
 Soluisti subit ille pios:carpsitq; quietem
 Elysiâ/clarosq; illic fortasse parentes
 Inuenit:aut illic per amoena silentia lethes
 Forsan auernales alludunt yndiq; mixtæ

Statij Papinij

Naides: obliquoq; notat Proserpina vultu.
Pone precor questus: alium tibi fata Pileton
Forſan & ipſe dabit: moreſq; / habitumq; decoris
Monſtrabit gaudens: ſimilemq; docebit amorem.

GENETHLIACON LVCANI.

Vcāni proprium diem frequentet:
Quisquis collibus Iſthmiæ Diones
Docto pectora concitatus Oeſtro:
Pendentis bibit yngulæ liquorem:
Ipſi: quos penes eſt honor canendi:
Vocalis citharæ repertor Arcas:
Et tu Baſſaridum rotator Euane:
Et Pæan: & Hyantiæ ſorores:
Latæ purpureas nouate vittas,
Crinem comite: candidamq; veſtem
Perfundant ederæ recentiores.
Docti largius euagentur amnes:
Et plus Aoniæ virete ſyluæ.
Et ſi qua patet: aut diem recepit:
Sertis mollibus expleatur vmbra,
Centum Theſpiaciſ odora lucis
Stent altaria. victimæq; centum:
Quas Dirce lauata: ut alit Citheron,
Lucanum canimus. fauete linguis.
Veſtra eſt iſta dies. fauete Muſæ
Dum qui voſ geminas tulit per artes
Et iunctæ pede vocis: & ſolutæ:

Sylvarum Secundus.

Romani colitur chori Sacerdos,
 Felix heu nimis:& beata tellus:
 Quæ pronos Hyperionis meatus:
 Summis Oceani vides in vndis:
 Stridoremq; rotæ cadentis audis:
 Quæ Tritonide fertiles Athenas
 Vinctis Bætica prouocas trapetis:
 Lucanum potes imputare terris
 Hoc plus q̃ Senecam dedisse mundo:
 Aut dulcem generasse Gallionem,
 Attollat refluos in astra fontes
 Graio nobilior Melete Bætis.
 Bætin Mantua prouocare noli:
 Natum protinus:atq; humum per ipsam
 Primo murmure dulce vagientem:
 Blando Calliope sinu recepit,
 Tum primum posito remissa luctu
 Longos Orpheos exuit dolores:
 Et dixit:puer O dicite musis:
 Longæuos cito transiture vates:
 Non tu flumina:nec greges ferarum/
 Nec plectro Geticas mouebis Ornos;
 Sed septem iuga:Martiumq; Tybrina:
 Et doctos equites:& eloquente
 Cantu purpureum trahes Senatum.
 Nocturnas alif Phrygum ruinas:
 Et tardi reducis vias Vlyssi.
 Et puppem temerariam Mineræ:

Statij Papinij

(Trita vatibus orbita) sequantur.

Tu carus Latio. memorq; gentis

Carmen fortior exeris togatum.

Ac primum: teneris adhuc in annis

Ludes Hectora. Thessalosq; currus:

Et supplex Priami potentis: Aurum:

Et sedes referabis Inferorum.

Ingratus Nero dulcibus theatris:

Et noster tibi præferetur Orpheus.

Dices culminibus Remi vagantis:

Infandos domini nocentis ignes.

Tu castæ titulum: decusq; Pollæ

Iucunda dabis allocutione.

Mox cœpta generosior iuuenta

Albos ossibus Italis Philippos:

Et Pharsalica bella detonabis:

Et fulmen ducis inter arma diuis:

Libertate grauem pia Catonem:

Et gratum popularitate Magnum:

Tu Pelusiaci scelus Canopi

Deflebis pius: & Pharo cruenta

Pompeio dabis altius sepulchrum.

Hęc primo iuuenis canes sub æuo

Ante annos culcis Maroniani.

Cædet musa rudis ferocis Enni:

Et docti furor arduus Lucreti.

Et qui per freta duxit Argonautas.

Et qui corpora prima traussignat.

Sylvarum Secundus.

Quin maius loquor: ipsa te latinis
 Aeneis venerabitur canentem.
 Nec solum dabo carminis nitorem
 Sed tēdis genialibus/dicabo
 Doctam/atq; ingenio tuo decoram/
 Qualem blanda Venus/daretq; Iuno:
 Forma/simplicitate/comitate/
 Censu/sanguine/gratia/decore.
 Et vestros Hymenēon ante postes
 Festis cantibus ipsa personabo.
 O seque nimum/grauesq; Parce/
 Onunq̄ data festa longa. In nimis
 Cur plus ardua casibus patetis/
 Cur seua vice magna non senescunt?
 Sic natum Nasamonij Tonantis
 Post ortus/obitusq; fulminatos/
 Angusto Babylon premit sepulchro.
 Sic fixum Paridis manu trementis
 Peliden Thetis horruit cadentem.
 Sic ripis ego murmurantis Ebri
 Non mutum caput Orpheos sequebar.
 Sic & tu rabidi(nefas) Tyranni
 Iussus precipitem subire Lethen:
 Dum pugnas canis: ardua q; voce
 Das solatia grandibus sepulchris
 O dirum scelus, O scelus/tacebis.
 Sic fata est. leuiterq; decedentes
 Abrafit lachrymas nitente plectro.
 At tu: seu rapidum poli per axem

Statij Papinij

Fame curribus arduis leuatus:
 Qua surgunt anime potentiores
 Terras despicias/& sepulchra rides/
 Seu pacis meritum Nemus reclusę
 Felix Elysij tenes in oris.
 Quo Pharsalica turba congregatur:
 Et te nobile carmen insonantem
 Pompei comitantur/& Catones/
 Tu magna sacer:& superbus vmbra
 Nescis Tartaron:& procul nocentem:
 Audis verbera:pallidumq; visa
 Matris lampade respicias Neroniem:
 Adsis lucidus.& vocante Polla
 Vnum queso diem:Deos silentium.
 Exores.solet hoc patere limen
 Ad nuptas redeuntibus maritis.
 Hęc te non thiasis procax dolosis
 Falsi numinis induit figura.
 Ipsum sed colit:& frequentat ipsum
 Imis altius insitum medullis,
 Ac solatia vana subministrat
 Vultus.qui simili notatus auro
 Stratis preñitet:incubatq; somno.
 Securę procul hincabite mortes
 Hęc vitę genialis est origo.
 Cedat luctus atrox:genisq; manent
 Iam dulces lachrymę:dolorq; fessus
 Quicquid fleuerat ante:nunc adoret.

Sylvarum Tertius.
 PAPINII STATII SYLVARVM
 LIBER TERTIVS.

Tibi certe Polli dulcissime: & hac cui tam fideliter
 inheres: quiete dignissime: non habeo proban-
 dam diu libellorum istorum temeritatem. cum scias
 multos ex illis in sinu tuo subito natos: & hanc audaciam si-
 li nostri frequenter expaueas/quoties in illius facundiae tue
 penetrale seductus: altius litteras intro/ & in omnes a te stu-
 diorum sinus ducor. Securus itaque Tertius hic Sylvarum no-
 strarum liber ad te mittitur. Habuerat quidem & secundus te-
 stem. Sed hic habet auctorem. Nam primum limen eius: Her-
 cules Surretinus aperit/ quem in littore tuo consecratum: statim ut
 videram: his versibus adoraui. Sequitur libellus/ quo splendi-
 dissimum & mihi iucundissimum iuuenem: Metium cele-
 rem: a sacratissimo Imperatore missum ad legionem Syriacam.
 (quia sequi non poteramus) Sic prosecutus sum. Merebatur
 & Claudij Etrusci mei pietas aliquod ex studiis nostris so-
 latium. Cum lugeret veris (quod amarissimum est) lachrymis
 senem patrem. Earinus praeterea Germanici Dei nostri li-
 bertus scit: quod diu desiderium eius moratus sim/ cum petisset
 ut capillos suos: quos cum gemmata Pyxide: & Specu-
 culo ad Pergameum Asclepium mittebat: versibus dedica-
 rem. Summa est Ecloga: qua mecum secedere Neapolim Clau-
 diam meam exhortor. Hic: si verum dicimus/ sermo est qui-
 dem securus: ut cum vxore: & qui persuadere malit: quam
 placere. huic praecipue libello fauebis/ cum scias hanc des-
 tinationem quietis meae tibi maxime intendere/ meque non
 tam in patriam: quam ad te secedere.

Statij Papinij
HERCVLES SVRRENTINVS.

Ntermiffa tibi renouat Tirynthie sacra
Pollius: & caufas designat defidis anni:
Quod coleris maiore tolo: nec littora pauper
Nuda tenēs: tectūq; vagis habitabile nautis:
Sed nitidos poſtes/ graiſq; effulta metallis
Culmī na/ ceu tædis iterum luſtratus: honeſti
Ignis: ab Oeta a conſcenderis æthera flamma.
Vix oculis: animoq; fides. tu ne ille recluſi
Liminis: & parua cuſtos in gloriuſ ara?
Vnde hæc aula recens: fulgorq; inopinuſ agreſti
Alcide: ſunt fata Deum. ſunt fata locorum.
O velox pietas. ſteriles hic nuper arenas:
Aſperſum pelago montis latuſ/ hirtaq; dumis
Saxa: nec vlla pati faciles veſtigia terras:
Cernere erat: quæ nam ſubito fortuna rigentes
Duſtauit ſcopuloſ/ Tyrio ne hæc mœnia Plectro:
An Getica Venere lyra/ ſtupet ipſa labores
Annus/ & anguſto biſſeni limite menſes
Longæuum mirantur opus. Deus affuit: arceſ
Erexitq; ſuaſ. atq; obluſtantia ſaxa
Summouit nitens: & magno pectore montem
Reppulit. immitem credas iuſſiſſe Nouercam.
Ergo age: ſeu patrioſ: liber iam legibꝯ Argoſ
Incolis: & meſum tumuliſ Euryſthea calcaſ/
ſiue tui ſolium Iouiſ/ & Virtute: parata
Aſtra tenes: hauſtumq; tibi ſuccincta beati
Nectaris: excluſo melior Phryge: porrigit Hebe/

Sylvarum Tertius.

Huc ades: & genium templis nascentibus infer.
 Non te Lerna nocens: nec pauperis arua Molorchii:
 Nec formidatus Nemees ager: antraq; poscunt
 Thracia: nec Pharij polluta altaria Regis.
 Sed felix: simplexq; domus: fraudumq; malarum
 Infamia: & hospitibus superis dignissima sedes.
 Pone truces arcus/agmenq; immitte pharetræ:
 Et regum multo perfusum sanguine robur.
 Iustratumq; humeris dimitte gerentibus hostem.
 Hic tibi Sidonio celsum puluinar acantho
 Textitur: & signis crescit torus asper eburnis.
 Pacatus: mitisq; veni: nec turbidus ira:
 Nec famulare timens: sed quem te maternalis Auge
 Confectum thialis: & multo fratre madentem:
 Detinuit: qualemq; vagæ post crimina noctis
 Thespius obtupuit toties focer: hic tibi festa
 Gymnas: & infantes iuuenum sine castibus iræ:
 Annua veloci peragunt certamina lustro.
 Hic templis inscriptus auro gaudente: sacerdos
 Paruus adhuc: similisq; tui: cum prima noueræ
 Monstra manu premeres: atq; exanimata doleres.
 Sed quænam subiti venerenda exordia templi
 Dicage Calliope. socius tibi grande sonabit
 Alcides: tensoq; modos imitabitur arcu.
 Tempus erat: cœli cum torrentissimus axis
 Incumbit terris: ictusq; Hyperione multo
 Acer anhelantes incendit Sirius agros,
 Iamq; dies aderat: profugis cum Regibus aptum
c.i.

Statij Papinij

Fumat Aricinum Triuiæ nemus:& face multa
 Conscijs Hippolyti splendet lacus.ipfa coronat
 Emeritos Diana canes/& spicula tergit/
 Et tutas finit ire feras:omnisq; pudicis
 Itala terra focis:Hecateias excolit idus:
 Ast ego Dardaniæ quis sub collibus Albæ
 Rus proprium:magniq; ducis mihi munere currens
 Vnda:domi curas mulcere:æstusq; leuare
 Sufficerent:notas Sirenum nomine rupes.
 Facundiq; larem Polli non hospes habeam:
 Assidue/moresq; viri/pacemq; nouosq;
 Pieridum flores:intactaq; carmina discens
 Forte diem Triuiæ dum littore ducimus vdo
 Angustasq; fores:assuetaq; tecta grauamus
 Frondibus/& patula defendimus arbore soles/
 Delituit cælum:& subitis lux candida cessit
 Nubibus:& tenuis grauiore Fauonius austro
 Immaduit:qualem libyæ Saturnia nimbum
 Attulit:iliaco dum diues Elisa marito
 Donatur:testesq; vlulant per deuia Nymphæ.
 Diffugimus,festasq; dapes:redimitaq; vina
 Abripiunt famuli:ne quo conuiuia migrent.
 Quamuis innumerae gaudentia rura:superne
 Infedere domus:& multo culmine diues
 Mons nitet:instantes sed proxima quærere nimbi
 Suadebant:la siq; fides reditura Sereni.
 Stabat dicta sacri tenuis casa nomine templi.
 Et magnum Alciden humili lare parua premebati

Sylvarum Tertius.

Fluctuagos nautas: scrutatoresq; profundi
 Vix operire capax. huc omnis turba coimus:
 Huc epulæ: ditescq; tori: cætuq; ministrum
 Stipantur: nitidæq; cohors gratissima Pollæ,
 Non capere fores. angustaq; deficit ædes.
 Erubuit. risitq; Deus: dilecta q; Polli
 Corda subit: blandisq; virum complectitur vlnis:
 Tu ne inquit largitor opum: qui mente profusa
 Testa Dicarchei pariter: iuuenemq; replesti
 Parthenopen/ nostro qui tot fastigia montis
 Tot virides lucos/ tot saxa imitantia vultus/
 Aeraq;: tot scripto viuentes limine caras
 Fixisti: quid enim ista domus? quid terra: priusq;
 Te gauderet: erat/ longo tu tramite nudos
 Texisti scopulos/ fueratq; vbi semita tantum/
 Nunc ibi distinctis stat porticus alta columnis:
 Ne sorderet iter. curui tu littoris ora:
 Clausisti calidas gemina testudine lymphas.
 Vix opera enumerem: mihi pauper: & indignus vni
 Pollius: & talis hilaris tamen intro penates:
 Et littus/ quod pandis/ amo. sed proxima sedem
 Despicit: & tacite ridet mea numina Iuno.
 Da templum: dignasq; tuis conatibus aras:
 Quas puppes velis nolint transire secundis.
 Quo pater æthereus: mensisq; accita deorum
 Turba: & ab excello veniat soror hospita templo.
 Necte: quod solidus contra riget vmba maligni
 Montis/ & immenso non vnq; exelus ab æuo/
e.ij.

Statij Papinij

Terreat. ipse adero. & conamina tanta iuuabo:
Aspera; inuitæ perîringam viscera terræ:
Incipe. & Herculeis fidens hortatibus aude,
Non Amphionix steterint velocius arces.
Pergameus vel labor. dixit: montem reliquit.
Nec mora. conscripta formatur imagine tela.
Innumeræ coiere manus. his cedere syluas:
Et releuare trabes. illis immergere curæ
Fundamenta solo. coquitur pars vuida terræ
Protectura hyemes. atq; exclusura pruinas.
Indomitussq; Silex curua fornace liquecit.
Præcipuus sed enim labor est excindere dextra
Opposita rupes: & saxa negantia ferro.
Hic pater ipse loci. positus Tîrynthius armis
Insudat: valida q; solum deforme bipenni
Cum graue nocturna cœlum subtexitur vmbra:
Ipse fodit. dîtes Capræ: viridesq; resultant
Taurubulæ: & terris ingens redit æquoris Echo.
Non tam grande sonat motis incudibus Aetna:
Cum Brontes: Steropesq; ferit. nec maior ab antris
Lemniacis fragor est. vbi flammeus Aegida cœlat
Mulciber: & castis exornat Pallada donis.
Decrescunt scopuli: & rosea sub luce reuersi
Artifices mirantur opus: vix annus anhelat
Alter: & ingenti diues Tîrynthius arce
Despectat fluctus: & iunctæ tecta Nouercæ
Prouocat: & dignis inuitat Pallada templis.
Iam placide dant signa tubæ: iam fortibus ardens

Sylvarum Tertius.

Fumat arena sacris: hos nec Pifæus honores
 Iuppiter: aut Cyrrhæ pater aspernetur opacæ.
 Nil his triste locis. cedat lachrymabilis Isthmos:
 Cedat atrox Neme e: liat hic felicior infans.
 Ipse puniceis virides Nereides antris
 Exiliunt vltro: & scopulis humentibus herent.
 Nec pudet occulte nudas spectare Palæstras.
 Spectat: & Icario nemorosus palmite Caurus:
 Sylvaq; quæ fixam pelago Nesida coronat.
 Et placidus Limon: numenq; Euplea carinis.
 Et Lucrina venus: Phrygioq; e vertice graias
 Addiscis Misene tubas: ridetq; benigna,
 Parthenope 'gentile sacrum/nudosq; virorum
 Certatus: & parua suæ simulachra coronæ.
 Quin age: & ipse libens proprii certaminis actus
 Inuicta dignare manu/seu nubila disco
 Findere: seu volucres Zephyros præuerrere telo:
 Seu tibi dulce manu libycas nudare palæstras:
 Indulge sacris. & si tibi poma supersunt
 Hesperidum: gremio venerabilis ingere Pollæ.
 Nam capit: & tantum non dedignatur honorem.
 Quod si dulce decus: viridesq; resumeret annos/
 (Da veniam Alcide) fors huic & pensa tulisses.
 Hæc ego nascentes lætus bacchatus ad aras
 Libamenta tuli. nunc ipsum in limine cerno
 Soluentem voces: & talia dicta ferentem.
 Mactæ animis/opibusq; meos imitate labores:
 Quid rigidas rupes: infœcundeq; pudenda
e. iij.

Statij Papinij

Naturę deferta domas:& vertis in vsum
Iustra habitata feris:foedaq; latentia profers
Numina.quę tibi nunc meritorum' præmiafoluam?
Quas referam grates?parcarum fila tenebo:
Extendamq; colus:duram scio vincere mortem.
Auertam luctus.& tristia damna vetabo.
Teq; nihil læsum:viridi renouabo senectæ.
Concedamq; diu iuuenes spectare nepotes.
Donec & hiciponſæ maturus:& illa marito.
Rurfus & ex illis soboles noua:grexq; proteruus
Nunc humeris irreptet aui.Nunc agmine blando
Certatim placidæ concurrat ad oscula Pollæ.
Nam templis:nunq̃ statuetur terminus aui.
Dum me flammigeri portabit machina coeli
Nec mihi plus Nemee:priscumq; habitabitur Argos
Nec Tiburna domus:solisq; cubilia Gades.
Sicait:& tangens surgentem altaribusignem:
Populeaq; mouens albertia tempora sylua
Et styga:& ætherij iurauit fulmina patris.

PROPEMPTICON METII CELERIS.

 I quibus audaces amor est seruare carinas:
Sæuaq; ventosi mulcere pericula Ponti:
Sternite molle fretū:placidūq; aduertite votis
Concilium:& lenis non obstrepat vnda precanti.
Grande tuo:rarumq; damus Neptune profundo,
Depositum.iuuenis dubio committitur alto
Metius.atq; animæ partem super æquora nostræ
Maiorem transſerre parat.profer te benigna

Sylvarum Tertius.

Sydera. & antennæ gemino consistite cornu
 Oebaliꝝ fratres. vobis pontusq; / polusq;
 Luceat. Iliacæ longe nimboſa ſoris
 Aſtra fugate precor. totoq; excludite cœlo.
 Vos quoq; cœrûleum diuæ Nereides agmen:
 Quis honor: & regni ceſſit fortuna ſecundi:
 (Dicere quæ magni fas ſit mihi ſydera Ponti)
 Surgite de vitreis ſpumôſe Doridos antris:
 Baïanoſq; ſinus: & foeta tepentibus vndis
 Littora: tranquillo cerratim ambite natatu
 Quærentes vbicellſa ratis: qua ſcandere gaudet
 Nobilis Auſonię Celer armipotentiſ Alumnus.
 Nec querenda diu. modo nam tranſæquora terris
 Prima dicarcheiſ Pharium grauiſ intulit annum.
 Prima ſalutauit Capreas: & margine dextro
 Sparſit Tyrrhenę Marcotica vina Mineruę.
 Huius vtrunq; latuſ molli percingite gyro
 Et partite vices. voſ ſtuppea tendite mali
 Vincula: voſ ſummis annectite ſuppâra veliſ.
 Voſ Zephyriſ aperite ſinuſ. paſ tranſtra reponat.
 Paſ demittat aquis curuę moderamina puppiſ.
 Sint quibuſ exploret rupeſ grauiſ arte Molochuſ.
 Quęq; ſecutaram religent poſt terga Phaſelon.
 Vncaq; ſubmerſę penituſ retinacula velent.
 Temperet hæc æſtuſ: pelaguſq; inclinet ad ortuſ.
 Officio careat glaucaruſ nulla ſororuſ.
 Huic multo Proteuſ: gemino hinc & corpore Triton
 Prænateſ: & ſubitiſ qui perdidit inguina monſtriſ
 e.iiij.

Statij Papinij

Glaucus:adhuc quoties patrijs allabitur oris
 Littoream blanda feriens anthe dona cauda.
 Tu tamen ante omnes Diua cum matre Palæmon
 Annue:ſi veſtras amor eſt mihi pandere Thebas.
 Nec cano degeneri Phœbeium Amphionæ plectro.
 Et pater:Æolio frangit qui carcere ventos:
 Cui varij flatus:omniſqꝫ per æquora mundi
 Spiritus/achyemes/Nymbosaqꝫ nubila parent:
 Arctius obiecto Borean/Eurumqꝫ/Notumqꝫ
 Monte premat.ſoli zephyro ſit copia cœli:
 Solus agat puppes:ſummaſqꝫ ſupernatet yndas
 Affiduus pelago.donectua turbine nullo
 Lætæ Paretonijs aſſignet carbaſa ripis.
 Audimur.vocat ipſe ratem:nauataſqꝫ morantes
 Increpat.ecce meum timido iam frigore pectus
 Labitur/& nequeo/quis mouet ominis horror/
 Claudere ſuſpenſos oculorum in margine fletus.
 Iamqꝫ ratem terris diuiſit fune ſoluto
 Nauita:& anguſtum deiecit in æquora pontem.
 Sæuus ubi e puppi longo clamore magiſter
 Diſſipat amplexus:atqꝫ oſcula fida reuellit:
 Nec longum cara licet in ceruice morari.
 Attamen in terras e plebe nouiſſimus omni
 Ibo.nec egrediar niſi iam cedente carina.
 Quis rude/& abſciſſum miſeris animantibus æquor
 Fecit iter?ſolidèqꝫ pios telluris alumnos
 Expulit in fluctus:pelagoqꝫ immiſit hiantes:
 Audax ingenij:nec enim temeraria virtus

Sylvarum Tertius.

Illa magis: summe gelidum quæ Pelion offe
 Iunxit: anhelantemq; iugis bis prælit Olympum.
 Vsq; adeone parum lentas transire paludes?
 Stagnaq; & angustos summittere pontibus amnes?
 Imus in abruptum: gentilesq; vndiq; terras
 Fugimus/exigua clausi trabe.& aere nudo.
 Inde furor ventis/indignatq; procelle/
 Et cæli fremitus:& fulmina plura Tonanti.
 Ante rates/pigro torpebant equora somno/
 Nec spumare Thetis:nec spargere nubila fluctus
 Audebant.visis tumuerunt puppibus vnde:
 Inq; hominem surrexit Hyems:tunc nubila Plîas:
 O leniumq; pecus/solito tunc peior Orion.
 Iusta queror:fugit ecce vagas ratis acta per vndas
 Paulatim minor.& longe seruantia vincit
 Lumina.tot gracili ligno complexa timores
 Quæq; super reliquos:te nostri pignus amoris
 Portatura Celer:quos nunc ego pectore somnos?
 Quosve queam perferre dies?quis cuncta pauenti
 Nuntiet?an facili te prætermiserit vnda
 Lucani rabida ora maris.num torua Charybdis
 Fluctuet?aut siculi populatrix virgo profundis?
 Quos tibi currenti præceps ferat Adria mores?
 Quæ pax carpathios?quali te subuehat aura
 Doris Agenorei furtis blandita iuueni.
 Sed merui questus.quid enim te castra petente
 Non vel ad ignotos ibam comes impiger Indos?
 Cimeriumq; Chaos?stare prope bellica regis

Statij Papinij

Signa mei: seu tela manu/ seu frena teneres:
Armatis seu iura dares. operumq; tuorum
Et si non socius. certe mirator adesset.
Sic quondam magno Phoenix reuerendus Achilli
Littus ad iliacum/ thymbraeq; Pergama venit.
Imbellis: tumidoq; nihil iuratus Atride.
Cur nobis ignauus amor/ sed pectore fido
Nusq; abero: longisq; sequar tua carbasia votis.
Isti Phoroneis quondam stabulata sub antris:
Nunc regina Phari/ numenq; orientis an heli:
Excipe multisono puppem mareotida Sistro:
Ac iuuenem egregium/ latius cui ductor eoa
Signa/ palestinasq; dedit frenare cohortes.
Ipsa manu placida per limina festa/ sacrosq;
Duc portus: vrbesq; tuas. te praeside noscat
Vnde paludosi foecunda licentia Nili.
Cur vada desidant. & ripa coerceat vndas
Cecropio stagnata luto. cur inuida Memphis
Cur ve Theramnei lasciuiat ora Canopi.
Cur seruet pharias lethaeus ianitor aras.
Vilia cur magnos equent animalia diuos.
Quae sibi praesternat viuax altaria Phoenix.
Quos dignetur agros: aut quo se gurgite Nili
Mergat adoratus trepidis pastoribus Apis.
Duc et ad Emathios manes/ vbi Belliger vrbis
Conditor Hyblaeo perfusus nectare durat.
Anguiferamq; domum/ blando quae mersa veneno
Actias Ausonias fugit Cleopatra cathenas

Syluarum Tertius.

Vsq; & in assyrias sedes: mandataq; castra
 Prosequere: & Marti iuuenem dea trade latino.
 Nec nouus hospes erit. puer hic sudauit in armis
 Motus adhuc: tantum maioris munere clauī.
 Iam tamen et turmas facili pręuerrere gyro
 Fortis: & eoas iaculo damnare sagittas.
 Ergo erit illa dies: qua te maiora daturus
 Cęsar ab emerito iubeat discedere bello:
 At nos hoc iterum stantes in littore: vastos
 Cernemus fluctus: aliasq; rogabimus auras.
 Otum quantus ego: aut quanta votiua mouebo
 Plectra lyra. cum me magna ceruice ligatum
 Attolles humeris: atq; in mea pectora primum
 Incumbes e puppe nouus: seruataq; reddes
 Colloquia: inq; vicem medios narrabimus annos.
 Tu rapidum Euphraten: & regia Bactra: sacrasq;
 Antiquę Babylonis opes: & Zeugma latine
 Pacis iter. qua dulce nemus florentis idumes.
 Qua pretiosa Tyros rubeat: qua purpura succo.
 Sydonijs iterata vadis: vbi germine primum
 Candida foelices sudent Opobalsama virge:
 Ast ego deuictis dederim quę busta Pelasgis:
 Quę ve laboratas claudat mihi pagina Thebas.

LACHRYMAE HETRUSCI.

 Vmma Deum Pietas: cuius gratissima coelo
 Rara profanatas inspectant numina terras:
 Huc victata comam: niueoq; insignis amictu/
 Qualis adhuc pręsens: nullaq; expulsa nocentum

Statij Papinij

Fraude: rudes populos: atq; aurea regna colet as.
Mitis exequijs ades: & lugentis Hetrusci
Cerne pios fletus: laudataq; lumina terge.
Nam quis in expletorum pentem pectora questus
Complexumq; rozos: incumbentemq; fauillis
Aspiciens: non aut primę funera plangi
Coniugis: aut nati modo pubescentia credat
Ora rapi flammis: pater est: qui fletur. adeste
Dijq; hominesq; sacris: procul hinc: procul ite nocentes:
Si cui corde nefas tacitum: fessiq; senectus
Longa patris: si quis pulsatae conscius vnq;
Matris: & inferna rigidum timet Aeacon vrna.
Infantes: castosq; voco: tenet ecce seniles
Leniter implicitos vultus: sanctamq; parentis
Caniciem: spargit lachrymis: animeq; supremum
Frigus amat: celeres genitoris filius annos:
(Mira fides) nigrasq; putat properasse sorores.
Exultent placidi lethæa ad flumina manes:
Elysiæ gaudete domus: date ferta per aras/
Festaq; pallentes hilarent altaria lucos.
Felix: & nimium felix: plorataq; nato
Vmbra venit: longe furiarum sibila: longe
Tergeminus custos penitus via longa patefcet
Manibus egregijs: eat: horrendumq; silentis
Accedat domini solium: gratesq; supremas
Perferat & toridem iuueni roget anxius annos.
Macte pio gemitu: dabimus solatia dignis
Luctibus: æternaq; vltro sacrabimus ymbria

Sylvarum Tertius.

Inferias Hetrulce senis. tu largus eoa
 Germina: tu messes Cilicum ꝑ/Arabumꝑ/superbis
 Merge rogis. ferat ignis opes: heredis & alto
 Aggere missuri nitido pia nubila coelo:
 Stipentur cineres. nos non arsura feremus
 Munera: venturosꝑ tuus durabit in annos
 Me monstrante dolor. neꝑ enim mihi flere parentem
 Ignotum: similis gemui proiectus ad ignem.
 Ille mihi tua damna dies compescere cantu
 Suadet: & ipse tuli / quos nunc tibi confero questus.
 Non tibi clara quidem senior placidissime gentis
 Linea: nec Proavis demissum Stemma: sed ingens
 Suppleuit fortuna genus/culpamꝑ parentum
 Occuluit. neꝑ enim dominos de plebe tulisti.
 Sed quibus occasus: pariter famulantur & ortus.
 Nec pudor iste tibi. quid enim terrisꝑ: poloꝑ:
 Parendi sine lege manet: vice cuncta geruntur:
 Alternisꝑ premunt. proprijs sub regibus omnis
 Terra premit. felix regum diademata Roma.
 Hanc ducibus frenare datum. mox crescit in illos
 Imperium superis. sed habent & numina legem.
 Seruit & astrorum velox chorus: & vaga seruit
 Luna: nec iniuisse toties redit orbita lucis.
 Et modo (si fas est equare iacentia summis)
 Pertulit & sequi Tirynthius horrida regis
 Pacta: nec erubuit famulantis fistula Phœbi:
 Sed neꝑ barbarici Latro transmissus ab oris,
 Smyrna tibi gentile solum/potusꝑ verendo

Statij Papinij

Fonte Meles/Hermiq; vadum/quo Lydius intrat
Bacchus:& aurato reficit sua cornua limo.
Ięta dehinc seris/varijsq; ex ordine curis
Auctus honos.semperq; gradu prope numina.semper.
Cæsareum coluisse latus:sacrifq; Deorum
Arcanis herere datum.Tibereia primum
Aula tibi vix dum ora noua mutante iuuenta
Panditur.hic annis multa super indole victis/
Libertas oblata venit:nec proximus heres
Immitis.ġġ & furis agitatus/abegit.
Hunc& in arctas tenuis comes vsq; pruinās
Terribilem affatu passus/visuq; Tyrannum/
Immanēq; suis.vt qui metuenda ferarum
Corda domant:mersasq; iubent iam sanguine tacto
Reddere ab ore manus:& nulla viuere pręda.
Pręcipuos sed enim merito surrexit in actus
Nondum stelligerum senior demissus in axem
Claudius:& longo transmittit habere nepoti/
Quis superos metuens/pariter tot templa/tot aras/
Promeruisse datur/summi Iouis aliger arcas
Nuntius.imbrifer potitur Thaumantide Iuno.
Stat Celer obsequio iussa ad Neptunia Triton.
Tu toties mutata ducum iuga rite tulisti
Integer:inq; omni scelix tua cymba profundo.
Iamq; pia lux alta domum:pręcellaq; toto
Intrauit fortuna gradu.iam creditur vni
Sanctarum digestus opum:parteq; per omnes
Diuitię populos:magniq; impendia mundi,

Sylvarum Tertius.

Quicquid ab auriferis eiecit Iberia fossis
 Dalmatico quod monte nitet. quod messibus Afris
 Verritur: estiferi quicquid terit area Nili:
 Quodque legit merfus pelagis scrutator eoi:
 Et Lacedæmonij pecuaria culta Galeffi:
 Perspicueque niues/massyllaque robora/& indi
 Dentis honos/vni parent commissa ministro:
 Quæ Boreas: quæque Eurus atrox/quæ nubibus Auster
 Inuehit: hibernos citius numeraueris imbres:
 Sylvarumque comas. vigilis te/animi que sagacis
 Exitus euoluit. quantum Romana sub omni
 Pila die: quantumque Tribus: quid templa: quid alti
 Vndarum cursus: quid propugnacula poscant
 Aequoris: aut longe series porrecta viarum.
 Quod domum cellis niteat laquearibus aurum:
 Quæ diuum in vultus igni formanda liquecat
 Massa: quid Ausonię scriptū crepet igne monetę:
 Hinc tibi rara quies animoque exclusa voluptas:
 Exiguęque dapes:& nunquam læsa profundo
 Cura mero. sed iura tamen genialia cordi:
 Et mentem vincire toris.& iungere festa
 Connubia:& fidos domino genuisse clientes.
 Quis sublime genus/formamque/insignis Hetrusce
 Nesciat: haud quā proprio mihi cognita visu
 Sed decus eximium forme: par reddit imago.
 Vultibus & similis natorum gratia monstrat.
 Nec vulgare genus. falces/summamque curulem
 Frater:& ausonios enses/mandataque fidus

Statij Papinij

Signa tulit. cum prima truces amentia Dacos
Impulit: & magnogens est damnata triumpho.
Sic quicquid patrio cessatum est sanguine: mater
Reddidit. obscurumq; latus clarescere vidit
Connubio gauisa domus. nec pignora longe.
Quippe bis ad partus venit Lucina: manuq;
Ipsa leui grauidos tetigit foecunda labores.
Felix O si longa dies. si ceruere vultus
Natorum. viridisq; genas tibi iusta dedissent
Stamina. sed media cecidere abrupta iuuenta
Gaudia. florentesq; manu scidit Atropos annos.
Qualia pallentes declinant Lilia culmos:
Pubentesq; Rosę primos moriuntur ad austros:
Aut vbi verna nouis expirat purpura pratis:
Illa sagitti feri circumuolitantis amores
Funera maternoq; rogos vnixisti Amomo:
Nec modus aut pennis: laceris aut crinibus: ignem
Spargere. Collecteq; pyram struxere pharetre.
Quas tunc inferias: aut quę lamenta dedisses
Maternis Hetreulce rogis: qui funera patris
Haud matura putas. atq; hos pius ingemis annos.
Illum & qui nutu superas nunc temperat arces:
Progeniem claram terris partitus & astris/
Letus Idumę donauit honore triumphi.
Dignatusq; loco victricis & ordine pompe
Non vetuit. tenuesq; nihil minuere parentes.
Atq; idem in cuneos populos cum duxit equestres:
Mutauitq; genus: leueq; ignobile ferrum

Sylvarum Tertius.

Exiit: & celfo natorum equauit honore.
 Dextra bis octonis fluxerunt ſecula luſtris
 Atq; qui fine nube tenor, q̄ diues inuſus
 Natorum: totoq; volens excedere cenſu:
 Teſtis adhuc largi nitor inde aſſuetus Hetruſci,
 Cum tua non humiles dedit indulgentia mores,
 Hunc ſiquidem amplexu ſemper reuocante tenebas
 Blandus: & imperio nunq̄ pater. huius honori
 Prior: ipſe etiam gaudebat cedere frater.
 Quas tibi: deuoti iuuenes pro patre renato
 Summe ducum grates: aut quæ pia vota rependant?
 Tu ſeu tarda ſitu: rebusq; exhausta ſenectus
 Errauit: ſeu blanda diu fortuna reſreſſum
 Maluit: attonitum & venturi fulminis iſtus
 Horrentem/tonitru tantum/leniq; procella
 Contentus monuiſſe ſenem. cumq; horrida ſupra
 Aequora: curarum ſocius procul Itala rura
 Linqueret: hic molles campani littoris oras:
 Et Diomedæas concedere iuſſus in arces.
 Atq; hoſpes: non exul erat, nec plura moratus
 Romuleum referas iterum Germanice limen:
 Mœrentemq; foues: inclinatosq; penates
 Erigis. haud mirum Ductor placidiſſime: quando
 Hęc eſt quę victis parcentia ſœdera Catiſ:
 Quæq; ſuum Dacis donat clementia montem.
 Quæ modo Marcomanos poſt horrida bella: vagosq;
 Sauromatas latio non eſt dignata triumpho:
 Iamq; in fine dies. & inexorabile penſum

Statij Papinij

Deficit.hic mœsti pietas me poscit Hetrusci.
Qualia nec Siculę moderantur carmina rupes:
Nec fatis iam certus Olor:sequi q; marita
Tereos.heu quantus lassantem brachia vidi
Planctibus:& prono fufum super oscula vultu.
Vix famuli:comitesq; tenēt.vix arduus ignis
Submouet.haud aliter gemuit periuria Theseus
Littore:qui falsis deceperat egea velis.
Tunc immane gemens:foedatusq; ora/tepentes
Affatur cineres:cui nos fidissime linquis
Fortuna redeunte Pater.modò numina magni
Præsidis atq; breues superum placauimus iras:
Nec frueris.tantiq; orbatus muneris vsu
Ad manes ignare fugis:nec flectere parcas:
Aut placare malę datur aspera numina Lethes.
Fœlix cui magna patrem ceruice vehenti
Sacra/mycenę patuit reuerentia flammæ.
Quiq; tener sæuis genitorem Scipio pœnis
Abstulit:& Lydi pietas temeraria Lausi.
Ergo Thessalici coniux pensare mariti
Funus:& immittem potuit Phryga vincere supplex
Thracius.ah quanto melius pro patre liceret
Non totus rapiere tamen.nec funera mittam
Longius.hic manes/hic intra tecta tenebo.
Tu custos/dominusq; laris:tibi cuncta tuorum
Parebunt.ego rite minor.semperq; secundus/
Assidue libabo dapes:& pocula sacris
Manibus/effigiesq; colam.te lucida saxa

Sylvarum Tertius.

Te similem doctę referet mihi linea cęę
 Nunc ebur/& fuluum vultus imitabitur aurum.
 Inde viam morum/longęq; examina vite/
 Affatusq; pios/monituraq; somnia poscam.
 Talia dicentem/genitor dulcedine leta
 Audit:& immites lente descendit ad ymbras.
 Verbaq; dilectę fert narraturus Hetruscę.
 Salue supremum genitor mitissime patrum;
 Supremumq; vale.qui nunq; sospite nato
 Triste Chaos/męstisq; situs patiere sepulchris.
 Semper odoratis spirabunt floribus arę.
 Semper & assyrios foelix bibit vna liquores.
 Et lachrymas/qui maior honos.hic sacra litabit
 Manibus.eq; tua tumulum tellure leuabit.
 Nostra quoq; exemplo meritis tibi carmine sancit
 Hoc etiam gaudens cinerem donasse sepulchro.

COMA EARINI

Te comę/facilemq; precor transcurrite pontum
 Ite/coronato recubantes molliter auro.
 Ite/dabit cursus mitis Cytherea secundos:

Placabitq; notos.fors & de puppe timenda
 Transferet:inq; sua ducet super equora concha.
 Accipe laudatos iuuenis Phębeie crines.
 Quos tibi Cęsareus donat puer:accipe letus/
 Intonsoq; ostende patri:sine dulce nitentes:
 Comparet:atq; diu fratris putet esse Lyęi.
 Forsan & ipse comę nunq; labentis honorem

fij

Statij Papinij

Proferet: atq; alio clausum tibi ponet in auro
 Pergame: pinifera multum felicior Ida.
 Illa licet: sacræ placeat sibi nube rapinæ:
 Nempe dedit superis illum: quem turbida semper
 Iuno videt: refugitq; manum/ Nectarq; recusat.
 At tu grata Deis: pulchroq; insignis alumno:
 Misisti Latio: placida quem fronte ministrum
 Iuppiter Ausonius pariter: Romanaq; Iuno
 Aspiciunt: & vterq; probant. nec tanta potenti
 Terrarum domino: diuum sine mente voluptas.
 Dicitur Idalios Ericis de vertice iucos
 Dum petit: & molles agitat Venus Aurea Cycnos:
 Pergameas intrasse domos: vbi maximus ægris
 Auxiliator adest: & festinantia sistens
 Fata: salutifero mitis Deus incubat angui.
 Hic puerum egregie præclarum sydere formę
 Ipsius ante Dei ludentem conspicit aram.
 Ac primum subita paulum decepta figura
 Natorum de plebe putat. sed non erat illi
 Arcus: & ex humeris nullę fulgentibus vmbre.
 Miratur puerile decus. vultumq; / comasq; /
 Aspiciens: tu ne Ausonias ait ibis ad arces:
 Neglectus Veneri: tu sordida tecta / iugumq;
 Seruitij vulgare feres: procul absit. ego isti
 Quem meruit: formę dominum dabo. vade age mecum:
 Vade puer: ducam volucris per sydera curru
 Donum immane duci. nec te plebeia manebunt
 Iura: Palatino famulus deberis amori:

Sylvarum Tertius.

Nil ego/nil fateor/toto iam dulce sub orte
 Aut vidi/aut genui.cedat tibi I latinius vltro:
 Sangariusq; puer:quemq; irrita fontis imago:
 Et sterilis consumpsit amor.te cœrula Nais
 Mallet.& apprensa traxisset fortius vrna.
 Tu puer ante omnes.solus formosior ille:
 Cui daberis.sic orsa /leues secum ipsa per auras
 Tollit:Olorinaq; iubet confidere biga.
 Nec mora .iam Latij montes:veteresq; penates
 Euandri:quos mole noua pater inclytus vrbis
 Excolit:& summis equat Germanicus astris.
 Tunc propior iam cura deæ:quę forma capillis
 Optima:quę vestis roseos accendere vultus
 Aptæ:quod in digitis:collo quod dignius aurum.
 Norat cœlestis oculos ducis:ipsaq; tædas
 Iunxerat:& plena dederat connubia dextra.
 Sic ornât crines.tyrios sic fundit amictus..
 Dat radios:ignemq; suum.cessere priores
 Delitiæ:famulumq; greges:hic pocula magno
 Prima duci/myrrhasq; graues/crystallaq; portat
 Candidiore manu.crescit noua gratia Baccho.
 Care puer:superis qui prælibare verendum
 Nectar:& ingentem toties contingere dextram
 Electus q̃ nolle Getę/q̃ tangere Persæ:
 Armenij q; Indi q; petunt.O sydere dextro
 Edite.multa tibi diuum indulgentia fauit.
 Olim etiam:ne prima genas lanugo nitentes
 Carperet:& pulchrę fuscaret gratia formæ/

Statij Papinij

Ipse Deus patrie: celsam trans æquora liquit
 Pergamon: haud vlli puerum mollire potestas
 Credita: sed tacita iuuenis Phœbeius arte
 Leniter: haud vlllo concussum vulnere corpus
 De sexu transire iubet. tamen anxia curis
 Mordetur: pueriq; timet Cytherea dolores.
 Non dum pulchra ducis clementia cœperat ortu
 Intactos seruare mares: nunc frangere sexum:
 Atq; hominem mutare nefas: gauisq; solos
 Quos genuit: Natura videt. nec lege sinistra
 Ferre timent famulę natorum pondera matres.
 Tu quoq; nunc iuuenis: genitus si tardius esses:
 Vmbratusq; genas: & adultos fortior artus:
 Non vnum gaudens Phœbeia ad limina munus
 Misisses. patrias nunc vertex solus ad aras
 Nauiget. hunc multo Paphie saturabat Amomo.
 Hunc noua tergemina pectebat Gratia dextra.
 Huic & purpurei cedat coma saucia Nisi.
 Et quam Sperchio tumidus seruabat Achilles.
 Ipfi cum primum niueam præcerpere frontem
 Decretum est: humerosq; modo nudare nitentes:
 Accurrunt teneri paphia cum matre volucres:
 Expediuntq; comas: & serica pectore ponunt
 Pallia. tunc iunctis crinem incidere sagittis:
 Atq; auro: gemmisq; locant rapit ipsa cadentes
 Mater. & arcanos iterat Cytherea liquores.
 Tunc puer e turba manibus qui forte supinis
 Nobile gemmatos speculum portauerat auro:

Sylvarum Tertius.

Hoc quoq; demus ait, patrijs nec gratius vllum
 Munus erit templis: ipsoq; potentius auro.
 Tu modo fige aciem: & vultus hucusq; relinque.
 Sic ait. & speculum reclusit imagine rapta.
 At puer egregius tendens ad sydera palmas:
 His mihi pro donis: hominum mitissime custos
 (Si merui) longa dominum renouare iuuenta:
 Atq; orbi seruare velis, hoc sydera mecum:
 Hoc, vnde; terręq; rogant: eat oro per annos
 Iliacos: Pyliosq; simul, propriosq; penates
 Gaudeat: & secum tarpeia senescere templa.
 Sic ait. & motas miratur Pergamos aras.

AD CLAVDIAM VXOREM.

Vid mihi mœsta die: socijs quid noctibus Vxor

q Anxia: peruigili ducis suspiria cura?
 Non metuo ne læsa fides: aut pectore in isto

Alter amor, nullis in te datur ire sagittis.

Audiat infesto licet hæc Rhamnusia vultu:

Non datur: & si egomet patrio de littore raptus]

Quattuor emeritis per bella/per æquora/lustris

Errarem: tu mille procos intacta fugares

Non intertextas commenta retexere telas.

Sed sine fraude palam: thalamosq; armata negasses:

Dictamen vnde alia mihi fronte: & nubila vultus

An ne quod euboicos fessus remeare penates

Auguror: & patria senium componere terras

Cur hoc triste tibi: certe lasciuiâ cordi

f. iiii.

Statij Papinij

Nul'a: nec aut rapidi mulcent te prælia Cîrci:
Aut intrat sensus clamosi turba Thea tri.
Sed probitas/ & opaca quies. & sordida nunq̃
Gaudia: quas autem comitem te raptò per vndas/
Quanq̃/ & si gelidas irem mansurus ad Arctos:
Vell super hesperig vada caligantia Thules:
Aut septem gemini caput haud penetrabile Nili:
Hortarere vias. Hæc mens tua nempe benigna.
Quam mihi sorte Venus iunctam florentibus annis
Seruet: & in senium tua/ quæ me vulnere primo
Intactum thalamis: & adhuc iuuenile vagantem:
Fixisti: tua frena libens: docilisq; recepi.
Et semel insertas non mutaturus habenas.
Vsq; premo. ter me vidisti albana ferentem
Dona comes: sanctoq; indutum Cæsaris auro/
Visceribus complexa tuis: fertisq; dedisti
Oscula anhela meis. tu cum Capitolia nostræ
Inficiata lyræ: seuum/ ingratumq; dolebas
Mecum victa Iouem. tu procurrentia primis
Carmina nostra sonis: totasq; in murmure noctes
Auroræ pîs vigili. longi tu sola laboris
Conscia: cunq; tuis creuit mea Thebais annis.
Qualem te nuper stygias modo raptus ad vndas/
Cum iam lethæos audirem comminus amnes:
Aspexi tenuiq; oculos iam morte cadentes.
Scilicet exhausti Lachesis mihi tempora fati
Te tantum miserata/ dedit: superiq; potentes
Inuidiam timuere tuam. post ista propinquum

Sylvarum Tertius.

Nunc iter: optatosq; finus comes ire moraris.
 Heu vbi nota fides: totq; explorata per vsus:
 Qua veteres latias: graiasq; Heroidas equas:
 Iffet ad iliacas (quid enim deterret amantes?)
 Penelope gauisa domos: si passus Vlysses.
 Quæta est Aegiale: quæta est Meleboea relinqui.
 Et q̄q; sēui fecerunt Moenada planctus:
 Nec minor his: tu nosse fidem: firmamq; maritis
 Reddere: sic certe cineres: vmbraamq; priorem
 Quæris adhuc: sic exequia samplexa canori
 Coniugis: ingentes iterasti pectore planctus.
 Iam mea: nec pietas alia est tibi: cura q; natę
 Sic vt mater amas: sic nunq; corde recedit
 Nata tuo: fixamq; animi penetrabilibus imis
 Nocte: dieq; tenes: non sic Trachinia nidos
 Alcyone vernos: non sic Philomela penates
 Circuit amplectens: animamq; in pignora transfert.
 Heu nunc illa terit viduo quod sola cubili
 Ocia: iam pulchrę terit infœcunda iuuentę.
 Sed venient: plenīs venient connubia tēdis.
 Sic certe: formęq; bonis: animiq; meretur.
 Siue chelyn complexa petit: seu voce paterna
 Discendum musis sonat: & mea carmina fleat:
 Candida seu molli diducit brachia motu:
 Ingenium probitas: artemq; modestia vincit.
 Nonne leues pueros: non te Cytherea pudebat
 Hoc cessare decus: nec tantum Roma iugales
 Conciliare toros: festa q; accendere tēdas

Statij Papinij

Fertilis/& nostra generi tellure dabuntur.
Non adeo Vesuvinus apex.& flamma diri
Montis hyems/trepidas exhaustit ciuibus vrbes.
Stant/populisq; vigent.hinc auspic condita Phoebo
Tecta:dicarchei portus/& littora mundi
Hospita.at hic magnę tractus imitantia Romę.
Quę Capys aduectis impleuit moenia Teucris.
Nostra quoq; & proprijs/tenuis necrara colonis
Parthenope.cui mite solum trans æquora vectę
Ipse Dioneę monstraui Apollo columbę.
Has ego te sedes(nam nec mihi barbara Thrace:
Nec libye natale solum)transfere laboro:
Quas & mollis hyems:& frigida temperat ætas:
Quas imbelle fretum torpentibus alluit vndis.
Pax secura locis:& defidis ocia vite;
Et nunq̃ turbata quies:somniq; peracti.
Nulla foro rabies:aut strictę iurgia legis
Morum iura viris.solum/& sine fascibus equum:
Quid nunc magnificas species:cultusq; locorum:
Templaq; & innumeris spacia interstincta colūnis:
Et geminam molem nudi/teatq; Theatri:
Et capitolinis quinquēnia proxima,lustris!
Quid laudem ritus:libertatemq; Menandri:
Quam Romanus Honos:& grata licentia miscent!
Nec desunt varię circum oblectamina vite.
Siue vaporiferas blandissima littora Baias:
Enthea fatidicę seu visere tecta Sibyllę
Dulce sit:iliacoq; iugum memorabile remo,

Sylvarum Tertius.

Seu tibi Bacchei vineta madentia Gauri:
 Teleboumque domos.trepidis vbi dulcia nautis
 Lumina noctiuage tollit Pharus emula lunę.
 Caraque non molli iuga Surrentina Lyco:
 Que meus ante alios habitator Poius auget.
 Aenarięque lacus medicos:Statinaque renatas.
 Mille tibi nostre referam telluris amores.
 Sed satis hoc coniux/satis hoc dixisse:creauit
 Me tibi/me socium longos astrinxit in annos.
 Nonne hec amborum genitrix:altrixque videri
 Digna.sed ingratus qui plura aduecto:tuisque
 Moribus indubito.veniescharisma coniux.
 Præueniesque etiam.sine me tibi ductor aquarum
 Tybris/& armiferi sordebunt tecta Quirini.

STATII PAPINII SYLVARVM
 LIBER QVARTVS AD
 MARCELLVM,

Statij Papinij

Nueni librū Marcelle carissime: quē pietati tuæ
 dedicarē. Reor qđē aliter q̄ inuocato numine ma-
 ximi Impatoris nullū opusculū meum coepisse.
 Sed hic liber tres habet. Sequit̃ quarta: quæ ad honorē tuū
 ptinet. Primo aut̃ septimū decimū Germanici nr̃i consula-
 tū adoraui. Secūdo gr̃as egi sacratissimis ei⁹ epulis honora-
 tus. Tertio viā Domitianā mirat⁹ sū: qua grauissimā arena-
 rū morā exemit. Cui⁹ bñficio tu quoq; maturi⁹ ep̃lam meā
 accipies: q̄ tibi i hoc libro a Neapoli scribo. Proximum est
 lyricū carmē ad Septimiū Seuerū iuuenē (vt scis) inter or-
 natissimos secūdi ordinis: tuū qđē etiā cōdiscipulū. Sed mi-
 hi cōtra hoc quoq; ius arctissimē carū. Iā vindicis nr̃i Hercu-
 lē Epitrape Zion: scđm honorē quē de me: & de ip̃is studijs
 merei: iputare etiā tibi possū. Maximū Iuniū dignitatis:
 & eloquētię noīe a nobis diligi: satis erā testat⁹ ep̃la: quā ad
 illū de editiōe Thebaidos meę publicaui. Sed nūc quoq; eū
 reuerti maturi⁹ e Dalmatīa rogo. Iūcta est Ecloga ad muni-
 cipē meū Iuliū Menecratē splēdidū iuuenē: & Pollij mei ge-
 nerū. Cui gratulor qđ Neapolim nr̃am nūero liberorū ho-
 nestauerit. Plocio gryppo maioris grad⁹ iuueni digni⁹ opus-
 culū reddā: sed interim hēdecasyllabos: quos Saturnalibus
 vna risim⁹ huic volumini inserui. Quare ergo plura i quar-
 to syluarū: q̄ in priorib⁹? Ne se putet aliqd egisse: q̄ reprehē-
 derūt (vt audio) qđ hoc stili gen⁹ edidisse. Primū supuacuū
 est dissuadere rē factā. Deinde multa ex illis iā dño Cesari
 dederā, & quāto hoc plus est: q̄ edere? Exercere autem io-
 cos nō licet: sic secreto inquit. Sed & speromachias specta-
 mus: & pilāris lusio admittit. nouissime quisq; ex meis in

Syluarum Quartus.

uitus aliquid legit: statim se profitetur aduersum. Itaq; cō
filio eius accedam. In summa nempe ego sum: qui tradu-
cor. Taceat: & gaudeat. Hunc tamen librum tu Marcelle de-
fendes. Et si videtur hactenus: sin minus reprehēdemur.

XVII. CONSVLATVS IMP.

Aeta bis octonis accedit purpura fastis
Cēsarīs/ īsignēq; aperit Germanic⁹ annū/
Atq; oriſ cū sole nouo: cū grādibus astris
Clarius ipse nitens: & primo maior Eoo,
Exultent leges latīæ. gaudete Curules.

Et septem gemino iactantior æthera pulset
Roma iugo. plusq; ante alias Euandrius arces
Collis ouet. subiere noui Palatīa fasces:
Et requiem bis sextus honos: precibusq; receptis
Curia Cæsareum gaudet vicisse pudorem.
Ipse etiam immensi reparator maximus qui
Attollit vultus: & vtroq; a limine grates
Ianus agit. quem tu vicina pace ligatum
Omnia iussisti componere bella: nouiq;
In leges iurare fori. leuat ecce iupinas
Hinc/atq; inde manus/geminatq; hæc voce profatur.
Salue magne Parens mundi: qui sæcula mecum
Instaurare paras. talem te cernere semper
Mense meo tua Roma cupit. sic tempora nasci.
Sic annos intrare decet. da gaudia fastis
Continua/hos humeros multo sinus ambiat ostro:
Et properata tuæ manibus Praetexta Mineræ.

Statij Papinij

Aspicias vt templis alius nitor altior aris
Ignis:& ipsa meę tepeant tibi sydera brumę.
Moribus atq; tuis gaudent turmęq; tribusq;
Purpureiq; patres: lucemq; a consule ducit
Omnis honos. quid tale precor prior annus habebat
Dic age Roma potens:& mecum longa vetustas
Dinumeras fastos: nec parua exempla recense:
Sed quę sola meus dignetur vincere Cęsar.
Ter latio/deciesq; tulit labentibus annis
Augustus fasces: sed coepit sero mereri.
Tu iuuenis pręgressus auos.& quanta recusast:
Quanta vetas. flectere tamen. precibusq; Senatus
Permittes hanc sepe diem. manet insuper ordo
Longior:& totidem foelix tibi Roma Curules
Terq; quaterq; dabit. mecum altera secula condes:
Et tibi longeuū reuocabitur ara Parentis.
Mille trophęa feres. tantum permitte triumphos.
Restat Bactra nouis/testat Babylona tributis
Frenari. nondum gremio Iouis Indica Laurus:
Nondum Arabes: Seresq; rogant. nondum oīs honorē
Annus habet: cupiuntq; decem tua nomina Menses.
Sic Ianus/clausoq; libens se poste recepit.
Tunc omnes patuere fores: letoq; dederunt
Signa polo: longamq; tibi Rex magne iuuentam
Annuit: atq; suos promissit Iuppiter annos.

EPVLVM DOMITIANI
EVCHARISTICON.

Sylvarum Quattus.

Egia Sidoniæ conuiuia laudat Elisæ

• Qui magnū Aeneā laurentibus intulit aruis.

Alcinoiꝑ dapes mansuro carmine monſtrat

Aequore: qui multo reducem conſumpſit Vlyſſem,

Aſt ego: cui ſacræ Cæſar noua gaudia cœnæ

Nunc primum: dominaꝑ dedit conſurgere menſa:

Qua celebrem mea vota lyra: quas ſoluere grates

Sufficiam: non ſi pariter mihi vertice læto

Nectat adoratas: & Smyrna: & Mantua lauros:

Digna loquar. medijs videor diſcumbere in aſtris

Cum Ioue: & Iliaca porrectum ſumere dextra

Immortale merum. ſteriles tranſmiſſimus annos.

Hęc qui mihi prima dies: hęc limina vite,

Tene ego regnator terrarum: orbisꝑ ſubacti

Magne parens: te ſpes hominum: te cura deorum

Cerno iacens: datur hęc iuxta: datur ora tueri

Vina inter: menſasꝑ: & non aſſurgere fas eſt:

Tectum auguſtum: ingens: non centum in ſigne columnis:

Sed quantę Superos: Cœlumꝑ Atlante remiſſo

Suſtentare queant, ſtupet hoc vicina Tonantis.

Regia: teꝑ pari lætantur ſede locatum.

Numina: ne magnum properes aſcendere cœlum.

Tanta patet moles: effuſaꝑ impetus aulæ

Liberior: campi: multumꝑ amplexus aperti/

Aethereo & tantum domino minor. ille penates

Implet: & ingenti genio iuuat. æmulus illic

Mons Libys: Iliacꝑ nitent: & multa Syene/

Et chios: & glauca certantia Doride ſaxa/

Statij Papinij

Lunaq; portandis tantum suffecta columnis.
Longa super species. fessis vix culmina prenda
Visibus: auratq; putes laquearia coeli.
Hic cum Romuleos proceres: trabeataq; Cæsar
Agmina: mille simul iussit discumbere mensis:
Ipsa sinus accincta Ceres: Bacchusq; laborant
Sufficere. Aetherei felix sic orbita fluxit
Triptolemi: sic vitifero sub palmitibus nudos.
Umbravit colles: & sobria rura Lyæus.
Sed mihi non epulas: indidq; innixa columnis
Robora/ Maurorum/ famulas ve ex ordine turmas/
Ipsam/ ipsum/ cupido tantum spectare vacavit
Tranquillum vultu: sed maiestate serena
Mulcentem radios: summitentemq; modeste
Fortunæ vexilla suæ. tamen ore nitebat
Dissimulatus honos. talem quoq; Barbarus hostis
Posset: & ignotæ conspectum agnoscere gentes.
Non aliter gelida Rhodopes in valle recumbit
Dimissis Gradiis equis/ sic lubrica ponit
Membra theramnæa resolutus Gymnæe Pollux:
Siciacet ad Gangem indis ululantibus Euan.
Sic grauis Alcides post horrida iussa reuersus
Gaudebat strato latus acclinare Leoni.
Parua loquor: nec dum equo tuos Germanice vultus.
Talis ubi oceani finem: mensalq; reuifit
Aethiopum sacro diffusus nectare vultus:
Dux superum: secreta iubet dare carmina musas.
Et pallenæos Phœbum laudare triumphos.

Sylvanum Quartus.

Di tibi(nanq; animas sepe exaudire minores
 Dicuntur)patrię bis/terq; exire senectę
 Annuerint fines:rata numina miseris astris:
 Templaq; des/habitesq; domos:sepe annua pandas
 Limina:sepe nouo Ianum lictore salutes:
 Sepe coronatis iteres quinquennia lustris.
 Qua mihi felices epulas:menseq; dedi sti
 Sacra tuę:talís longo post tempore venit
 Lux mihi:Troię qualis sub collibus Albę
 Cum modo Germanas acies:modo Dacá sonãtem
 Pręlia:palladio tua me manus induit auro.

VIA DOMITIANA.

Vis duri filicis/grauiq; ferri

q Immanis sonus:ęquorí propinquum
 Saxosę latus Appię repleui t;

Certe non libycę sonant cateruę:
 Nec dux aduena peierante bello:
 Campanos quatit inquietus agros.
 Nec frangit vada:montibusq; cęsis
 Inducit Nero sordidas paludes.
 Sed qui limina bellicosa Iani
 Iustis legibus:& foro coronat.
 Qui castę Cereris:diu negata
 Reddit iugera:sobriasq; terras.
 Qui fortem vetat interire sexum.
 Et Censor prohibet mares adultos
 Pulchrę supplicium timere formę,
 Qui reddit Capitolio Tonantem.

Statij Papinij

Et pacem propria domo reponit.
Qui genti patrię futura semper
Sancit limina: flauiumq; Culmen.
Hic scenis populi vias grauantēs:
Et campositer omne detinentes:
Longo eximit ambitus: nouoq;
Iniectu solidat graues arenas,
Gaudens Euboicę domum Sibyllę:
Gauranosq; sinus: & estuantes
Septem montibus admouere Baías.
Hic quondam piger axe vectus vno:
Nutabat cruce pendula viator
Rodebatq; rotas maligna tellus:
Et Plebs in medijs latina campis
Horrebat mala nauigationis.
Nec cursus agiles: sed impeditum
Tardabant iter Orbitę tacentes;
Dum pondus nimium querens sub alta
Repit languida quadrupes statera.
At nunc: quę solidum diem terebat
Horarum via facta vix duarum.
Non tensę volucrum per astra pennę:
Nec velocius ibitis carinę.
Hic primus labor inchoare sulcos:
Et rescindere limites: & alto
Egestu penitus cauare terras:
Mox haustas aliter replere fossas:
Et summo gremium parare dorso:

Sylvarum Quartus.

Ne nutent sola: ne maligna sedes
 Et pressis dubium cubile saxi.
 Tunc ymbonibus hinc: & hinc coactis:
 Et crebris iter alligare Gomphis.
 O quantę pariter manus laborant.
 Hic cedunt nemus: exuuntq; montes.
 Hi ferro scopulos: trabesq; cedunt.
 Illi saxa ligant: opusq; texunt
 Cocto puluere: sordidoq; Topho,
 Hi ficcant bibulas manu Lacunas:
 Et longe fluuios agunt minores;
 Hę possent & Athon cauare dextrę:
 Et mœstum pelagus gementis Helles
 Intercludere ponte non natanti.
 His paruus (Lechię nisi vetarent)
 Inous freta miscuisset Isthmos.
 Feruent littora: nobilesq; syluę.
 It longus medias fragor per vrbes.
 Atq; Echo simul hinc: & inde fractam
 Gauro Massicus Vuifer remittit.
 Miratur sonitum quieta Cyme.
 Et Linterna palus: pigerq; Sauo.
 At flauum caput: humidumq; late
 Crinem mollibus impeditus vlmis:
 Vulturū leuat ora: maximoq;
 Pontis Cęsarei reclusis arcu:
 Pandis talia faucibus redundat.
 Camporum bone conditor meorum:

Statij Papinij

Qui me vallibus auis refusum:
Et ripas habitare nescientem:
Recti legibus Aluei ligasti
Et nunc ille ego turbidus/minaxq;
Vix passus dubias prius carinas:
Iam pontem fer: peruiusq; calor
Qui terras rapere:& rotare syluas
Assueram (pudet) Amnis esse coepti.
Sed grates ago: seruitusq; tanti est.
Quod sub te duce: te iubente cessi:
Quod tu maximus arbitor: meaq;
Victor perpetuus legere ripæ.
Et nunc limite me colis beato:
Nec fordere finis: malumq; late
Deterges sterilis soli putorem:
Ne me puluereum: grauemq; coeno
Tyrreni sinus obruat: profundî.
Qualis cinyphius tacente ripa:
Pœnos Bagrada serpit inter agros.
Sed talis ferar: vt nitente cursu
Tranquillum mare: proximumq; possim
Puro gurgite prouocare Lyrim.
Hæc amnis. pariterq; se leuarat
Ingenti plaga marmorata dorso.
Huius tanua: prosperumq; limen
Arcus belligeri Ducis Trophæis:
Et totis Ligurum nitens metallis.
Quantus nubila qui coronat imbri;

Sylvarum Quartus.

Illic flectitur excitus Viator.
 Illic Appia se dolet relinquī.
 Tunc velocior: acriorq; cursus:
 Tunc ipsos iuuat impetus Iugales.
 Ceufessis vbi remigium lacertis
 Prima carbasa ventilantur aura.
 Ergo omnes/age/que sub axe primo
 Romani colitis fidem parentis;
 Prone limite commeate gentes:
 Eox citius venite laurus:
 Nil obstat cupidis: nihil moratur.
 Qui primo Tyberim reliquit ortu:
 Primo vespere nauigat Lucrinum.
 Sed quam sine viæ recentis imo:
 Qua monstrat veteres Apollo Cumas:
 Albam crinibus: infulusq; cerno?
 Visu fallimur? an sacris ab antris
 Profert Chalcidicas Sibylla laurus?
 Cedamus Chely. iam repone cantus.
 Vates sanctior incipit. tacendum est.
 En & colla rotat. nouisq; late
 Bacchatur spatijs: viamq; replet.
 Tunc sic virgineo profatur ore.
 Dicebam veniet. manete campi:
 Atq; amnis. veniet fauente cœlo
 Qui fœdum nemus: & putres arenas
 Celsis pontibus: & via leuabit.
 En hic est Deus: hunc iubet beatis

g. ill.

Statij Papinij

Pro se Iuppiter imperare terris.
Quo non dignior has subit habenas:
Ex quo me duce præscios auerni
Aeneas auide futura quærens
Lucos & penetrauit / & reliquit.
Hic paci bonus / hic timendus armis /
Natura melior: potentiorq;
Hic si flammiferos teneret axes:
Largis India nubibus maderet:
Vndaret Libye. teperet Aemus.
Salue dux hominum: & parens deorum.
Præuisum mihi: cognitumq; numen.
Nec iam putribus euoluta chartis
Solenni prece quindecim virorum
Perlustra mea dicta: sed canentem
Ipsam cominus (vt mereris) audi.
Vidi q̄ seriem morantis æui
Pronectant tibi candidæ sorores.
Magnus te manet ordo sæculorum
Natis longior: ab nepotibusq;
Annos perpetua geres iuuenta:
Quos fertur placidos obisse Nestor:
Quos Titonia computat Senectus:
Et quantos ego Delium poposci.
Iurauit tibi iam niualis Arctos.
Nunc magnos Oriens dabit triumphos.
Ibis. qua vagus Hercules: & Euan
Vltra sydera: flammeumq; solem:

Sylvarum Quartus.

Et Nilii caput: & niues Atlantis:
 Et laudum cumulo beatus omni
 Scandes belliger: obuiosq; currus.
 Donec Troicus ignis: & renatae
 Tarpeius Pater intonabit aulae.
 Hec donec via: te regente terras
 Annosa magis Appia senescat.

AD MARCELLVM.

Vrre per euboicos non segnis epistola capos
 Hac ingressa vias qua nobilis Appia crescit
 In latus: & molles solidus premit agger arenas:

Atq; vbi Romuleas velox penetraueris arces:
 Continuo dextras flauipete Tybridis oras:
 Lydia qua penitus stagnum nouale coerces
 Ripa: suburbanisq; vadum praetextitur hortis.
 Illic egregium: formaq; animisq; videbis
 Marcellum: & celsopraesignem vertice nosces.
 Cui primum solito vulgi de more salutem:
 Mox inclusa modis hec reddere verba memento:
 Iam terras: volucremq; polum: fuga veris aquosif
 Laxat: & icarijs coelum latratibus vrit.
 Ardua iam densae rarescunt moenia Romae.
 Hos Praeneste sacrum: Nemus hos glaciale Dianae
 Algidus aut horrens: aut thuscula protegit umbra:
 Tiburis hi lucos: anienaq; frigora captant.
 Te quoq; clamorae: quoniam plaga mitior vrbi
 Subtrahit: aestiuos quo decipis aere soles:
 Quid tuus ante omnes: tua cura potissima Callus

g.iiij.

Statij Papinij

Nec non noster amor. dubium morum ne probandus:
Ingenij ve bonis: latius estiuat in oris!
An ne metalli feræ repetit iam moenia lunæ?
Tyrrenaſq; domos: quod ſi tibi proximus heret:
Non ego nunc veſtro procula ſermone recedo.
Certum eſt. inde ſonus geminas mihi circuit aures.
Sed tu dum nimio poſſeſſa Hyperione flagrat
Torua Cleongi iuba ſyderis: exue curis
Pectus: & aſſiduo temet furare labori:
Et fontes operit pharetras: arcumq; retendit
Parthus: & Eleïs auriga laboribus actos
Alpheo permulcet equos. & noſtra fatiſcit
Laxaturq; Chelys. vires inſtigat/ alitq;
Tempeſtiua quies. maior poſt ocia Virtus.
Talis cantata Brifeſede venit Achilles
Acrior/ & poſitis erupit in Hectora plectris.
Te quoq; flammabit tacite repetita parumper
Deſidia: & ſolidos nouus exultabis in actus.
Certe iam latiꝑ non miſcent iurgia leges:
Et pacem piger annus habet: meſſeſq; reuerſe
Dimiſere forum: nec iam tibi turba reorum
Veſtibulo/ queruliq; rogant exire clientes.
Ceſſat Centeni moderatrix Iudicis haſta.
Qua tibi ſublîmi iam nunc celeberrima fama
Eminet: & iuuenes ſacundia præterit annos.
Felix curarum/ cui non Heliconia cordi
Serta: nec imbelles Parnafi e vertice laurus.
Sed viget ingenium: & magnos accinctus in uſus

Syluarum Quartus.

Fert animus quascunq; vices.nos ocia vitæ
 Solamur cantu:ventosaq; gaudia famæ
 Quærimus.en egomet somnum/& geniale secutus
 Littus/vbi Ausonio se condidit hospita portu
 Parthenope:tenues ignauo pollice chordas
 Pulso:Moroneiq; sedens in margine templi
 Sumo animũ:& magni tumulis accanto magistri.
 At tu si longi cursum dabit Atropos cui:
 (Detq; precor:Latijq; ducis sic numina pergant:
 Quem tibi posthabito studium est coluisse tonante:
 Quicq; tuos alio subtexit munere fasces:
 Et spatia oblique mandat renouare latine)
 Forsitan Ausonias ibis frenare Cohortes:
 Aut Rheni populos:aut nigre littora Thules:
 Aut Istrum seruare latus:metuendaq; portæ
 Limina caspiacæ.nec enim tibi sola potentis
 Eloquiũ virtus:sunt membra accommoda bellis.
 Quicq; grauem tardi subeant Thoraca lacerti.
 Seu campo pedes ire paras:est agmina supra
 Nutaturus apex.seu frena sonantia flectes:
 Seruiet asper equus.nos facta aliena canendo
 Vergimur in senium proprijs tu pulcher in armis
 Ipse canenda geres patrieq; exempla parabis.
 Magna geres.dignosq; etiamnum belliger actus
 Poscit auus prestatq; domi nouisse triumphos.
 Surge agedum:iuuenemq; puer deprende parentem
 Stemmata materno foelix.virtute paterna,
 Iam te blanda sinu Tyrio/sibi gloria foelix

Educat:&cunctas gaudet spondere Curules.
Hęc ego chalcidicis ad te Marcelle sonabam
Littoribus: fractas vbi Vesuius eggerit iras
Aemula Trinacrijs voluens incendia flammis.
Mira fides: credet ne virum ventura propa go:
Cum segetes iterum: cum iam hęc deserta virebunt:
Infra vrbes/ populosq; premi/ proauitaq; toto
Rura abisse mari: nec dum letale minari
Cessat apex. procul ista tuis. Tifata. Teate/
Nec Marrucinos agat hęc insania montes.
Nunc si forte meis quę sint exordia musis
Scire petis: iam Sidonios emensa labores
Thebais optato colligit carbasa portu.
Parnasiq; iugis: syluaq; Heliconide festis
Thura dedit flammis:& virginis extra iuuentę:
Pomiferaq; meas suspendit ab arbore vittas.
Nunc vacuos crines/ alio subit infula nexu.
Troia quidem/ magnusq; mihi tentatur Achilles.
Sed vocat Arcitenens alio pater: armaq; monstrant
Aufoni: maiora ducis: trahit impetus illo
Iam pridem: retrahitq; timor: stabunt ne sub illa
Mole humeri: an magno vincetur pondere ceruix:
Dic Marcelle. ferat fluctus adsueta minores
Nofferatis. nondum Ionijs credenda periclis:
Iamq; vale:& penitus noti tibi vatis amorem
Corde exire veta. nec enim Tírynthius alme
Pectus amicitiae. cedit tibi gloria fidi
Theseos:& lacerum qui circa moenia Troiae

Sylvarum Quartus.

Priamiden cęso solatia traxit amico.

LYRICVM AD SEP. SEVERVM.

Arui beatus ruris honoribus:

p Qua Prisca Teucros Alba colit lares,

Fortem atq; facundum Seuerum

Non solitis fidibus saluto.

Iam trux ad Artęos Parthasias hyems

Concessit altis obruta Solibus:

Iam Pontus/ac Tellus renident,

Iam Zephyris Aquilo refractus.

Nunc cuncta veris frondibus annuis

Crinitur arbor: nunc volucrum noui,

Questus/inexpertumq; carmen/

Quod tacita statuere Bruma.

Nos parca tellus/peruigil & Focus:

Culmenq; multa lumine sořdidum

Solantur: exempt usq; Testa/

Qua modo ferbuerat Lyęus.

Non mille balant lanigeri greges.

Nec Vacca dulci mugit adultero.

Vniq; (si quando) canenti

Mutus ager domino reclamat.

Sed terra primis post patriam mihi

Dilecta curis: Huic mea carmina.

Regina bellorum Virago

Cęsareo perarauit auro.

Cum tu Sodalıs dulce periculum

Connisus omni pectore tolleres:

Statij Papinij

Vt Castor ad cunctos tremebat
Bebryciæ strepitus Arenæ.
Tene in remotis Syrtibus auiâ
Leptis creauit: iam feret Indicas
Messēs: odoratisq; rara
Cynnama præripiet Sabæis.
Quis non in omni vertice Romuli
Reptasse dulcem Septimium putet?
Quis fonte Iuturnæ relictis
Vberibus: neget esse pastum?
Hęc mira Virtus: protinus Ausonum
Portus: vadossæ nescius Africæ
Intras: adoptatusq; thulcis
Gurgitibus puer innatasti.
Hic paruus inter pignora Curia
Contentus alto lumine purpure
Crescis: sed immensos labores
Indole patricia secutus,
Non sermo poenus: non habitus tibi:
Externa non mens/Italus/Italus
Sunt vrbe/Romanisq; turmis:
Qui Libyam deceant Alumni.
Est & frementi vox hilaris Foro:
Venale sed non eloquium tibi:
Ensisq; vagina quiescit:
Stringere ni iubeant amici.
Sed rura cordi sæpius: & quies.
Nunc in paternis sedibus: & solo

Sylvarum Quartus.

Veiente: nunc frondosa supra
 Hernica: nunc Curibus vetustis.
 Hic plura pones / vocibus / & modis
 Passim solutis. sed memor interim
 Nostri: verecundo latentem
 Barbiton ingeminas sub antro.

VINDICIS HERCVLES EPITRAPEZIOS.

Orte remittentem curas: Phœboq; leuatum
 f Pectora: cū patulis tererem vagus ocia septis:
 Iam moriente die: rapuit me cœna benigni
 Vindicis. hæc imos animi per lapsa recessus
 Inconsumpta manet. neq; enim ludibria ventris
 Haufimus. aut epulas diuerso e sole petitas:
 Vinaq; perpetuis æuo certantia Fastis.
 Ah miseri: quos nosse iuuat: quid Phasidis ales
 Distet ab hiberna Rhodopes Grue. quis magis anser
 Extā ferat. cur thuscus Aper generosior Vmbro.
 Lubrica qua recubent conchilia mollius alga.
 Nobis verus amor: medioq; Helicone petitus
 Sermo: hilaresq; Ioci: brumalem absumere noctem
 Suaferunt: mollemq; oculis expellere somnum,
 Donec ab Elysijs prospexit sedibus alter
 Castor: & hesternas risit Titonia mensas.
 O bona Nox: iunctaq; vtinam Tirynthia luna:
 Nox & erythræis Thætidis signanda lapillis:
 Et memoranda diu: Geniumq; habitura perennem.
 Mille vbi tunc species: Aerisq; Eborisq; vetusti:
 Atq; locuturas mentito corpore Ceras:

Et didici. quis nanq; oculis certauerit vsq;
 Vindici: artificium veteres agnoscere ductus:
 Et non inscriptis authorem reddere signis:
 Hic tibi quę docto multum vigilata Myroni
 Aera: laboriferi vinant quę marmora coelo
 Praxitelis: quod ebur Pisęo pollice rasum:
 Quod Polyclete's visum est spirare caminis
 Linea quę veterem longe fateatur Apellem:
 Monstrauit. nanq; hęc quoties Chelynx exui't ille:
 Desidia est: hic Aoni's amor auocat antris.
 Hęc inter: castę Genius: tutealaq; mensę
 Amphitryoniades: multo mea coepit amore
 Pectora: nec longo satiauit lumina visu:
 Tantus honos operi: firmosq; inclusa per artus
 Maiestas. Deus ille Deus: seseq; videndum
 Indulfit Lysippe tibi: paruusq; videri:
 Sentiriq; ingens. & cum mirabilis intra
 Stet mensura pedem: tamen exclamare libebit
 (Si visus per membra feras) hoc pectore pressus
 Vastator Nemees. hęc exitiale ferebant
 Robur: & argoos frangebant brachia remos.
 Hoc spatio tam magna breui mendacia forme.
 Quis modus in dextra: quanta experientia docti
 Artificis cutis: pariter gestamina mensę
 Fingere. & ingentes animo versare Colossos?
 Tale nec ideis quicq; Telchines in antris
 Nec solidus Brontes: nec qui polit arma deorum
 Lemnius: exigua potuisset ludere massa.

Sylvarum Quartus.

Nec torua effigies: epulisq; aliena remissis:
 Sed qualem parci domus admirata Molochi:
 Aut Aleę lucis vidit Tegea sacerdos.
 Qualis & cęcis emissus in astra fauillis
 Nectar adhuc torua letus Iunone bibebat.
 Sic mitis vultus: veluti de pectore gaudens
 Hortetur mentes. tenet hęc marcentia fratris
 Pocula: adhuc sæuę meminit manus altera cędis.
 Sustinet occultum Nemea o tegmine saxum
 Digna operi fortuna sacro. Pellæus habebat
 Regnator lætis numen venerabile mensis:
 Et comitem occasus secum portabat & ortus:
 Prensatq; libens: modo qua diademata dextra
 Abstulerat/dederatq; & magnas verterat vrbes:
 Semper ab hoc animos in crastina bella petebat.
 Huic acies victor semper narrabat opimas.
 Siue catenatos Bromio detraxerat Indos.
 Seu clausam magna Babylona refrigerat hasta.
 Seu Pelopis terras libertatemq; pelasgam
 Obruerat bello. magnosq; ex agmine laudum
 Fertur Thebanos tantum excusasse triumphos.
 Ille etiam magnos fatis rumpentibus actus:
 Cum traheret letale merum: iam mortis opaca
 Nube grauis vultus: alios in numine caro:
 Aeraq; supremis timuit sudantia mensis.
 Mox Nasamoniaco decus admirabile Regi
 Possessum: fortiq; Deolibauit honores
 Semper atrox dextra: periuroq; ense superbus.

Statij Papinij

Annibal. Italicæ perfusum sanguine gentis
Diraq; Romuleis portantem incendia tectis:
Oderat. & cum epulas: & cum lenæa dicaret
Dona Deus. castris mœrens comes isse nefandis.
Præcipue cum sacrilegus face miscuit arces
Ipsius: immeritasq; domos: ac templa Sagunti
Polluit. & populis furias immisit honestas,
Nec post fidonij, lætum ducis: ære potita
Egregio plebeia domus. conuiuia Syllæ
Ornabat semper. claros intrare penates
Assuetum: & felix dominorum stemmate signum.
Nunc quoq; (si mores: humanaq; pectora cure
Nosse Deis) non aula quidem Tirynthie: nec te
Regius ambit honos. sed casta / ignaraq; culpæ
Mens domini: cui prisca fides: cœpteq; perenne
Foedus amicitie. scit adhuc florente sub æuo
Par magnis Vestinus auis. quem nocte / dieq;
Spirat: & in caræ viuît complexibus vmbre.
Hic igitur tibi læta quies fortissime Diuum
Alcide. nec bella vides: pugnasq; feroces:
Sed chelyn: & vittas: & amantes carmina laurus.
Hic tibi solenni memorabit carmine: quantus
Iliacas: Geticasq; domos: quantusq; niualet
Symphalon: quantusq; iugis Erimanthon aquosis
Terrueris. quem te pecoris possessor iberi:
Quem tulerit sæuæ mareoticus arbiter Aræ.
Hic penetrata tibi: spoliataq; limina mortis
Concinet. & flentes Libye: Scythieq; puellas.

Sylvarum Quartus.

Nec te regnator Macedum: nec barbarus vnq̃
 Annibal: aut sæui possit vox horrida Syllæ:
 His celebrare modis: certe tu muneris author
 Non alijs malles oculis Lyssippe probari.

LYRICVM AD MAXIMVM IVNIVM.

Andiu lato satiata campo
 Fortis herois Erato labores
 Differ, atq; ingens opus in minores

Contrahe gyros.

Tuq; regnator lyricæ cohortis:
 Da noui paulum mihi iura plectri.
 Si tuas Cantu Latiosacraui
 Pindare Thebas.

Maximo carmen tenuare tento:
 Nunc ab insonsa capienda Myrto
 Serta: Nunc maior sitis/ & bidendus
 Castior amnis.

Quando te dulci latio remittent
 Dalmatæ montes/ vbi dite viso
 Pallidus fossor redit: erutoq;

Concolor auro,

Ecce me natum propiore terra
 Non tamen portu retinent amœno
 Desides Baiæ: Liticen ve notus
 Hectoris armis.

Torpor est nostris sine te Camœnis:
 Tardius sueto venit ipse Thymbre
 Rector: & primis meus ecce metis

Statij Papinij

Hæret Achilles.

Quippe te: fido monitore nostra

Thebais multa cruciata lima

Tentataudaci fide: Mantuane

Gaudia fame.

Sed damus lento veniam: quod alma

Prole fundasti vacuos penateis.

O diem lætum: venit ecce nobis

Maximus alter.

Orbitas omni fugienda nisu:

Quam premit votis inimicus hæres:

Optimo poscens (pudet heu) propinquum

Funus amico.

Orbitas nullo tumultata fletu:

Stat domo capta cupidus superstes

Imminens leti spolijs: & ipsum

Computat ignem.

Duret in longum generosus infans:

Perq; nõ multis iter expeditum

Crescat in mores patrios: auumq;

Prouocat actis.

Tu tuos paruo memorabis enses:

Quos ad eum tuleris Orontem

Signa frenatæ moderatus alæ

Castore dextro.

Ille vt inuicti rapidum secutus

Cæsaris fulmen: refugis amaram

Sarmatis legem dederit sub imo

Sylvarum Quartus.

Vivere cœlo.

Sed tuas artes puer ante discat.

Omne quis mundi senium remensus

Orsa Salusti brevis: & Timaui

Redids alumnum.

AD IVLIVM MENECRATEM OBPROLEM.

Ande fores superum: vittataq; templa Sabæis

p Nubibus: & pecudū fibrīs spirātibus imple

Parthenope. clari gen⁹ ecce Menecratis auget.

Tertia iam soboles procerum tibi nobile vulgus

Crescit: & insani solatur damna Veseui,

Nec solum festas secreta Neapolis aras

Ambiat: & socij portus: dilectaq; mitis

Terra Dicarchei necnon plaga cara madenti

Surrentina Deo fertis altaria cingat

Materni qua littus Aus: quem turba nepotum

Circuit: & similes contendit reddere vultus.

Gaudeat & libyca præsignis auunculus hasta.

Quæq; sibi genitos putat: attollitq; benigno

Polla sinu. macte O iuuenis: qui tanta merenti

Lumina das patriæ: dulci tremit ecce tumultu

Tot dominis clamata domus. procul atra recedat

Invidia: atq; alio liuentia pectora flectat

His senium: longæq; decus Virtutis: & alba

Atropos: & patrius lauros promissit Apollo.

Ergo quod Ausoniæ Pater Augustissimus vrbis

Ius tergemine dederat lætabile prolis:

h. ij.

Statij Papinij

Omen erat. venit toties Lucina: piumq;
Intrauit repetita larem. sic fertilis oro
Stet domus: & donis nunq̃ mutata sacratīs:
Maſte: quod & proles tibi ſēpius aucta virili
Robore. ſed iuueni letam dat virgo parenti.
Aptior his virtus. citius dabit illa nepotes.
Qualis maternis Helene iam digna Paleſtris
Inter amyclēos reptabat candida Fratres.
Vel qualis cœli faciēs/vbi nocte ſerena
Admouere iubar medię duo ſydera Lunæ:
Sed queror haud faciles iuuenū rariſſime/queſtus:
Iraſcorq; etiā: quantum iraſcuntur amantes.
Tanta ne me decuit vulgari gaudia fama
Noſcere? cunq; tibi vagitet tertius infans:
Protinus ingenti non venit nuntia curſu
Littera: quę feſtos cumulare altaribus ignes/
Et redimire chelyn/ poſteſq; ornare iuberet?
Albanq; cadum ſordentem promere fumo?
Et cantu ſignare diem? ſed tardus/ inerſq;
Nunc demum mea vota cano: tua culpa/ tuuſq;
Hic pudor. vltērius ſed enim producere queſtus
Non licet. en hīlaris circumſtat turba tuorum:
Deſenſatq; patrem. quem non hoc agmine vincas?
Dī Patrij/ quos auguriſ ſuper ēquora magnis
Littus ad Auſonium deuexit Abantiā claſſis:
Tu ductor populi longe emigrantis Apollo:
Cuius adhuc volucrem leua ceruice ſedentem
Reſpiciens blande ſœlix Eumeliſ adorat:

Sylvarum Quartus.

Tuq; actæa ceres: cursu cui semper anhelō
 Votiuam taciti quassamus lampada mystæ:
 Et vos Tyndaridæ: quos non horrenda Lycurgi
 Taygeta: vmbrosq; magis coluere theramnæ:
 Hos cum plebe sua patrij seruate Penates.
 Sint qui fessam quo: crebrisq; laboribus urbem:
 Voce: opibusq; iuuent. viridiq; in nomine seruent
 His placidus genitor mores: largumq; nitorem
 Monstrat auus: pulchrę studium virtutis vterq;
 Quippe & opes: & origo sinunt. Hac lampade prima
 Patritias intrare fores: hos pube sub ipsa
 (Si modo prona bonis inuicti Cæsaris adsint
 Numma) Romulei limen pulsare senatus.

RISVS SATVRNALITIVS AD PLOTIVM.

Est sane iocus iste: q' libellum
 Misisti mihi Grippe pro libello.
 Vrbani tamen hoc potest videri.

Si post hoc aliquid mihi remittas.
 Nam si ludere Grippe perseveras:
 Non ludis. licet ecce computemus.
 Noster purpureus: nouusq; charta.
 Et binis decoratus vmbilicis.
 Præter me: mihi constitit Decussis.
 Tu rosam tineis: situq; putrem:
 Quales aut Libycis madent Oliuis:
 Aut Thus Niliacum: Piperue: seruant.
 Aut Byzantiacos colunt lacertos
 Nec saltem tua dicta continentem:

h. iij.

Statij Papinij

Quæ trino iuuenis foro tonabas:
Aut centum prope iudices prius:q̃
Te Germanicus arbitrum: sequenti
Annonæ dedit: omniumq; late
Præfexit stationibus viarum.
Sed Brutisenis oscitationes
De Capſa miſeri Libellionis:
Emptum plus minus aſſe Caſano
Donas. vſq; adeo ne defuerunt
Cæſis Pileæ ſuta de lacernis
Vel mantilia: luridæue Mappæ.
Chartæ/ Thebaicæue/ Caricæue.
Nuſq̃ turbine conditus ruenti
Prunorum globus: atq; Coſtanorum.
Non Ellychnia ſicca: non repliç
Bulborum tunicę. nec oua tantum.
Non leues Alicę: nec aſperum Far.
Nuſq̃ cyniphijs vagata campis
Curuarum domus ydæ Cochlearum.
Non Largum graue: debilis ve Perna.
Non Lucanica/ non graues Phaliſci/
Non Sal: Oxiporum ve: Caſeus ve.
Aut Panes viridantis Aphronitri,
Vel Paſſum Pſythijs ſuis recoctum.
Dulci Deſruta vel luſoſa cœno.
Quantum vel dare cæreos nitentes.
Cultellum: tenues ve Codicillos.
Ollares rogo non licebat yuas:

Sylvarum Quartus.

Cumano patinas in orbe tortas:
 Aut vnam dare Synthesin (quid horres!)
 Alborum calicum: atq; Caccaborum!
 Sed certa velut æquus in Statera:
 Nil mutas: sed idem mihi rependis,
 Quid si cum bene mane semicrudus
 Illatam tibi dixerō salutem:
 Et tu me vicibus domi salutes!
 Aut cum me dape iuueris opima:
 Expectes similes & ipsa cœnas!
 Irascor tibi Grippe, sed vales
 Tantum ne mihi quo soles lepore,
 Et nunc endeca syllabos remittas.

SYLVARVM LIBER. V. AD
ABASCANTIVM.

Mnibus affectibus prosequenda sunt bona exempla cum publice profint. pietas: q̄ Priscillæ tuæ præstas: & morum tuorum pars: nulli non conciliare te præcipue marito potest: vxorē em̄ viuam amare voluptas est: defunctam religio. ego tamen huic operi nō vt vnus e turba: sed tamen tum quasi officio sus assilui: amaui enim vxorem meam Priscilla: & amādo fecit mihi illā p̄batorē. post hoc ingratus sū: si lachrymas tuas trāleo. Præterea latus omne diuinę domus semp demereri p̄ mea mediocritate cōnitor. nā qui bona fide deos colit: amat & sacerdotes: sed q̄uis ppiorē nexū amicitie tuę iā pridē cupere: mallet tamē nō dū interuenisse materiam.

h.iiij.

Statij Papinij

ABSCANTII IN PRISCILLAM PIETAS.

I manus/aut siles docilis mihi fingere cęra
Aut ebur/impreslis Aurum ve aĩare figuris:
Hĩnc Priscilla tuo solatĩa grata marito
Conciperem.nāq; egregĩa pietate meretur:

Vt vel Apellæo vultus signata colore:
Phidiaca vel nata manu: reddare dolenti.
Sic auferre rogis ymbra conatur: & ingens
Certamen cum morte gerit: curasq; fatigat
Artificum/inq; omni te quærit amare metallo.
Sed mortalis honos /agilis quem dextra laborat.
Nos tibi laudati iuuenis Rarissima Coniux:
Longa nec obscurum finem latura perenni:
Tentamus dare iusta lyra. modo dexter Apollo:
Quiq; venit iuncto mihi semper Apolline Cęsar:
Annuat.haud alio melius condere sepulchro.
Sęra quidem tanto struitur medicina dolori:
Altera cum volucris Phœbi rota torqueat annum.
Sed cum plaga recens: & adhuc in vulnere primo
Nigra domus questu:miserāq; accessus ad aurem
Coniugis orbat /tunc flere /& scindere vestes;
Et famulos lassare greges/& vincere planctus:
Fataq; /& iniustos rabidis pulsare querelis
Coelicolas/solamen erat. licet ipse leuandos
Ad gemitus syluis comitatus: & Amnibus Orpheus
Afforet:atq; omnis pariter matertera vatem:
Omnis Apollineus tegeret /Bacchiq; sacerdos:
Nil cantus/nil fila/deis pallentis Auerni

Sylvarum Quintus.

Eumenidumq; audita comis / mulcere valent.
 Tantus in Attonito regnabat pectore luctus.
 Nunc etiam ad planctus refugit: iam plana Cicatrix
 Dum canimus: grauiusq; oculis vxorius instat
 Imber. habent ne pios etiamnum hæc lumina fletus?
 Mira fides. citius genitrix Sipyliæ fertur
 Exhaustisse genas: citius Titonida moesti
 Deficient rores. aut exsiccata fatiscet
 Mater Achilleis hymes affrangere bustis.
 Macæ animi. notat ista Deus. qui flectit habenas
 Orbis: & humanos propior Ioue / digerit actus:
 Moerentemq; videt. lectiq; arcana ministri
 Hinc etiam documenta capit: quod diligis vmbra:
 Et colis exequias / hic est castissimus ardor.
 Hic amor a domino meritis Censore probari.
 Nec mirum si vos collato pectore mixtos
 Iunxit in abrupta Concordia longa cathena,
 Illa quidem / nuptiisq; prior: tædalisq; marito
 Passa alio sed te ceu virginitate iugatum
 Visceribus totis: animoq; amplexa fouebat.
 Qualiter æqueuo sociatam palmite vitem
 Vlmus amat: miscetq; nemus: ditemq; precatur
 Autumnum: & caris gaudet redimita racemis.
 Laudentur Proavis: seu pulchræ munere formæ:
 Quæ morum caruere bonis / falsoq; potentes
 Laudis egent verè. tibi q̃q; & origo niteret:
 Et foelix species: multumq; optanda maritis:
 Ex te maior honos. vnum nouisse cubile.

Statij Papinij

Vnum secretis agitare sub ossibus ignem.
Illum nec Phrygius vitiaſſet raptor amorem.
Dulichij ve proci.nec qui fraternus adulter
Caſta Mycenęo connubia polluit auro.
Si Babylonis opes/Lydę ſi pondera gaze/
Indorumq; dares/Serumq; Arabumq; potentes
Diuitias:mallet cum paupertate pudica
Intemerata mori:vitamq; impendere famę:
Nec frons triſte rigens/nimiſq; in moribus horror.
Sed ſimplex/hilarisq; Fides/& mixta pudori
Gratia.q; ſi anceps mętus ad maiora vocaſſet:
Illa vel armiferas pro coniuge lęta cateruas/
Fulmineoſq; ignes/mediſq; pericula ponti/
Exciperet.melius quod non aduerſa probarunt
Quę tibi curator:quantus pro coniuge pallor?
Sed meliore via:dextros tua vota marito
Promeruere Deos.Dum Nocte/Dieq; fatigaſ
Numina:dum cunctis ſupplex aduolueris aris:
Et mitem Genium domini preſentis adoras:
Audita es.venitq; gradu Fortuna benigno.
Vidit quippe piſ iuuenis/raramq; quietem/
Intactamq; fidem/succinctaq; pectora curis.
Et vigiles ſenſus/& digna euoluere tantas
Sobria corda vices.vidit qui cuncta ſuorum
Nouit & inſpectis ambit latus omne miniſtris.
Nec mirum videt ille ortus:obituſq; quid Arctos/
Quid Boreas hibernus agat /ferriq; togęq;
Conſilia:atq; ipſam mentem probat.ille ſubactis

Sylvarum Quintus.

Molem immensam humeris / & vix tractabile pondus
 Imposuit / nec enim numerosios altera sacra
 Cura domo. magnum late dimittere in orbem.
 Romulei mandata Ducis / viresq; / modosq;
 Imperij tractare manu. quæ Laurus ab Arcto.
 Quid vagus Euphrates: quid, ripa Binominis Istri.
 Quid Rheni vexilla ferant. quantū vltimus orbis
 Cesserit: & refluxo circumsona gurgite Thule.
 Omnia nam lætas Pila attollentia frondes /
 Multaq; fumosa signatur lancea penna.
 Præterea fidos dominus si diuidat enses
 Pandere: quis centum valeat frenare maniplos
 Intermisus Eques: / quis præcepisse cohorti?
 Quem deceat clari Præstantior ordo tribunus?
 Quis nam frenigeræ signum dare dignior Ale?
 Mille etiam prænosse vices. an merferit agros
 Nilus: an imbrifero Libyæ sudauerit Austro.
 Cunctaq; si numerem: nō plura interprete virga
 Nuntiat / e celsis ales Tegeaticus astris.
 Quæq; cadit liquidas Iunonia virgo per auras:
 Et picturato pluuium ligat aera gyro.
 Quæq; tuas laurus volucris Germanice cursu
 Fama vehit prægressa diem. tardumq; sub astris
 Arcada: & in medio linquit Thaumantida cœlo.
 Qualem te superi Priscilla / Hominesq; benigno
 Aspexere die. cum primum ingentibus actis
 Admotus coniux. vicisti gaudia cœnæ
 Ipsi: effuso dum pectore prona sacratos

Statij Papinij

Ante pedes:auide domini tam magna merentis
Volueris:Aonio non sic in vertice gaudet:
Quem pater arcani præfecit hiatibus antri
Delius:aut primi:cui ius venerabile thyrsi
Bacchus:& attonitę tribuit vexilla cateruæ.
Nec tamen hic mutata quies:probitas ve secundis
Intumuit. tenor idem animo:moreſq; modesti
Fortuna crescente manent.fouet anxia curas
Coniugis:hortaturq; simul:flectitq; labores.
Ipſa dapes modicas:& sobria pocula tradit:
Exēplumq; ad herile monet.velut Appula coniux
Agricolæ parci:vel sole infecta ſabino
Quę videt emeriti iam proſpectantibus aſtris
Tempus adeſſe viri:propere menſaſq;/toroſq;/
Inſtruit.expectatq; ſonum redeuntis aratri.
Parua loquor.tecum gelidas comes illa per Arctos:
Sarmaticaſq; hyemes:Iſtrumq;:& pallida Rheni
Frigora:tecum omnis animo durata per æſtus:
Et ſi caſtra darent:vellet geſtare pharetras.
Vellet Amazonia latus intercludere Pelta:
Dum te puluerea bellorum nube videret
Cæſarei prope fulmen equi:diuinaq; tela
Vibrantem:& magnæ ſparſum ſudoribus haſtæ.
Haſtenus alma Chelys.tempus nunc ponere frondes
Phœbe tuas:mœſtaq; comam damnare Cupreſſo.
Quis nam impacata conſanguinitate ligauit
Fortunam:Inuidiamq; Deus?quis iuſſit iniquas
Aeternum bellare deas:nullam ne notauit

Sylvarum Quartus.

Illa domum/toruo quam non hæc lumine figat
 Protinus:& sęua perturbet gaudia dextra?
 Florebant hilares/inconculsiq; penates:
 Nil mœstum.quid enim/quis infida/leuisq;
 Cęsare tam dextro possit fortuna timeri?
 Inuenere viam liuentia fata:piumq;
 Intrauit vis sęua larem.sic plena maligno
 Afflantur vineta noto.sic alta senescit
 Imbre seges nimio.rapidę sic obuia puppi
 Inuidet:& velis adnubilat aura secundis.
 Carpitur eximium fato Priscilla decorem.
 Qualiter alta comam sylvarum gloria Pinus
 Seu Iouis igne malo:seu iam radice soluta
 Deficit:& nulli spoliata remurmurat aure.
 Quid probitas/aut casta fides?quid numina profunt
 Culta Deum?furę miseram circum vndiq; leti
 Vallauere plagę.tenuantur dura sororum
 Litia.& exacti superest pars vltima fili.
 Nil famuli cœtus/nil ars operosa medentum
 Auxiliata malis.comites tamen vndiq; fictor.
 Spem simulant vultu flentem notat illa maritum.
 Ille modo infernæ ne quicq; flumina Lethes
 Incorrupta rogat.nunc anxius omnibus aris
 Illachrymat:signatq; fores:& pectore terget
 Lumina.nunc magni vocat exorabile numen
 Cęsaris.Heu durus Fati tenor.est ne quod illi
 Non liceat:quantę poterant mortalibus annis
 Accessisse morę:si tu pater omne teneres

Statij Papinij

Arbitrium: cœco gerneret mors clausa Barathro.
Longius & vacuę posuissent stamina Parcæ:
Iamq; cadunt vultus: oculisq; nouissimus horror:
Obtusæq; aures. nisi cum vox sola mariti
Noscitur. illum vnum media de morte reuerſa
Mens videt. illum egris circumdat fortiter vlnis
Immotas obuerſa genas. nec ſole ſupremo
Lumina: ſed dolci mauult ſatiare marito.
Tunc ſic vnanimum moriens ſolatur amantem.
Pars animæ victura meę/cui linquere poſſim
O vtinam/quos dura mihi rapit Atropos annos.
Parce precor lachrymis: ſeꝛuo nec concute planctu
Pectora: nec crucia fugientem coniugis ymbra
Linquo equidē thalamos (ſaluo tamen ordine) mœſtos
Quod prior exegi longa potiora ſeneſta
Tempora. vidi omni te pridem in flore nitentem:
Vidi alte propius/ propiusq; accedere dextræ:
Non in te fatiſ: non iam cœleſtibus vllis
Arbitrium: mecum iſta fero. tu limite cœpto
Tende libens: ſacrumq; latus/ Geniumq; potentem
Irrequietus ama. nunc/quod cupiſ ipſe videri:
Da capitoliniſ æternum ſedibus aurum.
Quo niteat ſacri cęnteno pondere vultus
Cęſariſ: & propriæ ſignet cultricis amorem:
Sic ego: nec furias/ nec deteriora videbo
Tartara: & Elyſias ſœlix admittar ad oras.
Hęc dicit labens: ſocioſq; amplectitur artus:
Herentemq; animam non triſtis/in ora mariti

Sylvarum Quintus.

Transtulit: & cara pressit sua lumina dextra.
 At iuuenis magno flammatus pectora luctu/
 Nunc implet se quo viduos clamore penates.
 Nunc ferrum laxare cupit. nunc ardua tendit
 In loca. vix retinent comites. nunc ore ligato
 Incubat amissę. metsumq; in corde dolorem
 Sequus agit. qualis conspecta coniuge segnis
 Odrysus vates positus ad Strymona plectris
 Obstupuit: tristemq; rogum sine carmine fleuit:
 Ille etiam certe rupisset tempora vitę:
 Ne tu tartareum Chaos in comitata subires:
 Sed prohibet mens fida Duci: mirandaq; sacris
 Imperijs & maior amor. quis carmine digno
 Exequias: & dona maleficalia pompę
 Perlegat: omne illic stipatum examine longo
 Ver Arabum: Cilicumq; fluit floresq; Sabę/
 Indorumq; arsurę seges/pręreptaq; templis
 Thura. Palestini simul/Hebręiq; liquores.
 Corycięq; comę:cynareiaq; germina:& altis
 Ipsa Toris serum/tyrioq; vmbata recumbit
 Tegmine. sed toto spectatur in agmine coniux.
 Solus in hunc magnę flectuntur lumina Romę:
 Ceu iuuenes natos suprema ad busta ferentem:
 Is dolor in vultu. tantum crinesq; genęq;
 Noctis habent. illam tranquillo sine solutam:
 Foelicemq; vocant/lachrymas fudente marito.
 Est locus ante urbem/qua primũ nascitur ingens
 Appia: quaq; Italo gemitus Almone Cybelle

Statij Papinij

Ponit:& Idęos iam non reminiscitur amnes.
Hic te fidonio velatam molliter ostro
Eximius coniux(nec enim fumantia busta
Ardoremq; rogi potuit perferre)beato
Composuit Priscilla toro,nil longiorętas
Carpere:nil eui poterunt vitare labores
Siccata membris,tantas venerabile marmor
Sepit opes,mox in varias mutata nouaris
Effigies hoc ęre Ceres:hoc lucida Gnosis:
Illo Maia tolo:Venus hoc non improba saxo
Accipiunt:vultus haud indignata decoros
Numina,circumstant famuli:consuetaq; turba
Obsequijs,tum rite tori:menseq; parantur
Assidue.domus ista domus,quis triste sepulchrum
Dixerit:hac merito visa pietate mariti:
Protinus exclames:est hic/agnosco/minister
Illius:ęternę modo qui sacraia genti
Condidit:inq; alio posuit sua sydera cęlo.
Sic vbi magna nouum Phario de littore puppis
Soluiter:iamq; innumeros vtrinq; rudentes:
Lataq; veliferi porrexit brachia mali:
Inuasitq; vias in eodem angusta Phaselus
Aequore:& immensi partem sibi vendicat Austri.
Quid nunc immodicos iuuenum le&issime fletus
Corde foues?longumq; vetas exire dolorem?
Nempe times:ne cerbereos Priscilla tremiscat
Latratus,tacet ille pijs:ne tardior adfit
Nauita:proturbetq; vadis,velit ille merentes

Sylvarum Quintus.

Protinus:& manes placidus locat hospite cymba.
 Præterea si quando pio laudata marito
 Umbra venit/iubet ire faces Proserpina lætas:
 Egressasq; sacris veteres Heroidas antris
 Lumine purpureo tristes aperire tenebras:
 Sertaq;:& Elyfios animę prostrernere flores.
 Sic manes Priscilla subit:vbi supplice dextra
 Pro te fata rogat:reges tibi tristis Auerni
 Placat:vt expletis humani finibus equi
 Pacantem terras dominum:iuuenemq; relinquis
 Ipse senex:certe iurant in vota sorores.

PROTREPTICON AD CRISPINVM.

Vra meus Tyrrhena petit:saltusq; Tagetis
 Crispinus.nec longa mora est:aut auia tellus:
 Et mea secreto velluntur pectora morfu:
 Vdaq; turgentes impellunt lumina guttas.
 Ceu super ægæas hyemes abeuntis amici
 Vela sequar:speciemq; ratem iam fessus ab altis
 Rupibus:atq; oculis longo querar aere vinci.
 Quid si militię iam te puer indy te primę
 Clara rudimenta:& castrorum dulce vocaret
 Auspicium:quanto manarent gaudia fletu?
 Quos ve darem amplexus:etiam ne optāda propinquant
 Tristia:& octonos bis iam tibi circuit orbes
 Vita:sed angustis animus robustior annis:
 Succumbitq; oneri:& mentem sua non capit ætas:
 Nec mirum.non te series in honora parentum
 Obscurum proavis:& prisce lucis egentem:

Statij Papinij

Plebeia de stirpe tulit. non sanguine cretus
Turмали/traheq; ac remis/& paupere clauo
Augustum sedem:& latij penetrale senatus
Aduena pulfasti: sed pꝛecedente tuorum
Agmine. Romulei qualis per iugera Circi:
Cum pulcher visu: titulis generosus auitis
Expectatur equus: cuius de Stemmata longo
Foelix demeritos habet admiffura parentes:
Illum omnes acuunt plausus: illum ipse volantem
Puluis/& incuruæ gaudent agnoscere metæ:
Sicte Clare puer: genitum sibi curia sensit.
Primaq; patritia clausit vestigia Luna.
Mox Tyrios ex more sinus: tunicamq; potentem
Agnouere humeri. sed enim tibi magna parabat
Ad titulos exempla pater. quippe ille iuuentam
Protinus ingrediens: pharetratum inuasit Araxem
Belliger. indocilemq; fero seruire Neroni
Armeniam. rigidi summam Mauortis agebat
Corbulo. sed comitem belli: fociumq; laborum
Ille quoq; egregijs multum miratus in armis
Bolanum: atq; illi curarum asperriima suetus
Credere: partiriq; metus. quod tempus amicum
Fraudibus/extorto quę nam bona tempora bello/
Quę suspecta fides: aut quę fugauera ferocis
Armenij/Bolanus iter pꝛænosse timendum/
Bolanus tutis iuga querere commoda castris/
Metari Bolanus agros: aperire malignas
Tot Veprum: Nemorumq; moras: tantamq; verendi

Sylvarum Quintus.

Mentem implere ducis: iussisq; ingentibus vnus
 Sufficere ipsa virum norat iam Barbara tellus.
 Ille secundus apex bellorum: & proxima cassis.
 Sic Phryges attoniti: q̃q̃ Nemeęa viderent
 Arma: Cleonęusq; acies impelleret arcus
 Pugnante Alcide: tamen & Telamona timebant.
 Disce puer. nec enim externo monitore petendus
 Virtutis tibi pulcher Amor. cognata ministret
 Laus animo: atq; alijs Decij reduceq; Camilli
 Monstrentur. tu disce patrem: quantusq; nigramentem
 Fluctibus occiduis: felloq; hyperione Thulen
 Intrarit mandata gerens: quantusq; potentes
 Mille vrbes Asię sortito rexerit anno
 Imperium mulcente toga. tibi talia pronis
 Auribus. hęc certent tibi conciliare propinqui.
 Hęc iterent comites p̃cepta. senesq; paterni.
 Iamq; alio moliris iter: nec deside passu
 Ire paras. non dum validę tibi signa iuuentę
 Irrepere genis: & adhuc decor integer ęui
 Nec genitor iuxta. satis nanq; haustus i niquis
 Occidit/heu/geminam prolem sine p̃fide linquens.
 Nec saltem teneris ostrum puerile lacertis
 Exuit: albentiq; humeros induxit amictu.
 Quem non corrumpit pubes effrena: nouaq;
 Libertas properata togę: ceu nescia falcis
 Sylua comas tollit: fructumq; expirat in ymbras.
 At tibi pierię tenero sub pectore curę
 Et pudor: & docti legem sibi dicere mores.

Statij Papinij

Tunc hîlaris probitas:& frons tranquilla:nîtorq;
Luxurię confine tenens:pietasq; per omnes
Dispensata domos.equęuo cedere fratri:
Mirariq; patrem:miseręq; ignoscere matri
Admonuit fortuna domus.tibi ne illa/ nefanda
Pocula:letalesq; manu componere succos
Eualuit:qui voce potes pręuertere morsus
Serpentum.atq; omnes vultu placare nouercas!
Infestare iuuat manes/meritoq; precatu
Pacem auferre rogis.sed te puer optime cerno
Flectentem iussis:& talia dicta parantem.
Parce precor cineri.fatum illud/& ira nocentum
Parcarum/crimenq; Dei.mortalia quisquis
Pectora sero videt.nec primo in limine sistit
Conatus scelerum.atq; animos infanda parentes.
Excidat illa dies quo:ne postera credant
Sęcula.nos certe taceamus:& obruta multa
Nocte tegi proprię patiamur crimina gentis.
Exegit pœnas hominum/cui cura suorum:
Quo pietas authore redit.terraşq; reuifit:
Quem timet omne nefas.satis hæc:lachrymandaq; nobis
Vltio/quîn sęuas vtinam exorare liceret
Euminidas timidęq; auertere Cerberon vmbre;
Immemoręq; tuis citius dare manibus amnem.
Maecte animo iuuenis(sic crescunt crimina matris)
Nec tantum pietas:sed protinus ardua Virtus
Affectata tibi.nuper cum forte sodalis
Immeritę falso palleret crimine famę.

Sylvarum Quintus.

Erigeretq; forum: succintaq; iudice multo
 Surget: & castum vibraret Iulia fulmen/
 Tu q̄q̄ non ante forum: legesq; seueras
 Passus: sed tacita studiorum occultis in vmbra:
 Defensare metus: aduersaq; tela subisti
 Pellere inermis adhuc: & tyro pauentis amici.
 Haud vnq̄ tales aspexit Romulus annos:
 Dardaniusq; senes: medijs bellare togata
 Strage fori. stupuere Patres tentamina tanta:
 Conatusq; tuos. nec te reus ipse timebat.
 Par vigor est membris: prompteq; ad fortia vires
 Sufficiunt animo. atq; ingentia iussa sequuntur.
 Ipse ego te nuper tyberino in littore vidi.
 Qua Tyrrhena vadis laurentibus estuat vnda:
 Tendentem cursus: vexantemq; ilia nudo
 Calce ferocis equi. vultu: dextraq; minacem.
 (Si qua fides dictis) stupui: armatumq; putauī.
 Getulo sic pulcher equo: Troianaq; quassans
 Tela. nouercales ibat venator in agros
 Ascanius: miseramq; patri flagrabat Elisam
 Troilus haud aliter gyro leuiore minantes
 Eludebat equos. aut quem de turribus altis
 Arcadas Ogygio versantem in puluere metas
 Spectabant tyriae non toruo lumine Matres.
 Ergo age: nam magni Ducis indulgentia pulsat:
 Certa q; dat votis hilaris vestigia Frater:
 Surge animo: & fortes castrorum concipe curas.
 Monstrabunt acies Mauors: Acta q; virgo.
i. iij.

Statij Papinij

Flectere Castor equos: humeris quater arma Quirinus.
Quis tibi tam tenero permisit plaudere collo
Nubigeros clypeos: intactaq; cædibus arma?
Quas nam igitur terras: quem Cæsaris ibis in orbem?
Arctos ne amnes: & Rheni fracta natabis
Flumina: an æstiferis Libyæ sudabis in aruis.
An iuga Pannoniæ: mutatoresq; domorum
Sauromatas quaties: an te septenus habebit
Ister: & vndoso circumflua coniuge Peuce?
An Solymum cinerem: palmetaq; capta subibis?
Non sibi foelices sylvas ponentis I dumes?
Quod si te magno tellus frenata parenti
Accipiat: q̃tum ferus exultabit Araxes.
Quanta Calidoniós attollet gloria campos.
Cum tibi longæuus referet trucidis incola terræ:
Hic sœtius dare iura Parens: hoc cespite turmas
Affari: nitidas speculas: castellaq; longe
Aspicis: ille dedit: cinxitq; hæc mœnia fossa.
Belligeris hæc dona Deis: hæc tela dicauit
Cernis adhuc titulos: hunc ipse vacantibus armis
Induit: hunc regi rapuit thoroca Britanno.
Qualiter in Teucros victricia bella parentis
Ignotum Pyrrho Phoenix narrabat Achilem.
Foelix qui viridi fidens optate iuuenta
Durabis quascunq; vias: vallumq; subibis
Forfan & ipse latus (sic numina principis adsint)
Cinctus: & vnanimi comes indefessus amici
Quo Pylades ex more pius: quo dardana gessit

Sylvarum Quintus.

Bella Menœtiades. quippe hæc concordia vobis
 Hic amor est. duretq; precor. nos fortior ætas
 Iam fugit. hinc votis animum: precibusq; iuuabo.
 Hei mihi / sed questus solitos si forte ciebo /
 Et mea Romulei venient ad carmina patres:
 Tu deeris Crispine mihi: cuneosq; per omnes
 Te meus absentem circumspiciat Achilles.
 Sed venies melior. vatum non irrita currunt
 Omnia. quiq; aquilas tibi nunc: & castra recludit:
 Idem omnes perferre gradus: cingetq; superbis
 Fascibus: & patrias dabit insedis Curules.
 Sed quis ab excelsis Troianæ Collibus Albæ:
 Vnde suæ iuxta prospectat mœnia Romæ:
 Proximus ille Deus. fama velocior intrat
 Nuntius: atq; tuos implet Crispine penates:
 Dicebam certe. Vatum non irrita currunt
 Auguria. en ingens referat tibi limen honorum
 Cæsar: & Ausonij committit munia ferri.
 Vade puer. tantisq; enixus suffice donis.
 Fœlix: qui magno iam nunc sub præside iuras:
 Cuiq; sacer primum tradit Germanicus ensen.
 Non minus hoc: fortisq; si tibi panderet ipse
 Belli potens aquilas: torta q; induceret ora
 Casside. vade alacer: maiora q; discere mereri.

EPICEDION IN PATREM.

Ple malas vires: & lamentabile carmen
 Elyfio de fonte mihi: pulsumq; sinistra
 Da genitor perdocte lyra. neq; em antra moueri

i.iiij.

Statij Papinij

Delia: nec solitam fas est impellere Cyrrham.
Te sine corycia quicquid modo Phœbus in vmbra:
Quicquid ab Ismarijs monstrabat collibus Euan:
Dedidici: fugere meos Parnasia crines
Vellera: funestamq; Ederis irrepere Taxum
Extimui trepidamq; (nefas) arefcere Laurum.
Certe ego/ magnanimum qui facta attollere regum
Ibam altum spirans: Martemq; æquare canendo.
Quis sterili mea corda situ: quis Apolline merfo
Frigida damnata: produxit nubila menti?
Stant circum attonitę Vatem: & nil dulce sonantes
Nec digitis/ nec voce deæ: dux ipsa/ silenti
Fulta caput cithara. qualis post Orphea raptum
Astitit Ebre tibi/ cernens iam surda ferarum
Agmina: & immotos sublato carmine lucos.
At tu seu membris emissus in ardua tendens:
Fulgentesq; plagas: rerumq; elementa recensēs:
Quis Deus/ vnde ignes/ quæ ducat semita Solem:
Quæ minuat Phœben: quæq; integrare latentem
Causa queat: notiq; modos extendis Arati:
Seu tu lethæi secreto in gramine campi
Concilia Heroum iuxta: manesq; beatos
Mæonium/ Ascræumq; senem: non segnior vmbra
Accolis: alternumq; sonas/ & carmina misces:
Da vocem magno Pater/ ingeniumq; dolori.
Nam me ter relegens cœlo: terq; ora retexens
Luna videt residem: nullaq; Heliconide tristes
Solantem curas. tuus yt mihi vultibus ignis

Sylvarum Quintus.

Irrubuit: cineremq; oculis humentibus hausi.
 Vilis honos studijs. vix hæc in munera soluo
 Primum animum/tacitisq; situm depellere curis
 Nunc etiam labente manu: nunc lumine sicco
 Ordior acclivis tumulo: quo molle quiescis
 Iugera nostra tenens. vbi post/æneia fata
 Solatus/latijs ingessit montibus Albam
 Ascanius. phrygio dum pingues sanguine campos
 Odit: & infastæ regnum dotale Npœræ.
 Hic egote (nam sicanij non mitius halat
 Aura Croci/dites nec sic tibi rara Sabæi
 Cynnama/odoratas nec Arabs decerpfit aristas)
 Inferui cum laude loci. sed carmine plango
 Pierio. sumas gemitus: & vulnera nati:
 Et lachrymas. rari quas nunq̃ habuere parentes.
 Atq; vtinam Fortuna dares mihi manibus aras
 Partem plis opus/aeriamq; educere molem
 Cyclopum scopulos vltra: atq; audacia saxa
 Pyramidum/& magno tumulum præextere luco:
 Illic & Siculi superassem dona sepulchri:
 Et Nemees lucum/& Pelopis solennia trunci.
 Illic Oebalio non finderet aera Disco
 Graiorum vis vlla virum. non arua rigaret
 Sudor equum. aut putri sonitum daret vgnula fossa.
 Sed Phœbi simplex chorus. Hic frondentia vatum
 Præmia. laudato genitor tibi rite: dicarem.
 Ipse mandens oculis/vmbrarum/animeq; sacerdos
 Præcinerem gemitum cui te nec Cerberus omni

Statij Papinij

Ore nec Orpheꝝ quirent auertere leges.
Atq; tibi moresq; tuos & facta canentem
Fors & magniloquo non post habuisset Homero:
Tenderet & toruo pietas equare Maroni.
Cur magis incessat superos:& sꝑua sororum
Stamina:quæ tepido genitrix super aggere nati
Orba sedet:vel quæ primæui coniugis ignem
Aspicit:obstantesq; manus/turbamq; tenentem
Vincit:in ardentem liceat moritura maritum?
Maior certe alijs Superos/& Tartara pulsem
Inuidia:exernis etiam miserabile visu
Fumus eat:sed nec modo se Natura dolenti/
Nec Pietas iniusta dedit.mihi limine primo
Fatorum/& viridi genitor ceu raptus ab æuo/
Tartara dura subis.nec enim Marathonia virgo
Parcius extinctum sꝑuorum crimine agrestum
Fleuerit Icarium:phrygia q̃ turre cadentem
Astyanacta parens.laqueo quin illa supremo
Inclufit gemitus.& te post funera magni
Hectoris/Hæmonio pudor est seruisse marito.
Non ego quas fati certus sibi voce canora
Inferias præmittit Olor.nec rupe quod atra
Tyrhenæ voluctes nautis prædulce minantur:
In patrios adhibebo rogos.non murmure trunco
Quod gemit:& duræ queritur Pphilomela forori.
Nota nimis vati.quis non in funere cunctos
Heliadum ramos/lachrymosaq; germina dixit?
Et phrygium silicem/atq; ausum contraria Phœbo

Sylvarum Quintus.

Carmina/nec fissa gauisam Pallada buxo/
 Te pietas oblita virum/reuocataq; cœlo
 Iustitia/& gemina plangit facundia lingua:
 Et Pallas/doctiq; cohors Heliconia Phœbi.
 Quis labor aonios seno pede ducere campos:
 Et quibus Arcadia carmen testudine mensis
 Cyda labor/nomenq; fuit.quosq; orbe sub omni
 Ardua septena numerat Sapientia fama.
 Qui furias/regumq; domos/auerlaq; cœlo
 Sydera terrifico super intonuere cothurno.
 Et quis lasciua vires tenuare Thalia
 Dulce:vel heroos gressu truncare tenores.
 Omnia nanq; animo complexus:& omnibus autor
 Qua fandi vis lata patet.sive orsa libebat
 Aonijs vincere modis:seu voce soluta
 Spargere:& effreno nimbo æquare profatu.
 Exere semirutos subito de pnuere vultus
 Parthenope:crinemq; a flato monte sepulti
 Pone super tumulos/& magni funus alumni/
 Quo non Munychiæ quicq; præstantius arces:
 Docta Cyrene:Sparteue animosa creauit.
 Si tu stirpe vetus:famaq; obscura iaceres
 Nil gentile tenens:illo te ciue probares
 Graiam/atq; euboico maiorum sanguine duci.
 Ille tuis toties præstrinxit tempora sertis:
 Cum stata laudato caneret quinquennia versu:
 Ora supergressus Pylis senis:oraq; regis
 Dulichis/specieq; comam subnexus ytraq;.

Statij Papinij

Non tibi deformes obscuro sanguinis ortus.
Nec sine luce genus (quod) fortuna parentum
Arctior expensis etenim te diuite ritu
Ponere: purpureos infantia adegit amictus
Stirpis honore datos: & nobile pectoris aurum.
Protinus exorto dextrum risere sorores
Aonides: pueroque chelyn summisit: & ora
Imbuit amne sacro: iam tum tibi blandus Apollo.
Nec simplex patriæ decus: & natalis origo
Pendet: & ambiguo geminæ certamine terræ
Te degente suum latius ascita colonis
Graia refert Selle. graius qua puppe magister
Excidit: & medijs miser euigilauit in vndis.
Mæon: & inde suum longo probat ordine vitæ
Mæoniden: aliaque alijs natalibus vrbes
Diripiunt: cunctaque probant non omnibus. ille
Versus adit victos immanis gloria falsi.
Atque ibi dum profers annos: vitamque salutis
Protinus ad patrij raperis certamina lustris
Vix implenda viris: laudum festina. sed ut dux
Ingenij stupuit prima uia ad carmina plebes
Eubœa: & natis te monstrauere parentes/
Inde frequens pugna: nullosque in gloria sacro
Vox tua. non toties victorem Castora gyro:
Nec fratrem caestu virides plausere Theramnæ.
Sit prouum vicisse domi. quid Achæa mereri
Præmia: nunc ramis Phœbii: nunc germine Lernæ/
Nunc athamantæa protectum tempora pinus!

Sylvarum Quintus.

Cum toties lassata/tamen nusq̃ auia frondes
 Abstulit: aut alium tetigit victoria crinem.
 Hinc tibi vota patrum credi: generosaq; pubes
 Te monitore regi/mores & facta priorum
 Discere, quis casus Troie: q̃ tardus Vlyses
 Quantus equos/pugnaq; virum decurrere versu
 Mœonides. quantūq; pios ditarit agrestes:
 Ascreus/Siculusq; senex. qua lege recurat
 Pindaricę vox flexa lyre: volucrumq; precator
 Obsitus:& tetricis Alcman cantatus Amyclis:
 Stesichorusq; ferox:saltusq; ingressa viriles
 Non formidata temeraria Leucade Sappho:
 Quosq; alios dignata chelys. tu pandere doctus
 Carmina Battiadæ/latebrasq; Lycophronis atris:
 Sophronaq; implicitum/tenuisq; arcana Corinnæ:
 Sed quid parua loquor: tu par assuetus Homero
 Ferre iugum: senosq; pedes equare solutis
 Versibus:& nunq̃ passa breuiore relinqui.
 Quid mirum: patria si te petiere relicta:
 Quos Lucanus ager/rigidi quos iugera Dauni/
 Quos Veneri plorata domus/neglectaq; tellus
 Alcidæ/vel quos e vertice Surrentino
 Mittit Tyrrheni speculatrix virgo profundis:
 Quos propiore sinu lituo/remoq; notatus
 Collis:& Ausonij pridem laris hospita Cyme:
 Quosq; dicarchei portus: Baïanaq; mittunt
 Littora: qua medijs alte permissus anhelat
 Ignis aquis:& operta domos incendia seruant.

Statij Papinij

Sic ad auernales scopulos / et opaca Sibylæ
Antra / rogaturæ veniebant vndiq; gentes.
Illa minas diuum / parcarumq; ad a canebat
Quamuis decepto vates non irrita Phœbo.
Mox et Romuleam stirpem / proceresq; futuros
Instruis / inq; patrum vestigia ducere perstas.
Sub te Dardanius facis explorator opertæ /
Qui Diomedei cælat penetralia furti:
Creuit: et inde sacrum didicit puer arma probare
Monstratis alis: præsagumq; a thera certis
Augurîs. cui chalcidicum fas voluere carmen:
Ianea cui phrygijs est coma flaminis. et tua multum
Verbera succinti formidauere Iuperci.
Et nunc ex illo forsân grege / gentibus alter
Iura dat Eois: alter compefcit Iberos.
Alter Achæmenium secludit Zeumate Persen.
Hî dîtes Asiæ populos: hî Pontica frenant.
Hî fora pacificis emendant fascibus: illi
Castra pia statione tenent. tu laudis origo.
Non tibi certasset iuuenilia fingere corda
Nestor: et indomiti Phoenix moderator alumni.
Quiq; tubas acres / lituosq; audire volentem
Aeaciden / alio frangebatur carmine Chiron.
Talía dum celebras / subitam ciuilis Erinny's
Tarpeio de monte facem: phlegtræaq; mouit
Prælia / sacrilegis lucent Capitolia tædis.
Et Senonum furias latæ sensere cohortes.
Vix requies flammæ: nec dum rogos ille deorum

Sylvarum Quintus.

Sederat :excis cum tu solatia templis
 Impiger /et multum facibus velocior ipsi/
 Concinis ore pio :captiuq; numina desles.
 Mirantur latij proceres vltorq; deorum
 Cæsar & e medio diuum pater annuit igni.
 Iam p; & flere pio Vesuuina incendia cantu
 Mens erat /& gemitum patrijs impendere damnis:
 Cum pater exemptum terris ad sydera montem
 Sustulit:& late miseras deiecit in vrbes/
 Me quoq; vocales lucos/lustrataq; Tempe
 Pulsantem /cum stirpe tua descendere dixi:
 Admisere deæ,nec enim mihi sydera tantum/
 Aequoraq; & terras/quantum ostendere parenti.
 Sic decus hoc/quodcunq; lyræ:primusq; dedisti
 Non vulgare loqui:& famam sperare sepulchro.
 Qualis eras/latios quoties ego carmine patres
 Mulcerem:foelixq; tui spectator adesses
 Muneris?heu quali confusus gaudia fletu
 Vota/piolq; metus inter/lætumq; pudorem.
 Qualis & illa dies:qua non mihi gloria maior;
 Talis olympiaca iuuenem cum spectat arena
 Qui genuit:plus ipse ferit.plus corde sub alto
 Cæditur:attendunt cunei:spectatur Acetes
 Ille magis crebro dum lumina pulueris haustu
 Obruit & prensa vouet expirare corona.
 Hei mihi quod tantum patrias ego vertice frondes:
 Solaq; chalcidicæ cere alia dona coronæ
 Te sub teste ruli.qualem te Dardanus Albæ

Statij Papinij

Vix cepisset ager. si per me ferta tulisses
 Cæsarea donata manu. quod subdere robur
 Illa dies: quantum potuit dempsisse senectæ?
 Nam quod me mixta Quercus non pressit oliua/
 Et fugit speratus honos: cum dulce parentis
 Inuida tarpeij: caneret te nostra magistro
 Thebais, Virgebant priscorum exordia vatum.
 Tu cantus stimulare meos: tu pandere facta
 Heroum: belliq; modos: positusq; locorum
 Monstrabas. labat incerto mihi limite cursus
 Te sine: & orbatæ caligant vela carinæ.
 Nec solum larga memet pietate fouebas.
 Talis & in thalamos: vna tibi cognita tæda
 Connubia: vnus amor. certe seiungere matrem
 Iam gelidis nequeo bustis: te sentit/habet: ꝑ/
 Te videt: & tumulos/ortuq; /obituq; salutat.
 Vt pharios alię ficta pietate dolores:
 Mygdoniosq; colunt: & non sua funera plorant.
 Quid referam expositos seruato pondere mores?
 Quæ pietas: q̃ vile lucrum: quæ cura pudoris?
 Quantus amor recti: rursusq; vbi dulce remitti:
 Gratia quæ dictis: animo q̃ nulla senectus?
 His tibi pro meritis: famam: laudesq; benignas
 Vindex cura Deum: nulloq; e vulnere tristem
 Concessit. raperis genitor non indigus qui:
 Non nimius: trinisq; decem quinquennia lustris
 Iuncta ferens. sed me pietas numerare: dolorq;
 Non finit. O pylas qui transcendere metas:

Sylvarum Quintus.

Et Teucros equare senes. O digne videre
 Me similem: sed nec leti tibi ianua tristis.
 Quippe leues causæ. nec segnīs labe senili
 Exitus: instanti præmisit membra sepulchro.
 Sed te torpor iners: & mors imitata quietem:
 Explicuit: falsoq; tulit sub tartara somno,
 Quos ego tunc gemitus: comitum manus anxia vidit:
 Vidit & exemplum genitrix: gausa q; nouit
 Quæ lamenta tuli. veniam concedite manes:
 Fas dixisse pater: non tu mihi plura dedisses.
 Fœlix ille patrem vacuis circundedit vlnis.
 Vellet: & elysia quīs in sede locatum:
 Abripere: & Danaas iterum portare per vmbas
 Tentantem: & viuos molitum in tartara gressus:
 Detulit infernæ vates longæua Diang:
 Si chelyn Odryssiam pigro transmisit auerno
 Causa minor: si Thessalicis Admetus in oris
 Sylua vna terra Phliaceida rettulit vmbam:
 Cur nihil exoret genitor chelys: aut tua manes:
 Aut mea? fas mihi sit patrios contingere vultus:
 Fas iunxisse manus: & lex quæcunq; sequatur.
 Et vos vmbraꝝ reges: ætnæq; Iuno
 (Si laudanda precor) tædas auferte: comasq;
 Eumenidum. nullo sonet asper ianitor ore.
 Centaurosq;: hydresq; greges: scylæaq; monstra
 Auerse cœlent valles: vmbraꝝq; senilem
 Inuitet ripis discussa plebe supremis

Statij Papinij

Vector:& in media componat molliter alga.
Ite pij manes:gratumq; examina vatum:
Illustremq; animam letheis spargite fertis/
Et monstrate nemus/quo nulla irrupit Erinnyes/
In quo falsa dies:coeloq; simillimus aer.
Indetamen venias/melior/qua in porta malignum
Cornea vincit ebur:somniq; in imagine monstra
Que solitus:sic sacra Numæ:ritusq; colendos
Mitis aricino dictabat nympha sub antro.
Scipio sic plenos latio Ioue ducere somnos
Creditur ausonijs:& non sine Apolline Sylla.

AD SOMNVN.

Rimine quo merui iuuenis placidissime diu:
Quove errore miser:donis vt solus egerem
Somme tuis:tacet oē pecus:volucresq;/feræq;
Et simulant fessos curuata cacumina somnos.
Nec trucibus fluuijs idem sonus:occidit horror
Aequoris:& terris maria acclinata quiescunt.
Septima iam rediens Phœbe mihi respicit ægras
Stare genas:totidem Oetææ:Paphiæq; reuisunt
Lampades:& toties nostros Titonia questus
Præterit:& gelido spargit miserata flagello.
Vnde ego sufficiam:non si mihi lumina mille:
Quæ facer alterna tantum statione tenebat
Argus:& haud vnq; vigilabat corpore toto.
At nunc heus aliquis longa sub nocte:puelle

Sylvarum Quintus.

Brachia nexa tenens: vltro te Somne repellit.
 Inde veni: nec te totas infundere pennas
 Luminibus compello meis. hoc turba precatur
 Lætior: extremo me tange cacumine virgæ.
 Sufficit: aut leuiter suspenso poplite transi.

EPICEDION IN FILIVM.

E miserum (neq; em verbis solénibus vlla
 m Incipiam: nec castaliæ vocalibus vndis
 Inuisus: phœboq; grauis) quæ vestra sorores
 Orgia pieri: quas incestauimus aras
 Dicite. post poenam liceat commissa fateri.
 Nunquid in accessu posui vestigia luco?
 Num vetito de fonte bibi: quæ culpa? quis error:
 Quem luimus tantis mœroribus: ecce lacertis
 Viscera nostra tenens: animaq; auellitur infans.
 Non de stirpe quidem: nec qui mea nomina ferret:
 Oraq; non fueram genitor: sed cernite fletus:
 Liuentescq; genas: & credite planctibus orbi.
 Orbis ego. huc Patres: & aperto pectore Matres
 Conueniant: cineresq; oculis: & carmina ferte:
 Si qua sub vberibus plenis ad funera natos
 Ipsa gradu labente tulit: madidumq; cecidit
 Pectus: & ardentes restinxit lacte fauillas.
 Quisquis adhuc teneræ signatum flore iuuentæ
 Immergit cineri iuuenem: primaq; iacentis
 Serpere crudeles vidit lanugine flammæ:
 k.ij.

Statij Papinij

Adsit/ & alterno mecum clamore fatiscat.
Vincetur lachrymis. et te Natura pudebit,
Tanta mihi feritas: tanta est insania luctus.
Hoc quoq; cum meditor terdena luce peracta
Acclius tumulo. luctus in carmina verto/
Discordesq; modos/ & singultantia verba
Molior. ora dolor prohibet/ atq; ira tacendi
Impatiens. sed nec solitæ mihi vertice Laurus:
Nec fronti vittatus honos: entaxea marcet
Sylua comis. hilaresq; Ederas plorata Cupressus
Excludit ramis ignauo pollice chordas
Pulso. sed incertam digitis errantibus amens
Scindo chelyn. iuuat: heu iuuat illaudabile carmen
Fundere/ & incompete miserum laudare dolorem.
Sic merui/ sic me cantuq; habituq; nefastum
Aspiciant superi. pudeaat: Thebasq; nouumq;
Aeaciden. nil iam placidum manabit ab ore:
Ille ego qui toties blandus/ matrumq; patrumq;
Vulnera/ qui viuos potui mulcere dolores
Ille ego lugentum mitis solator acerbis
Auditus tumulis/ & descendantibus ymbris:
Deficio/ medicasq; manus: fomentaq; quæro
Vulneribus (sed summa) meis. nunc tempus amici
(Quorum ego manantes oculos: & saucia terfi
Pectora) reddite opem. sauas exoluite grates.
Nimirum cum vestra domus ego funera/ moestus
Increpito: tunc damna dolens aliena: repono

Sylvarum Quintus.

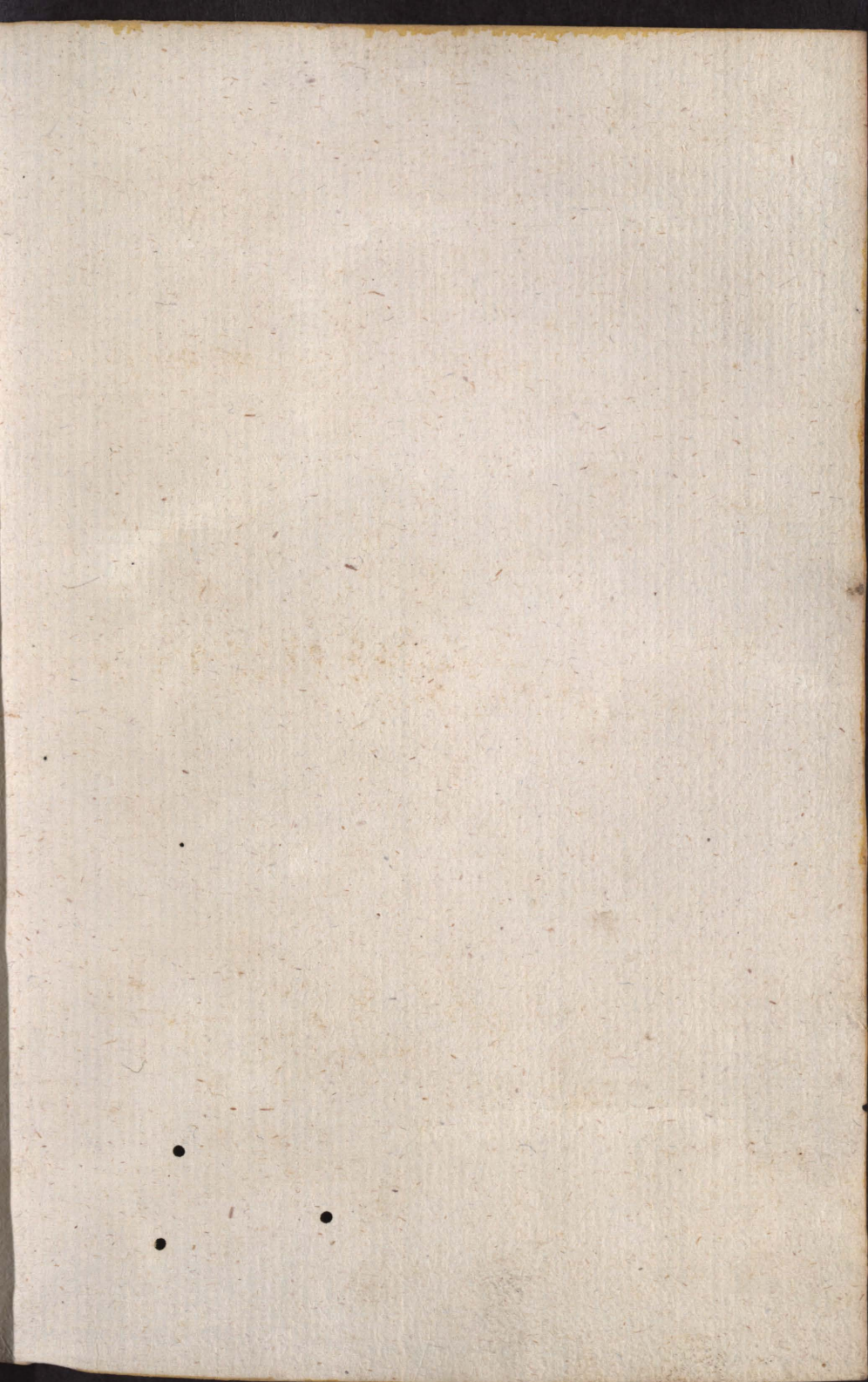
Infelix lachrymas & tristia carmina seruo.
 Verum erat absumptæ vires & copia fandi
 Nulla mihi dignumq; nihil mens flumine tanto.
 Repperit inferior vox omnis & omnia sordent
 Verba ignosce puer tu me caligine mœstum
 Obruis a duro visosic vulnere caræ
 Coniugis inuenit caneret quod Thracius Orpheus
 Dulce sibi sic busta Lini complexus Apollo
 Non tacuit nimius fortasse auidusq; doloris
 Dicor & in lachrymis iustum excessisse pudorem.
 Quis nam autem gemitus lamentaq; nostra reppendit?
 O nimium foelix nimium crudelis & expers
 Imperij fortuna tui qui dicere legem
 Fletibus aut fines audet censere dolendi.
 Inciat (heu) planctus potius fugientia ripas
 Flumina deuincas rapidis aut ignibus obstes.
 Quam miseros lugere vetes tamen ille seuerus
 (Quisquis is est) nostræ cognoscat vulnera causæ.
 Non ego mercatus pharia de puppe loquaces
 Delitias doctum ve sui conuicia Nili
 Infantem / linguaq; simul / salibusq; proteruum
 Dilexi meus ille meus tellure cadentem
 Excipi & vinctum genitali carmine foui.
 Poscentemq; nouas tremulis vlulatibus auras /
 Inferui vitæ quid plus tribuere parentes?
 Quin alios ortus / libertatemq; sub ipsis
 Vberibus tibi parue dedi heu munera nostra

Statij Papinij

Ridebas ignarus adhuc. properauerat ille:
Sed merito properabat amor. ne perderet vllum
Libertas tam parua diem. non ne horridus ipfos
Inuidia superos: iniusta q; tartara pulsem?
Non ne gemam te care puer? quo sospite natos
Non cupis. primo genitum qui protinus ortu
Implicuit/fixitq; mihi/cui verba. sonosq;
Monstravi(questusq; & vulnera caeca resoluam)
Reprantemq; solo demissus ad oscula dextra
Erexī/blandoq; sinu: iam iamq; natantes
Exercere genas/dulcesq; accersere somnos:
Cui nomen vox prima meum: ludusq; tenello/
Risus. & e nostro veniebant gaudia vultu.

SYLVARVM FINIS.

Finis

ph. l. viii m 8to de p. v. l. o

ph. l. viii m 2° 1° 2°

ph. l. viii m 8to 2° 1° 2°

ph. l. viii m 2°

ph. l. viii m 2°

ph. l. viii m 2° de p. v. l. o

Solus Papir

Achilleide
In Thebanis
Sylvis.

4°
Inc. lat.
680

1711
Vol. 1
Bibl.